

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 350

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 7 mai 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE	
72. — Lege pentru aprobarea Contractului de finanțare dintre România și Banca Europeană de Investiții (România — Cofinanțare UE pentru dezvoltare rurală 2014—2020), semnat la București la 17 septembrie 2018	2
Contract de finanțare dintre România și Banca Europeană de Investiții (România — Cofinanțare UE pentru dezvoltare rurală 2014—2020)	3–34
380. — Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Contractului de finanțare dintre România și Banca Europeană de Investiții (România — Cofinanțare UE pentru dezvoltare rurală 2014—2020), semnat la București la 17 septembrie 2018.....	34
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 585 din 25 septembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004, în interpretarea dată prin Decizia nr. 25 din 29 iunie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, și ale art. 7 alin. (1) din aceeași lege	35–42
Decizia nr. 73 din 29 ianuarie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară	43–47

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI**

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE**pentru aprobarea Contractului de finanțare dintre România și Banca Europeană de Investiții (România — Cofinanțare UE pentru dezvoltare rurală 2014—2020), semnat la București la 17 septembrie 2018**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — Se aprobă Contractul de finanțare dintre România și Banca Europeană de Investiții (România — Cofinanțare UE pentru dezvoltare rurală 2014—2020) în valoare de 450 milioane euro, semnat la București la 17 septembrie 2018, denumit în continuare *Contract*.

Art. 2. — (1) În conformitate cu prevederile Contractului, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale este desemnat agenție de implementare (Promotor). În această calitate, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale va asigura, între altele, respectarea prevederilor Contractului în ceea ce privește implementarea Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014—2020 referitor la măsurile menționate în Contract, furnizarea, împreună cu Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, a informațiilor tehnice și financiare necesare alocării subproiectelor eligibile, monitorizarea și raportarea către Ministerul Finanțelor Publice și către Banca Europeană de Investiții a stadiului fizic și financiar al acestora.

(2) Ministerul Finanțelor Publice va încheia cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și cu Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale un acord subsidiar prin care se vor stabili drepturile și obligațiile părților în aplicarea prevederilor Contractului.

Art. 3. — (1) Tragerile din împrumut se efectuează de către Ministerul Finanțelor Publice conform prevederilor Contractului.

(2) Sumele trase din împrumut se utilizează pe măsura necesităților de finanțare a deficitului bugetului de stat și

refinanțării datoriei publice guvernamentale, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 4. — Plata serviciului datoriei publice aferent împrumutului, respectiv rambursarea capitalului, plata dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente împrumutului, se asigură conform legislației în vigoare privind datoria publică, prin mecanismul aferent finanțării rambursabile contractate de Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor Publice, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale.

Art. 5. — (1) Se autorizează Guvernul României ca, prin Ministerul Finanțelor Publice, de comun acord cu Banca Europeană de Investiții, să introducă pe parcursul utilizării împrumutului, în raport cu condițiile concrete de derulare a Contractului, amendamente la conținutul acestuia, care privesc modificarea descrierii tehnice, a procedurii de alocare, diminuarea sumei împrumutului, precum și alte modificări care nu sunt de natură să majoreze obligațiile financiare ale României față de Banca Europeană de Investiții sau să determine noi condiționări economice față de cele convenite inițial între părți.

(2) Amendamentele la Contract convenite cu Banca Europeană de Investiții, conform alin. (1), se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
FLORIN IORDACHE

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
IULIAN-CLAUDIU MANDA

România — Cofinanțare UE pentru dezvoltare rurală 2014—2020**CONTRACT DE FINANȚARE*)
dintre România și Banca Europeană de Investiții**

București, 17 septembrie 2018

PREAMBUL

INTERPRETARE ȘI DEFINIȚII

ARTICOLUL 1

- 1.1 Valoarea creditului
- 1.2 Procedura de tragere
 - 1.2 A Tranșe
 - 1.2 B Cererea de tragere
 - 1.2 C Notificarea de tragere
 - 1.2 D Contul tragerii
- 1.3 Moneda tragerii
- 1.4 Condiții de tragere
 - 1.4 A Condiții precedente pentru prima cerere de tragere
 - 1.4 B Prima tranșă
 - 1.4 C A doua tranșă și tranșele ulterioare
 - 1.4 D Toate tranșele
 - 1.4 E Limitări ale tragerilor aferente alocării celei de-a doua trageri și tragerilor următoare
- 1.5 Amânarea tragerii
 - 1.5 A Cauzele amânării
 - 1.5 B Anularea tragerii amânate timp de 6 (șase) luni
- 1.6 Anularea și suspendarea
 - 1.6 A Dreptul împrumutatului de a anula
 - 1.6 B Dreptul Băncii de a suspenda și anula
 - 1.6 C Compensații pentru suspendarea și anularea unei trageri
- 1.7 Anularea după expirarea creditului
- 1.8 Sume datorate conform articolelor 1.5 și 1.6
- 1.9 Alocarea
- 1.10 Procedura de realocare

ARTICOLUL 2

- 2.1 Suma împrumutului
- 2.2. Valuta de rambursare, dobânzii și alte taxe
- 2.3 Confirmarea din partea Băncii

ARTICOLUL 3

- 3.1 Rata dobânzii
 - 3.1 A Tranșe cu rata fixă
 - 3.1 B Tranșe cu rată variabilă
 - 3.1 C Revizuirea sau conversia tranșelor
- 3.2 Dobânda aferentă sumelor restante
- 3.3 Eveniment de perturbare a pieței

ARTICOLUL 4

- 4.1 Rambursarea normală
 - 4.1 A Rambursarea în rate
 - 4.1 B Rata unică
- 4.2 Rambursarea anticipată voluntară
 - 4.2 A Opțiunea de rambursare anticipată
 - 4.2 B Compensația pentru rambursarea anticipată
 - 4.2 C Proceduri de rambursare anticipată
 - 4.2 D Taxa de administrare
- 4.3 Rambursarea anticipată obligatorie
 - 4.3 A Evenimente de rambursare anticipată
 - 4.3 B Proceduri de rambursare anticipată
 - 4.3 C Compensația pentru rambursarea anticipată
- 4.4 Termeni generali
 - 4.4 A Fără prejudicierea articolului 10
 - 4.4 B Fără reîmprumutare

*) Traducere.

ARTICOLUL 5

- 5.1 Convenția privind numărul de zile
- 5.2 Data și locul plății
- 5.3 Plăți fără deducere din partea Împrumutatului
- 5.4 Perturbarea sistemului de plată
- 5.5 Utilizarea sumelor încasate
- 5.5 A Termeni generali
- 5.5. B Plăți parțiale
- 5.5. C Alocarea sumelor aferente tranșelor

ARTICOLUL 6

- 6.1 Utilizarea împrumutului și disponibilitatea altor fonduri
- 6.2 Finalizarea Proiectului
- 6.3 Majorarea costului Proiectului
- 6.4 Procedura de achiziție
- 6.5 Angajamente continue cu privire la Proiect
- 6.6 Conformarea cu legislația
- 6.7 Angajamentul privind integritatea
- 6.8 Confirmări și garanții generale

ARTICOLUL 7

ARTICOLUL 8

- 8.1 Informații privind Proiectul
- 8.2 Informații privind Împrumutatul și Promotorul
- 8.3 Vizite ale Băncii

ARTICOLUL 9

- 9.1 Impozite, taxe și comisioane
- 9.2 Alte costuri
- 9.3 Majorarea costurilor, compensații și regularizare

ARTICOLUL 10

- 10.1 Dreptul de a solicita rambursarea
- 10.1 A Cererea imediată
- 10.1 B Cererea după notificarea de remediere
- 10.2 Alte drepturi legale
- 10.3 Daune
- 10.3 A Tranșe în rate fixe
- 10.3 B Tranșe în rate variabile
- 10.3 C Termeni generali
- 10.4 Nederogare

ARTICOLUL 11

- 11.1 Legea care guvernează
- 11.2 Jurisdicția
- 11.3 Locul realizării
- 11.4 Dovada sumelor datorate
- 11.5 Acordul indivizibil
- 11.6 Lipsa validității
- 11.7 Amendamente
- 11.8 Neaplicarea anumitor evenimente

ARTICOLUL 12

- 12.1 Notificări
- 12.1 A Formatul notificării
- 12.1 B Adrese
- 12.1 C Notificări privind datele de contact
- 12.2 Limba engleză
- 12.3 Preambul și anexe

ANEXA A

Specificațiile Proiectului și raportarea

ANEXA B

Definiția EURIBOR

ANEXA C

Formularul cererii de tragere

ANEXA D

Revizuirea ratei dobânzii și conversia

ANEXA E

Formularul certificatului Împrumutatului

Acest contract a fost încheiat între: România, acționând prin Ministerul Finanțelor Publice, cu sediul în Bd. Libertății nr. 16, sectorul 5, RO 70060 București, reprezentată de ministrul finanțelor publice, dl Eugen Orlando Teodorovici („Împrumutatul”), pe de o parte, și Banca Europeană de Investiții, cu sediul în bd. Konrad Adenauer nr. 100, Luxemburg, L-2950, reprezentată de președinte, dl Werner Hoyer („Banca”), pe de altă parte.

Întrucât

(a) Acordul de parteneriat al României pentru perioada de programare 2014—2020, adoptat de către Comisia Europeană și România în data de 6 august 2014 („Acordul de parteneriat”), stabilește strategia și dispozițiile generale și comune privind utilizarea fondurilor FESI în România, în perioada de programare 2014—2020. Politica în cadrul Acordului de parteneriat este asigurată prin intermediul diferitelor programe, unul dintre acestea fiind Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014—2020 al României („PNDR”). PNDR a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale („Promotorul”) în implementarea Strategiei Europa 2020 pentru a contribui la realizarea unui număr de obiective tematice ale acesteia. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale din România este de asemenea autoritate de management pentru PNDR, responsabil pentru implementarea și monitorizarea acestuia.

(b) Împrumutatul a declarat că va contribui prin sume de la bugetul de stat la sprijinirea unor măsuri orientate spre investiții, selectate din cadrul PNDR, incluzând investiții în modernizarea fermelor, în procesarea și comercializarea produselor agricole și în îmbunătățirea serviciilor de bază către populația rurală (fiecare un „subproiect” și toate împreună „subproiectele”), derulate în România de către entități publice și private care sunt eligibile și primesc sprijin financiar din PNDR (fiecare astfel de entitate „Beneficiar final” și toate împreună „beneficiari finali”), astfel cum este reflectat în descrierea tehnică („Descrierea tehnică”) prevăzută în anexa A la prezentul („Proiectul”).

(c) Costul total al Proiectului, estimat de Bancă¹, se ridică la 5.403.000.000 EUR (cinci milioane patru sute trei milioane euro) și Împrumutatul a declarat că intenționează să finanțeze Proiectul după cum urmează:

Sursa	Valoarea (mil. EUR)
Contribuția de la bugetul statului (incluzând creditul de la Bancă)	615
FEADR	3.670
Alte resurse	1.119
TOTAL	5.403

(d) Pentru a acoperi parțial contribuția bugetului de stat destinată Proiectului conform planului de finanțare stabilit în preambul (c), Împrumutatul a solicitat din partea Băncii un credit în valoare de 450.000.000 EUR (patru sute cincizeci milioane euro).

(e) Considerând că finanțarea Proiectului intră în sfera atribuțiilor sale și având în vedere declarațiile și faptele reflectate în acest preambul, Banca a decis aprobarea cererii Împrumutatului prin acordarea unui credit în valoare de 450.000.000 EUR (patru sute cincizeci milioane euro) prin prezentul contract de finanțare („Contractul”), cu condiția ca suma împrumutului acordat de Bancă să nu depășească, în nicio situație, 50% (cincizeci la sută) din costul total al Proiectului stabilit în preambul (c) și cu condiția, de asemenea, ca valoarea cumulată a finanțării din FESI (inclusiv FEADR) și împrumutul acordat de Bancă să nu depășească, în nicio situație, 90% (nouăzeci la sută) din costul total al Proiectului prevăzut în preambul (c).

(f) Împrumutatul a autorizat împrumutarea sumei de 450.000.000 EUR (patru sute cincizeci milioane euro) reprezentate de acest credit în termenii și condițiile stabilite prin acest contract.

(g) Statutul Băncii prevede ca Banca să se asigure că fondurile sale sunt utilizate cât mai rațional posibil în interesul Uniunii Europene și, în consecință, termenii și condițiile privind derularea operațiunilor de împrumut ale Băncii trebuie să fie în concordanță cu politicile UE relevante.

(h) Finanțarea Proiectului presupune anumite subvenții de la stat sau sume nerambursabile și furnizarea unor astfel de sume a fost autorizată legitim și va fi efectuată în conformitate cu legislația relevantă a Uniunii Europene.

(i) Banca este de părere că accesul la informații joacă un rol esențial în reducerea riscurilor legate de mediu și a celor sociale, inclusiv încălcarea drepturilor omului, aferente proiectelor pe care le finanțează, și, în consecință, a stabilit politica sa de transparență, al cărei scop este îmbunătățirea gradului de responsabilitate al Grupului BEI în ceea ce privește acționarii săi și cetățenii Uniunii Europene în general.

(j) Prelucrarea datelor cu caracter personal se va realiza de către Bancă în conformitate cu legislația UE aplicabilă privind protejarea persoanelor în procesul de prelucrare a datelor cu caracter personal de către instituțiile și organismele Uniunii Europene și în contextul liberei circulații a acestor date.

Drept urmare s-a convenit după cum urmează:

INTERPRETARE ȘI DEFINIȚII

Interpretare

În acest contract:

(a) trimiterele la articole, preambul și anexe sunt, cu excepția cazurilor în care în mod explicit se prevede altfel, considerate ca fiind trimiteri la articolele, preambulul și, respectiv, anexele acestui contract;

(b) trimiterele la „lege” sau „legi” înseamnă (a) orice lege aplicabilă sau orice tratat, constituție, statut, legislație, decret, act normativ, regulă, reglementare, hotărâre judecătorească, ordin, citație, dispoziție, determinare, adjudecare sau orice altă măsură legislativă sau administrativă sau hotărâre judecătorească sau arbitrară în orice jurisdicție care este obligatorie sau constituie jurisprudență aplicabilă și (b) legislația UE;

(c) trimiterele la legea aplicabilă, legile aplicabile sau jurisdicția aplicabilă înseamnă (a) legea sau jurisdicția aplicabilă Împrumutatului, drepturilor și/sau obligațiilor sale (în fiecare caz care derivă din sau care este în legătură cu acest contract), capacității și/sau activelor sale și/sau Proiectului; și/sau, dacă se aplică, (b) o lege sau jurisdicție (incluzând în fiecare caz Statutul Băncii) aplicabilă Băncii, drepturilor, obligațiilor, capacității și/sau activelor sale;

(d) trimiterele la o prevedere legală constituie o trimitere la respectiva prevedere, așa cum a fost modificată sau reaprobată;

¹ În procesul aprobării de către Bancă a acestei operațiuni Serapis nr. 2015-0714.

(e) trimiterile la orice alt acord sau instrument constituie trimiteri la acel alt acord sau instrument așa cum acesta a fost amendat, înlocuit, completat, extins sau reconfirmat;

(f) cuvintele și expresiile la plural vor include și singularul și viceversa.

Definiții

În acest contract:

„Data convenită de amânare a tragerii” are înțelesul dat în articolul 1.5.A (2)(b).

„Scrisoare de alocare” are înțelesul atribuit în articolul 1.9.B.

„Procedura de alocare” este procedura stabilită în articolul 1.9.A.

„Raport de alocare” are înțelesul atribuit în articolul 1.9.A.

„Cerere de alocare” este cererea transmisă Băncii conform articolului 1.9.A

„Autorizare” înseamnă autorizație, permis, acord, aprobare, rezoluție, licență, scutire, declarare, autentificare la notariat sau înregistrare.

„Semnătură autorizată” înseamnă o persoană autorizată să semneze individual sau în comun (după caz) cereri de tragere în numele Împrumutatului și desemnată în cea mai recentă listă de semnături autorizate și de conturi primită de Bancă înainte de primirea cererii de tragere relevante.

„Directiva păsări” este Directiva CE 2009/147 a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la conservarea păsărilor sălbatice, cu modificările, completările și consolidările ulterioare.

„Zi lucrătoare” înseamnă o zi (alta decât sâmbăta și duminica) în care Banca și băncile comerciale sunt deschise în Luxemburg pentru public.

„FC” înseamnă Fondul de Coeziune.

„Eveniment de modificare legislativă” are înțelesul atribuit în articolul 4.3A.(3).

„Contract” are înțelesul atribuit în preambul (e).

„Numărul contractului” înseamnă numărul generat de Bancă cu care se identifică acest contract și este indicat pe pagina de gardă a acestui contract prin literele „FI N”.

„Regulamentul dispozițiilor comune” este Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Afaceri Maritime și Pescuit, precum și de stabilire a unor dispoziții generale ale Fondului European de Dezvoltare Regională, Fondului Social European, Fondului de Coeziune și ale Fondului European pentru Afaceri Maritime și Pescuit și de abrogare a Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1.083/2006, cu modificările, completările și consolidările periodice ulterioare.

„Credit” are înțelesul atribuit în articolul 1.1.

„Infrafracțiune” poate fi oricare dintre următoarele infracțiuni, după caz: fraudă, corupție, constrângere, asociere în vederea săvârșirii de infracțiuni, obstrucție, spălare de bani, finanțarea terorismului.

„Compensația pentru amânare” înseamnă o compensație calculată asupra sumei aferente tragerii amânate sau suspendate la o rată care este cea mai mare dintre (a) 0,125% (12,5 puncte de bază) pe an și (b) rata procentuală, cu care:

(a) rata dobânzii care ar fi fost aplicabilă respectivei sume în cazul în care aceasta ar fi fost trasă de către Împrumutat la data planificată de tragere este mai mare decât

(b) EURIBOR (la o lună) minus 0,125% (12,5 puncte de bază), cu excepția cazului în care această valoare este mai mică decât zero, caz în care se va stabili la zero.

Această compensație se va acumula de la data planificată de tragere și până la data tragerii sau, după caz, până la data anulării tranșei notificate, în conformitate cu prezentul contract.

„Contul tragerii” înseamnă, în legătură cu fiecare tranșă, contul bancar menționat în cea mai recentă listă de semnături autorizate și de conturi.

„Data tragerii” este data la care Banca transferă efectiv o tranșă.

„Notificare de tragere” înseamnă o notificare din partea Băncii adresată Împrumutatului ca urmare și în conformitate cu articolul 1.2C.

„Cerere de tragere” înseamnă o notificare substanțial prezentată în forma inclusă în anexa C.

„Dispută” are înțelesul stabilit la articolul 11.2.

„Eveniment de perturbare” reprezintă una sau ambele situații de mai jos:

(a) o defecțiune fizică a acelor sisteme de plăți sau de comunicații sau a acelor piețe financiare care, în fiecare caz, trebuie să fie operaționale pentru a permite efectuarea plăților în conformitate cu prezentul contract; sau

(b) apariția oricărei alte situații care generează o perturbare (de natură tehnică sau legată de sisteme) a operațiunilor de trezorerie sau a operațiunilor de plată ale Băncii sau ale Împrumutatului și care împiedică respectiva parte:

(i) să își respecte obligațiile de plată asumate în conformitate cu prezentul contract; sau

(ii) să comunice cu celelalte părți,

iar respectiva perturbare [în fiecare dintre situațiile (a) sau (b) de mai sus] nu este provocată și nu se află sub controlul părții ale cărei operațiuni sunt perturbate.

„FEADR” înseamnă Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală.

„FEPAM” înseamnă Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime.

„Mediul” are următoarele înțelesuri, în măsura în care acestea afectează sănătatea umană și bunăstarea socială:

(a) fauna și flora;

(b) solul, apa, aerul, clima și relieful; și

(c) patrimoniul cultural și clădirile

și include, fără limitare, siguranța și sănătatea la locul de muncă și în comunitate.

„Plângere în domeniul mediului” reprezintă orice plângere, acțiune, înștiințare oficială sau anchetă efectuată de către orice persoană cu privire la orice prevedere a legislației de mediu.

„Evaluarea impactului asupra mediului” sau „EIM” reprezintă orice evaluare privind impactul asupra mediului care este necesar să fie realizată în legătură cu Proiectul, în conformitate cu prevederile legislației UE, în special în conformitate cu prevederile Directivei privind evaluarea impactului asupra mediului și cu legislația sau instrumentele de implementare a acesteia în România, astfel cum sunt amendate periodic.

„Directiva privind evaluarea impactului asupra mediului” sau „Directiva EIM” este Directiva Consiliului 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, cu amendamentele aduse prin Directiva 2014/52/UE, după cum a fost amendată, completată și consolidată periodic.

„Legislația de mediu” are înțelesul de:

- (a) legea Uniunii Europene, inclusiv standardele și principiile;
- (b) legile și reglementările naționale ale României; și
- (c) tratatele internaționale aplicabile,

al căror obiectiv principal este conservarea, protecția sau îmbunătățirea mediului.

„Permis de mediu” reprezintă orice autorizare necesară conform legislației de mediu.

„FEDR” înseamnă Fondul European pentru Dezvoltare Regională.

„FSE” înseamnă Fondul Social European.

„FESI” înseamnă FEDR, FSE, FC, FEADR, FEPAM, așa cum sunt definite în cadrul reglementărilor relevante FESI.

„Regulamente FESI” înseamnă:

(a) Regulamentul dispozițiilor comune;

(b) cu privire la FEDR: Regulamentul (UE) nr. 1.301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul European de Dezvoltare Regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.080/2006;

(c) cu privire la FSE: Regulamentul (UE) nr. 1.304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul Social European și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.081/2006 al Consiliului;

(d) cu privire la FC: Regulamentul (UE) nr. 1.300/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul de Coeziune și de abrogare a Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1.084/2006;

(e) cu privire la FEADR: Regulamentul (UE) nr. 1.305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinirea dezvoltării rurale prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1.698/2005;

(f) cu privire la FEPAM: Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul European pentru Afaceri Maritime și Pescuit și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2.328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1.198/2006 și (CE) nr. 791/2007 și Regulamentul (UE) nr. 1.255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului și include toate amendamentele la acestea și orice alte acte normative ale Uniunii Europene aplicabile periodic, relevante pentru FESI.

„Eveniment legat de fonduri nerambursabile UE” are înțelesul atribuit în articolul 4.3A (7).

„Legislația UE” înseamnă acquis-ul comunitar al Uniunii Europene exprimat prin tratatele Uniunii Europene, reglementări, directive, acte de delegare, acte de implementare și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

„EUR” sau „euro” reprezintă valuta legală a statelor membre ale Uniunii Europene care adoptă sau au adoptat această valută ca fiind moneda națională în conformitate cu prevederile relevante din Tratatul privind Uniunea Europeană și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene sau tratatele succesoare acestora.

„EURIBOR” are înțelesul atribuit în anexa B.

„Directiva UE inundații” este Directiva (CE) 2007/60 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații, cu modificările, completările și consolidările periodice ulterioare.

„Eveniment de neîndeplinire a obligațiilor contractuale” înseamnă oricare dintre circumstanțele, evenimentele sau întâmplările specificate în articolul 10.1.

„Data finală de disponibilizare” este 31 decembrie 2024.

„Beneficiar final” are înțelesul atribuit în preambul (b).

„Rată fixă” înseamnă rata anuală a dobânzii stabilită de către Bancă în conformitate cu principiile aplicabile, așa cum sunt prevăzute periodic de organismele care guvernează Banca, în privința împrumuturilor acordate la o rată fixă de dobândă, denumite în moneda tranșei și având aceiași termeni de rambursare a capitalului și de plată a dobânzii. Această rată nu poate fi negativă.

„Tranșă cu rată fixă” înseamnă o tranșă pentru care se aplică o rată fixă a dobânzii.

„Rată variabilă” înseamnă o rată a dobânzii variabilă cu marjă fixă, adică rată anuală a dobânzii stabilită de Bancă pentru fiecare perioadă succesivă de referință a ratei variabile egală cu EURIBOR plus marja. Dacă rata variabilă pentru orice perioadă de referință a ratei variabile este calculată a fi mai mică decât zero, va fi stabilită zero.

„Perioadă de referință a ratei variabile” înseamnă orice perioadă cuprinsă între o dată a plății și următoarea dată relevantă a plății; prima perioadă de referință a ratei variabile va începe la data tragerii tranșei.

„Tranșă cu rată variabilă” înseamnă o tranșă pentru care se aplică o rată variabilă a dobânzii.

„Formularele A/B” înseamnă oricare dintre formularele A sau B conform Directivei habitate și Directivei păsări.

„Instrument de datorie guvernamentală” are înțelesul atribuit în articolul 7.1.

„Directiva habitate” este Directiva 92/43/CEE a Consiliului European privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, cu modificările, completările și consolidările ulterioare.

„Eveniment de rambursare anticipată cu plata unei compensații” înseamnă un eveniment de rambursare anticipată, altul decât cele specificate în paragrafele 4.3A (2) (Pari passu pentru finanțări diferite de cele ale BEI) sau 4.3.A (4) (Illegalitate).

„Revizuirea/Conversia dobânzii” înseamnă stabilirea noilor condiții financiare cu privire la rata dobânzii, mai exact aceeași bază a ratei dobânzii („revizuire”) sau o bază diferită a ratei dobânzii („conversie”), care pot fi oferite pe perioada rămasă a unei tranșe sau până la următoarea dată de revizuire/conversie a dobânzii, dacă există.

„Data de revizuire/conversie a dobânzii” înseamnă data, care va fi o dată a plății, specificată de Bancă conform articolului 1.2.C în notificarea de tragere.

„Propunerea de revizuire/conversie a dobânzii” este o propunere a Băncii conform anexei D.

„Cerere de revizuire/conversie a dobânzii” este notificarea scrisă din partea Împrumutatului, transmisă cu cel puțin 75 (șaptezeci și cinci) de zile înainte de o dată de revizuire/conversie a dobânzii, prin care se solicită Băncii o propunere de revizuire/conversie a dobânzii. În cererea de revizuire/conversie a dobânzii se vor specifica de asemenea:

- (a) datele de plată alese în conformitate cu prevederile articolului 3.1;
- (b) valoarea tranșei pentru care se aplică revizuirea/conversia dobânzii; și
- (c) orice altă dată de revizuire/conversie a dobânzii aleasă în conformitate cu articolul 3.1.

„Lista de semnături autorizate și de conturi” înseamnă o listă, în formă și conținut satisfăcătoare pentru Bancă, specificând: (i) semnăturile autorizate, însoțite de dovada autorizării semnăturii persoanelor desemnate pe listă și specificând dacă acestea au autorizare individuală sau comună, (ii) speciemele de semnătură ale acestor persoane și (iii) contul/conturile bancar(e) în care se vor efectua tragerile în cadrul acestui contract (identificate prin codul IBAN dacă țara este inclusă în Registrul IBAN publicat de SWIFT sau printr-un număr de cont în format corespunzător în conformitate cu practica locală), codul BIC/SWIFT al băncii și numele beneficiarului contului/conturilor deținut(e) la Banca Națională a României la care poate fi efectuată tragerea în cadrul acestui contract.

„Împrumut” înseamnă suma cumulată a tranșelor eliberate periodic de către Bancă conform acestui contract.

„Împrumut tras și nerambursat” înseamnă suma cumulată a tragerilor eliberate periodic de către Bancă în cadrul acestui contract și care nu au fost rambursate.

„Eveniment de perturbare a pieței” înseamnă oricare dintre circumstanțele de mai jos:

(a) existența, în opinia rezonabilă a Băncii, a unor circumstanțe sau evenimente care afectează în mod negativ accesul Băncii la resursele sale de finanțare;

(b) în opinia Băncii, fondurile din resursele sale obișnuite nu sunt disponibile pentru finanțarea în mod adecvat a respectivei tranșe, în valuta corespunzătoare și/sau pe perioada corespunzătoare și/sau în conformitate cu profilul de rambursare al respectivei tranșe; sau

(c) în legătură cu o tranșă pentru care dobânda se aplică sau se va aplica la o rată variabilă a dobânzii:

- (i) costul Băncii pentru obținerea de fonduri din sursele sale de finanțare, după cum este stabilit de către Bancă, pentru o perioadă egală cu perioada de referință a ratei variabile a tranșei (respectiv, pe piața valutară) ar fi mai mare decât EURIBOR; sau
- (ii) Banca stabilește că nu există mijloace adecvate și corecte de evaluare a EURIBOR sau nu este posibilă stabilirea EURIBOR conform definiției menționate în anexa B.

„Modificare substanțială negativă” înseamnă orice eveniment sau schimbare de situație care, în opinia Băncii, are un efect advers important asupra:

- (a) capacității Împrumutatului de a-și îndeplini obligațiile, conform prezentului contract;
- (b) situației (financiară sau de altă natură) sau perspectivelor Împrumutatului; sau
- (c) valabilității aplicării sau prioritizării corespunzătoare a drepturilor sau despăgubirilor datorate Băncii conform acestui contract.

„Data scadenței” înseamnă ultima sau singura dată de rambursare a unei tranșe, specificată conform articolului 4.1A (b)(iv) sau articolului 4.1B.

„Comitetul de monitorizare” înseamnă comitetul de monitorizare al PNDR organizat sub formă de structură responsabilă cu monitorizarea eficienței implementării PNDR, constituit în conformitate cu Regulamentul dispozițiilor comune.

„Situl Natura 2000” reprezintă orice zonă desemnată ca (i) zonă specială de conservare conform Directivei habitate și/sau (ii) o zonă specială protejată conform Directivei păsări.

„Directiva nitrați” înseamnă Directiva Consiliului 91/676/CEE din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, cu modificările, completările și consolidările periodice ulterioare.

„Finanțare alta decât cea acordată de BEI” are înțelesul atribuit în articolul 4.3A (2).

„Tranșă notificată” înseamnă o tranșă în legătură cu care Banca a emis o notificare de tragere.

„Acordul de parteneriat” are înțelesul atribuit în preambul (a).

„Data plății” înseamnă: datele anuale, bianuale sau trimestriale specificate în notificarea de tragere până la data de revizuire/conversie a dobânzii, dacă există, sau până la data scadenței, cu excepția situației în care oricare dintre aceste date nu este o zi lucrătoare relevantă, caz în care semnificația va fi următoarea:

(a) pentru o tranșă cu rată fixă, următoarea zi lucrătoare relevantă, fără ajustare la dobânda datorată conform articolului 3.1, cu excepția cazurilor în care rambursarea este efectuată (i) într-o singură rată și în conexiune cu revizuirea/conversia dobânzii în conformitate cu anexa D, punctul C; sau (ii) ca o singură rată, conform articolului 4.1.B și numai plății finale de dobândă, atunci când ziua lucrătoare relevantă precedentă se aplică cu ajustarea dobânzii datorate conform articolului 3.1; și

(b) pentru o tranșă cu rată variabilă, ziua următoare, dacă există, a lunii calendaristice respective care este o zi lucrătoare relevantă sau, dacă nu există, cea mai apropiată zi precedentă care este o zi lucrătoare relevantă, în toate cazurile ajustându-se corespunzător dobânda datorată conform articolului 3.1.

„Suma rambursată anticipat” înseamnă suma unei tranșe care este rambursată în avans de către Împrumutat în conformitate cu articolul 4.2.A sau cu articolul 4.3.A, după caz.

„Data rambursării anticipate” înseamnă data, care va fi o dată a plății, la care Împrumutatul propune sau, după caz, i se solicită de către Bancă efectuarea unei rambursări anticipate a unei sume rambursate anticipat.

„Eveniment de rambursare anticipată” înseamnă oricare dintre evenimentele descrise în articolul 4.3A.

„Compensație pentru rambursarea anticipată” reprezintă, în legătură cu orice sumă din principalul datoriei care va fi rambursată anticipat sau anulat, suma comunicată de către Bancă Împrumutatului ca valoare actualizată [calculată față de data rambursării anticipate sau de la data anulării în conformitate cu articolul 1.6.C (2)] a diferenței, dacă există, dintre:

(a) dobânda care s-ar percepe asupra sumei rambursate anticipat în perioada dintre data rambursării anticipate sau de la data anulării în conformitate cu articolul 1.6.C (2) și data de revizuire/conversie a dobânzii, dacă există, sau data scadenței, dacă aceasta nu ar fi rambursată anticipat; și

(b) dobânda care s-ar percepe pe parcursul respectivei perioade, dacă aceasta ar fi calculată la rata de redistribuire, minus 0,15% (cincisprezece puncte de bază).

Respectiva valoare actualizată se va calcula cu o rată de discount egală cu rata de redistribuire, aplicată la fiecare dată de plată relevantă.

„Notificare de rambursare anticipată” înseamnă o notificare scrisă din partea Băncii adresată Împrumutatului, în conformitate cu articolul 4.2.C.

„Cerere de rambursare anticipată” înseamnă o cerere scrisă din partea Împrumutatului adresată Băncii de a putea rambursa anticipat creditul, în întregime sau în parte, în conformitate cu articolul 4.2.A.

„Proiect” are înțelesul atribuit în preambul (b).

„Promotor” are înțelesul atribuit în preambul (a).

„PNDR” are înțelesul atribuit în preambul (a).

„Rata de redistribuire” înseamnă rata fixă anuală determinată de Bancă ca fiind rata pe care Banca o va aplica în ziua calculării compensației pentru împrumuturile cu rată fixă exprimate în aceeași monedă și care va respecta aceiași termeni de plată a dobânzii și același profil de rambursare față de data de revizuire/conversie a dobânzii, dacă există, sau data scadenței ca și tranșa pentru care este propusă sau este solicitată efectuarea unei rambursări anticipate sau o anulare. Această rată nu poate avea o valoare negativă.

„Zi lucrătoare relevantă” înseamnă o zi în care este deschis pentru efectuarea operațiunilor de decontare a plăților în EUR² sistemul de plăți Trans-European Automated Real-time Gross Settlement Express Transfer, care utilizează o platformă comună unică și care a fost lansat în data de 19 noiembrie 2007 (TARGET 2).

„Data de rambursare” înseamnă orice dată de plată specificată pentru rambursarea principalului unei tranșe în notificarea de tragere, în conformitate cu criteriile stabilite în articolul 4.1.

„Data solicitată de amânare a tragerii” are înțelesul dat în articolul 1.5.A (1)(b).

„Data planificată de tragere” înseamnă data la care o tranșă este planificată să fie trasă în conformitate cu articolul 1.2.C.

„Măsură asigurătoare” înseamnă o ipotecă, garanție cu sau fără intrarea în posesie, sarcină, afectare, ipotecare sau orice altă garanție reală prin care se asigură o obligație a unei persoane sau orice alt acord sau aranjament care are un efect similar.

„Marja” este marja fixă față de rata EURIBOR (cu valoare pozitivă sau negativă) determinată de Bancă și comunicată Împrumutatului prin intermediul notificării de tragere sau propunerii de revizuire/conversie a dobânzii.

„Subproiect” are înțelesul atribuit în preambul (b).

„Impozit” înseamnă orice impozit, impunere, taxă sau altă sarcină sau reținere la sursă de aceeași natură (inclusiv orice penalitate sau dobândă datorată în legătură cu orice neplată sau întârziere la plată a acestora).

„Descrierea tehnică” are înțelesul atribuit acesteia în preambul (b).

„Tranșă” înseamnă fiecare tragere efectuată sau care trebuie efectuată în cadrul prezentului contract. În cazul în care nu se transmite nicio notificare de tragere, „tranșă” înseamnă o tranșă solicitată în conformitate cu articolul 1.2.B.

„Directiva-cadru ape” înseamnă Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, cu modificările, completările și consolidările ulterioare.

ARTICOLUL 1

Credit și trageri

1.1 Valoarea creditului

Prin prezentul contract, Banca acordă Împrumutatului, iar Împrumutatul acceptă un credit în sumă de 450.000.000 EUR (patru sute cincizeci milioane EUR) în vederea finanțării Proiectului („creditul”).

1.2 Procedura de tragere

1.2.A Tranșe

Banca va acorda creditul în cel mult 20 (douăzeci) de tranșe. Valoarea fiecărei tranșe va fi de minimum 25.000.000 EUR (douăzeci și cinci milioane euro) sau, dacă este mai mic, întregul sold netras al creditului.

1.2.B Cerere de tragere

(a) Până cel târziu cu 15 (cincisprezece) zile înainte de data finală de disponibilizare, Împrumutatul poate înainta Băncii o cerere de tragere pentru tragerea unei tranșe. Cererea de tragere va avea forma indicată în anexa C și în aceasta se vor menționa următoarele:

- (i) suma și moneda tranșei;
- (ii) data preferată pentru tragerea tranșei respective; această dată va fi o zi lucrătoare relevantă care va cădea cu cel puțin 15 (cincisprezece) zile mai târziu față de data tragerii și, în orice caz, în ziua sau prețuia datei finale de disponibilizare, înțelegându-se că, indiferent de data finală de disponibilizare, Banca poate acorda tranșa în termen de cel mult 4 (patru) luni calendaristice de la data tragerii;

(iii) dacă tranșa este o tranșă cu rată fixă sau o tranșă cu rată variabilă, conform prevederilor din articolul 3.1 aplicabile în fiecare caz;

(iv) periodicitatea preferată pentru plata dobânzii pentru tranșa respectivă, aleasă în conformitate cu articolul 3.1;

(v) condițiile preferate de rambursare a principalului datoriei aferent tranșei, alese în conformitate cu articolul 4.1;

(vi) datele preferate pentru prima și ultima zi de rambursare a principalului datoriei aferent tranșei respective;

(vii) alegerea Împrumutatului în ceea ce privește data de revizuire/conversie a dobânzii, dacă există, pentru tranșa respectivă; și

(viii) contul tragerii în care urmează să fie efectuată tragerea tranșei în conformitate cu articolul 1.2.D.

(b) În cazul în care Banca, în urma unei solicitări a Împrumutatului, a acordat Împrumutatului, înainte de transmiterea cererii de tragere, o rată fixă a dobânzii neobligatorie sau o cotație de marjă aplicabilă tranșei, Împrumutatul poate de asemenea, în funcție de propria sa decizie, să menționeze în cererea de tragere respectiva cotație, respectiv:

(i) în cazul tranșei cu rată fixă, rata fixă a dobânzii menționată mai sus, cotate anterior de către Bancă; sau

(ii) în cazul tranșei cu rată variabilă, marja menționată mai sus, cotate anterior de către Bancă, aplicabilă tranșei până la data scadenței sau data de revizuire/conversie a dobânzii, dacă există.

² În data de 14 decembrie 2000, Consiliul Guvernatorilor Băncii Centrale Europene (BCE) a decis ca, începând cu anul 2002 până la noi instrucțiuni, sistemul de plăți (TARGET 2) să fie închis, pe lângă zilele de sâmbătă și duminică, în următoarele zile: Ziua Anului Nou, Vinerea Mare și a doua zi de Paști, 1 Mai, prima și a doua zi de Crăciun.

(c) Împrumutatul poate, pe baza unei decizii proprii, să specifice în cererea de tragere o rată fixă maximă a dobânzii sau o marjă maximă aplicabilă tranșei până la data scadenței sau până la data de revizuire/conversie a dobânzii, dacă există.

(d) Fiecare cerere de tragere va fi semnată de către un semnatar autorizat cu drept de reprezentare individuală sau de către doi sau mai mulți semnatori autorizați cu drept de reprezentare comună.

(e) Sub rezerva prevederilor articolului 1.2C (b), fiecare cerere de tragere este irevocabilă.

1.2.C Notificarea de tragere

(a) Cu cel puțin 10 (zece) zile înainte de data planificată de tragere a unei tranșe, Banca va înainta Împrumutatului, în cazul în care cererea de tragere este conformă cu prevederile acestui articol 1.2, o notificare de tragere în care va specifica următoarele:

- (i) suma și valuta tranșei;
- (ii) data planificată de tragere;
- (iii) baza ratei dobânzii pentru tranșa respectivă, respectiv: (1) o tranșă cu rată fixă; sau (2) o tranșă cu rată variabilă, toate în conformitate cu prevederile relevante ale articolului 3.1;
- (iv) prima dată de plată a dobânzii și datele de plată pentru tranșa respectivă;
- (v) condițiile de rambursare a principalului datoriei pentru tranșa respectivă, în conformitate cu prevederile articolului 4.1;
- (vi) datele de rambursare și prima și ultima dată de rambursare pentru tranșa respectivă;
- (vii) data de revizuire/conversie a dobânzii, dacă acest lucru este solicitat de Împrumutat pentru tranșa respectivă; și
- (viii) pentru o tranșă cu rată fixă — rata fixă, iar pentru o tranșă cu rată variabilă — marja aplicabilă tranșei până la data de revizuire/conversie a dobânzii, dacă există, sau până la data scadenței.

Banca nu va emite o notificare de tragere dacă maximul ratei fixe a dobânzii sau marja maximă indicată de Împrumutat în cererea de tragere conform articolului 1.2.B(c) de mai sus nu poate fi pusă la dispoziția Împrumutatului de către Bancă la data propusă de tragere indicată de Împrumutat în cererea de tragere și va informa Împrumutatul de această situație de indisponibilitate utilizând procedura operațională obișnuită.

(b) Dacă unul sau mai multe dintre elementele indicate în notificarea de tragere nu este în concordanță cu elementul corespunzător, în cazul în care acesta există, din cererea de tragere, Împrumutatul poate, în urma primirii notificării de tragere, să revoce cererea de tragere printr-o înștiințare scrisă adresată Băncii, care urmează să fie primită de către aceasta din urmă nu mai târziu de ora 12,00 ora locală din Luxemburg din ziua lucrătoare următoare, situație în care atât cererea de tragere, cât și notificarea de tragere nu vor mai produce niciun efect. În situația în care Împrumutatul nu a revocat în scris cererea de tragere în perioada menționată, se va considera că Împrumutatul a acceptat toate elementele specificate în notificarea de tragere.

(c) În cazul în care Împrumutatul înaintează Băncii o cerere de tragere în care nu specifică rata fixă a dobânzii sau marja, în conformitate cu prevederile articolului 1.2.B(b), se va considera că Împrumutatul a acceptat dinainte rata fixă sau marja, care va fi specificată ulterior în notificarea de tragere.

(d) În cazul în care Împrumutatul a înaintat Băncii o cerere de tragere în care a specificat maximul ratei fixe a dobânzii sau marja maximă la care se face referire în articolul 1.2.B(c), se va considera că Împrumutatul a acceptat dinainte rata fixă sau marja așa cum este specificată ulterior în notificarea de tragere, în măsura în care această rată fixă sau marjă este egală sau mai mică decât maximul ratei fixe a dobânzii sau marja maximă care a fost specificată de către Împrumutat în cererea de tragere.

1.2.D Contul tragerii

O tragere va fi efectuată în contul de tragere specificat în cererea de tragere relevantă, cu condiția ca acel cont al tragerii să fie acceptabil Băncii.

Fără a ține seama de prevederile articolului 5.2.(e), Împrumutatul ia cunoștință de faptul că plățile către un cont al tragerii notificat de Împrumutat constituie trageri în cadrul acestui contract ca și cum ar fi fost efectuate în contul propriu al Împrumutatului.

Pentru fiecare tranșă se va specifica doar un singur cont al tragerii.

1.3 Moneda tragerii

Banca va rambursa fiecare tranșă în EUR.

1.4 Condiții de tragere

1.4.A Condiții precedente pentru prima cerere de tragere

Împrumutatul va furniza Băncii:

(a) o dovadă cu privire la faptul că semnarea prezentului contract de către Împrumutat a fost autorizată în mod corespunzător și că persoana sau persoanele care semnează Contractul în numele Împrumutatului este autorizată/sunt autorizate în mod corespunzător să facă acest lucru, împreună cu specimenul de semnătură al persoanei/persoanelor respective, și

(b) lista semnăturilor autorizate și conturilor, în formă și conținut satisfăcătoare pentru Bancă, anterior prezentării unei cereri de tragere de către Împrumutat. Orice cerere de tragere efectuată de Împrumutat fără ca documentele menționate mai sus să fi fost primite de către Bancă spre satisfacția acesteia va fi considerată ca nefiind efectuată.

1.4.B Prima tranșă

Tragerea primei tranșe conform articolului 1.2 este condiționată de conformarea cu limitările stabilite în articolul 1.4.E și de primirea de către Bancă, în forma și conținutul satisfăcătoare pentru Bancă, la sau cu 5 (cinci) zile lucrătoare înainte de data planificată de tragere (și, în caz de amânare conform articolului 1.5, la data solicitată de amânare sau la data convenită de amânare), a următoarelor documente sau înscrisuri doveditoare:

(a) o dovadă cu privire la faptul că Împrumutatul a obținut toate autorizările necesare, solicitate în legătură cu prezentul contract;

(b) opinia juridică a departamentului juridic al Împrumutatului cu privire la (i) capacitatea, competența și implementarea corespunzătoare a prezentului contract de către Împrumutat și (ii) valabilitatea și legalitatea obligațiilor Împrumutatului asumate în contextul prezentului contract în România.

Valoarea primei tranșe nu va depăși 30% (treizeci de procente) din credit. Limitarea nu se va aplica dacă suma agregată a alocărilor care au fost deja confirmate de Bancă în cadrul scrisorii/scrisorilor de alocare relevante depășește 30% (treizeci de procente) din credit, caz în care prima tranșă poate ajunge până la suma agregată a alocărilor care au fost deja confirmate.

1.4.C A doua tranșă și tranșele ulterioare

Tragerea celei de a doua tranșe și a celor următoare conform articolului 1.2 (dacă există) este condiționată de conformarea cu limitările stabilite în articolul 1.4.E și de primirea de către Bancă, în forma și conținutul satisfăcătoare pentru Bancă, la sau cu 5 (cinci) zile lucrătoare înainte de data planificată de tragere (și, în caz de amânare conform articolului 1.5, de data solicitată de amânare sau de data convenită de amânare), a evidenței că fie:

(i) 80% (optzeci la sută) din întreaga sumă trasă anterior în cadrul Contractului s-a alocat pentru subproiectele eligibile incluse în scrisoarea/scrisorile de alocare, în conformitate cu procedura de alocare stabilită în prezentul contract; sau

(ii) 50% (cincizeci la sută) din întreaga sumă trasă anterior în cadrul Contractului s-a plătit efectiv beneficiarilor finali în vederea acoperirii cheltuielilor efectuate pentru subproiectele alocate incluse în scrisoarea/scrisorile de alocare.

1.4.D Toate tranșele

Tragerea fiecărei tranșe conform articolului 1.2, inclusiv a primei tranșe, este condiționată de următoarele:

(a) primirea de către Bancă într-o formă și conținut satisfăcătoare pentru aceasta, la data sau înainte cu 5 (cinci) zile lucrătoare față de data planificată de tragere pentru tranșa respectivă (sau, în caz de amânare conform articolului 1.5, de data solicitată de amânare sau de data convenită de amânare), a următoarelor documente sau dovezi:

- (i) un certificat din partea Împrumutatului în forma prezentată în anexa E, semnat de reprezentantul autorizat al Împrumutatului și datat nu mai devreme de data care cade cu 7 (șapte) zile lucrătoare premergătoare datei planificate a tragerii (sau, în caz de amânare conform articolului 1.5, datei solicitate de amânare sau datei convenite de amânare);
- (ii) copii ale tuturor rapoartelor anuale și evaluărilor transmise Comisiei Europene în legătură cu PNDR, precum și toate rapoartele de progres ale Proiectului, înaintate Băncii în conformitate cu articolul 8 și anexa A la Contract; și
- (iii) o copie a oricărei alte autorizări sau oricărui alt document, opinie sau confirmare despre care Banca a înștiințat Împrumutatul că sunt necesare sau de dorit în legătură cu semnarea și implementarea Contractului și a tranzacțiilor prevăzute de acesta, precum și legalitatea, valabilitatea și aplicabilitatea acestora;

(b) faptul că la data planificată de tragere (și, în caz de amânare conform articolului 1.5, la data solicitată de amânare sau la data convenită de amânare) pentru tranșa propusă:

- (i) confirmările și garanțiile repetate conform articolului 6.8 sunt corecte sub toate aspectele materiale; și
- (ii) niciun eveniment sau circumstanță care constituie sau ar putea constitui, în timp sau pe baza unei notificări în cadrul Contractului:

(1) un eveniment de neîndeplinire a obligațiilor contractuale; sau

(2) un eveniment de rambursare anticipată

nu s-a produs și nu este în desfășurare fără a fi remediat sau fără a se fi primit derogare sau nu ar putea rezulta din tragerea tranșei propuse.

1.4.E Limitările tragerilor aferente alocării, aplicabile celei de-a doua trageri și tragerilor următoare

Suma din credit care poate fi trasă fără ca Banca să fi confirmat alocările respective într-o scrisoare de alocare nu va depăși valoarea cumulată a 30% (treizeci la sută) din credit. Această sumă reprezintă suma maximă cumulată din credit, disponibilă în orice moment pentru tragere de către Împrumutat în cadrul acestui contract fără emiterea în prealabil a unei scrisori de alocare care să confirme alocarea unei sume echivalente.

1.5 Amânarea tragerii**1.5.A Cauzele amânării****1.5.A (1) Cererea Împrumutatului**

Împrumutatul poate transmite o cerere scrisă către Bancă solicitând amânarea tragerii unei tranșe notificate. Cererea de amânare trebuie să fie transmisă în scris cu cel puțin 5 (cinci) zile lucrătoare înainte de data planificată de tragere a tranșei notificate și să specifice:

(a) dacă Împrumutatul dorește amânarea tragerii în întregime sau în parte, suma pentru care se solicită amânarea și

(b) data până la care Împrumutatul ar dori amânarea tragerii sumei de mai sus („data solicitată de amânare”), care trebuie să fie o dată:

- (i) care nu va fi mai târziu de 6 (șase) luni de la data planificată de tragere; și

(ii) care nu va fi mai târziu de 30 de zile înainte de prima dată de rambursare a tranșei; și

(iii) care nu va fi mai târziu de data finală de disponibilizare.

La primirea unei astfel de solicitări în scris, Banca va amâna tragerea sumei relevante până la data solicitată de amânare.

1.5.A (2) Neîndeplinirea condițiilor pentru tragere

(a) Tragerea unei tranșe notificate va fi amânată dacă orice condiție pentru tragerea unei astfel de tranșe notificate la care se face referire în articolul 1.4 nu este îndeplinită cumulativ:

(i) la data specificată pentru îndeplinirea acestei condiții în articolul 1.4; și

(ii) la data planificată de tragere (sau, atunci când data planificată de tragere a fost deja amânată, la data estimată de tragere).

(b) Banca și Împrumutatul vor conveni data până la care tragerea unei astfel de tranșe notificate va fi amânată („data convenită de amânare”), care poate fi o dată:

(i) care cade nu mai devreme de 5 (cinci) zile lucrătoare de la data îndeplinirii tuturor condițiilor de tragere; și

(ii) care cade nu mai târziu de data finală de disponibilizare.

(c) Fără a afecta dreptul Băncii de a suspenda și/sau de a anula porțiunea netrasă a creditului în totalitate sau în parte în conformitate cu articolul 1.6 B, Banca va amâna eliberarea unei astfel de tranșe notificate până la data convenită de amânare.

1.5.A (3) Compensația pentru amânare

Dacă tragerea unei tranșe notificate este amânată în conformitate cu paragrafele 1.5.A(1) sau 1.5.A(2) de mai sus, Împrumutatul va plăti compensația pentru amânare.

1.5.B Anularea unei trageri amânate timp de 6 (șase) luni

Dacă o tragere a fost amânată pentru mai mult de 6 (șase) luni în total, în conformitate cu articolul 1.5.A, Banca poate, prin înștiințarea în scris a Împrumutatului, să notifice în scris anularea tragerii și această anulare își va face efectul de la data înștiințării scrise. Suma tragerii anulate de către Bancă în conformitate cu acest articol 1.5.B va continua să fie disponibilă pentru tragere în condițiile stipulate la articolul 1.2.

1.6 Anularea și suspendarea**1.6.A Dreptul Împrumutatului la anulare**

Împrumutatul transmite o notificare scrisă adresată Băncii, solicitând anularea porțiunii din credit rămase netrasă. Notificarea în scris:

(a) va specifica dacă Împrumutatul dorește să anuleze porțiunea din credit rămasă netrasă în totalitate sau în parte și, dacă anularea va fi parțială, partea din credit pe care dorește să o anuleze; și

(b) trebuie să nu se refere la (i) o tranșă notificată pentru care data planificată de tragere cade în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la data notificării scrise sau (ii) o tranșă pentru care a fost transmisă o cerere de tragere, dar pentru care nu s-a emis notificarea de tragere.

După primirea unei astfel de notificări scrise, Banca va anula imediat partea netrasă a creditului și va informa Împrumutatul în mod corespunzător în scris.

1.6.B Dreptul Băncii de a suspenda și anula

În orice moment, în cazul apariției următoarelor evenimente, Banca poate notifica Împrumutatul în scris că porțiunea netrasă a creditului va fi suspendată și/sau (cu excepția apariției unui eveniment de perturbare a pieței) anulată în totalitate sau în parte:

(a) un eveniment de rambursare anticipată;

(b) un eveniment de neîndeplinire a obligațiilor contractuale;

(c) un eveniment sau o circumstanță care, în timp sau în baza unei notificări conform acestui contract, ar constitui un eveniment de rambursare anticipată sau un eveniment de neîndeplinire a obligațiilor contractuale; sau

(d) un eveniment de perturbare a pieței, cu condiția ca Banca să nu fi emis o notificare de tragere.

La data notificării în scris, porțiunea relevantă netrasă din credit va fi suspendată și/sau anulată cu efect imediat. Orice suspendare va continua să rămână în vigoare până când Banca ridică suspendarea sau anulează suma suspendată.

1.6.C Compensații pentru suspendarea și anularea unei tranșe

1.6.C (1) Suspendare

În situația în care Banca suspendă o tranșă notificată, fie datorită unui eveniment de rambursare anticipată cu plata unei compensații sau a unui eveniment de neîndeplinire a obligațiilor contractuale, Împrumutatul va achita Băncii compensația pentru amânare calculată în baza sumei suspendate din tragere.

1.6.C (2) Anulare

(a) Dacă o tranșă notificată care este tranșă cu rată fixă este anulată:

- (i) de către Împrumutat în conformitate cu articolul 1.6.A;
- (ii) de către Bancă, în cazul unui eveniment de rambursare anticipată cu compensare sau în conformitate cu articolul 1.5.B,

Împrumutatul va achita Băncii compensația de rambursare anticipată. Compensația de rambursare anticipată va fi calculată ca și cum suma anulată ar fi fost trasă și rambursată la data planificată de tragere sau, în măsura în care tragerea tranșei este la acel moment amânată sau suspendată, la data notificării de anulare.

(b) Dacă Banca anulează o tranșă notificată la apariția unui eveniment de neîndeplinire a obligațiilor, Împrumutatul va achita Băncii compensația prevăzută la articolul 10.3.

(c) Cu excepția cazurilor (a) și (b) de mai sus, nu se plătește nicio compensație la anularea unei tranșe.

1.7 Anulare după expirarea creditului

În ziua următoare datei finale de disponibilizare, cu excepția situației în care Banca a agreeat altfel specific în scris, partea de credit pentru care nu a fost efectuată nicio cerere de tragere în conformitate cu articolul 1.2.B va fi în mod automat anulată, fără nicio obligație pentru niciuna dintre părți. Banca nu are nicio obligație să transmită o notificare de anulare către Împrumutat. La solicitarea scrisă a Împrumutatului, Banca va emite o confirmare a anulării.

1.8 Sume datorate conform articolelor 1.5 și 1.6

Sumele datorate conform articolelor 1.5 și 1.6 se vor plăti în EUR. Acestea se vor plăti în termen de 15 (cincisprezece) zile de la primirea de către Împrumutat a cererii din partea Băncii sau într-un termen mai lung specificat de Bancă în cerere.

1.9 Alocarea

1.9.A Cererea de alocare

Cel mai târziu la 31 august 2024, Împrumutatul poate transmite Băncii una sau mai multe cereri de alocare („cererea de alocare”). Fiecare cerere de alocare va fi însoțită de o confirmare în scris emisă de către Promotor că niciunul dintre beneficiarii finali în cadrul subproiectelor menționate în cererea de alocare nu este (i) localizat în regiunea București—Ilfov și nu este (ii) întreprindere care intră în categoria celor considerate de BEI ca fiind mai mari decât „medii” [*id est* întreprinderi cu minimum 250 și mai puțin de 3.000 de angajați (echivalent cu normă întreagă) la momentul transmiterii cererii de alocare către BEI.

Creditul va fi alocat doar pentru subproiectele identificate ca fiind eligibile pentru finanțare în Descrierea tehnică. Împrumutatul nu va aloca sau nu va propune alocarea subproiectelor care nu respectă în totalitate legislația aplicabilă UE, indiferent dacă a fost sau nu transpusă în legislația națională a României.

Fondurile Băncii vor fi alocate după cum urmează:

(a) Fără a aduce atingere prevederilor articolului 6.5.(e) și (j), subproiectele al căror cost de investiție nu depășește 25.000.000 EUR (douăzeci și cinci milioane euro) pot fi selectate

și alocate de Promotor fără aprobarea prealabilă a Băncii. Împrumutatul va transmite o cerere de alocare în forma anexei A.3) sau orice altă formă acceptabilă de către Bancă. Alocarea va fi ulterior confirmată de Bancă.

(b) Subproiectele al căror cost de investiție se situează între 25.000.000 EUR (douăzeci și cinci milioane euro) și 50.000.000 EUR (cincizeci milioane euro) vor fi transmise pentru aprobare Băncii înainte de alocarea de către Promotor. Împrumutatul va transmite o cerere de alocare în forma anexei A.4 care include subproiectele propuse Băncii. Banca își rezervă dreptul de a derula o evaluare parțială sau totală a subproiectelor. Alocarea va fi ulterior aprobată de Bancă.

(c) Subproiectele al căror cost de investiție depășește 50.000.000 EUR (cincizeci milioane euro) vor fi transmise Băncii pentru evaluare și aprobare *ex-ante*, conform procedurilor și regulilor interne ale Băncii, folosind formularul de aplicație solicitat de sistemul relevant de management și control al Promotorului.

Împrumutatul va transmite Băncii un raport de alocare în forma anexei A.5 („raport de alocare”) în ziua în care se împlinesc 12 (douăsprezece) luni de la tragerea ultimei tranșe precedente, dacă în această perioadă nu a fost transmisă nicio cerere de alocare.

Împrumutatul se va asigura că Promotorul va furniza Băncii orice informație suplimentară privind subproiectele, la solicitarea rezonabilă a Băncii, din inițiativa acesteia.

1.9.B Scrisoarea de alocare

În cazul în care cererea de alocare sau subproiectele aflate sub incidența articolului 1.9.A sunt confirmate/aprobate de către Bancă, Banca va transmite Împrumutatului, în termen de 30 (treizeci) de zile de la aprobarea cererii de alocare, o scrisoare de alocare („scrisoarea de alocare”), prin care va informa Împrumutatul în privința confirmării/aprobării și a valorii creditului care a fost alocată. În cazul în care Banca solicită informații suplimentare privind subproiectele incluse în cererea de alocare, perioada de transmitere a scrisorii de alocare se va suspenda până la primirea acestor informații suplimentare satisfăcătoare pentru Bancă.

În cazul în care Banca nu va aproba, în întregime sau în parte, cererea de alocare, Banca va informa Împrumutatul în această privință.

Banca poate, cu notificarea Împrumutatului, (i) să propună modificarea procedurii de alocare, așa cum este descrisă în acest articol 1.9, în vederea alinierii acesteia la politica Băncii privind împrumuturile-cadru sau pentru a reflecta rezultatele evaluării capacității de implementare și rezultatele implementării; și (ii) un calendar de discuții, semnare și implementare a unui astfel de amendament. Nu se pot face alocări sau realocări și nu pot fi emise scrisori de alocare de către Bancă înainte ca amendamentul relevant la Contractul de finanțare să fie aprobat și să devină obligatoriu pentru Împrumutat. În acest scop, termenul de 30 (treizeci) de zile stabilit în primul alineat din acest articol 1.9.B va începe să curgă de la data la care amendamentul respectiv la Contractul de finanțare este aprobat și devine obligatoriu pentru Împrumutat. În cazul în care Banca și Împrumutatul nu realizează amendamentul privind procedura de alocare în termenul prevăzut în notificarea Băncii sau în situația în care Împrumutatul nu implementează amendamentul procedurii de alocare în termenul prevăzut în notificarea Băncii, Împrumutatul nu mai are dreptul de a face alocări sau de a transmite subproiecte pentru evaluare și/sau alocare.

1.10. Procedura de realocare

1.10.A Realocare la cererea Împrumutatului

Împrumutatul poate, prin notificare adresată în scris Băncii, care va include și motivația, să propună realocarea, nu mai târziu de 31 august 2024, a oricărei porțiuni a creditului care a fost alocată.

Împrumutul va specifica în scris care dintre subproiectele deja alocate trebuie eliminate și/sau care dintre sumele alocate trebuie diminuate. Cererea de alocare a noilor subproiecte va conține informațiile specificate în articolul 1.9.A și va fi evaluată de către Bancă în conformitate cu articolul 1.9.B.

Dacă realocarea nu este posibilă sau este posibilă doar parțial, Banca poate, proporțional cu suma care nu a fost realocată, cu notificarea Împrumutatului, să anuleze creditul și/sau să solicite rambursarea anticipată a împrumutului tras și nerambursat în conformitate cu articolul 4.3.A(6).

1.10 B Realocare la cererea Băncii

Dacă în opinia Băncii oricare dintre subproiectele alocate sau propuse în conformitate cu articolul 1.9.A de mai sus sunt neeligibile pentru finanțare de către Bancă conform Statutului Băncii, politiciii sau ghidurilor sale, în conformitate cu articolul 309 din Tratatul de funcționare a Uniunii Europene, Împrumutul, la solicitarea Băncii, va înlocui aceste subproiecte cu alte subproiecte care sunt acceptabile pentru Bancă. Dacă în termen de 60 (șaizeci) de zile de la data solicitării Băncii Împrumutul nu a înlocuit aceste subproiecte într-un mod care să fie satisfăcător pentru Bancă, Banca poate, proporțional cu suma care nu a fost realocată, cu notificarea Împrumutatului, să anuleze creditul și/sau să solicite rambursarea anticipată a împrumutului tras și nerambursat în conformitate cu articolul 4.3.A (6).

Pentru evitarea oricărei neînțelegeri, termenul-limită de realocare, respectiv 31 august 2024, prevăzut la articolul 1.10.A, nu se va aplica în scopul acestui articol 1.10 B.

ARTICOLUL 2

Împrumutul

2.1 Suma împrumutului

Împrumutul va include suma cumulată a tranșelor disponibilizate de către Bancă în cadrul creditului, confirmate de către Bancă în conformitate cu articolul 2.3.

2.2 Valuta de rambursare, dobânzi și alte taxe

Dobânda, sumele rambursate și alte taxe datorate pentru fiecare tranșă se vor plăti de Împrumutat în valuta în care s-a efectuat tragerea tranșei.

Orice altă plată se va efectua în valuta specificată de Bancă, ținând cont de valuta cheltuielilor de rambursat prin intermediul plății respective.

2.3 Confirmarea din partea Băncii

În termen de 10 (zece) zile de la tragerea fiecărei tranșe, Banca va pune la dispoziția Împrumutatului graficul de amortizare menționat în articolul 4.1, dacă este cazul, indicând data tragerii, valuta, suma trasă, condițiile de rambursare și rata dobânzii pentru tranșa respectivă.

ARTICOLUL 3

Dobânda

3.1 Rata dobânzii

3.1.A Tranșe cu rată fixă

Împrumutul va plăti trimestrial, semestrial sau anual, pentru perioada scursă, o dobândă cu rată fixă pentru soldul fiecărei tranșe cu rată fixă, la datele relevante de plată așa cum sunt acestea specificate în notificarea de tragere, începând cu prima dată relevantă de plată ulterioară datei de tragere a tranșei respective. În cazul în care perioada cuprinsă între data tragerii și prima dată de plată este de 15 (cincisprezece) zile sau mai puțin, atunci plata dobânzii acumulate în decursul unei astfel de perioade va fi amânată până la următoarea dată de plată.

Dobânda se va calcula în conformitate cu articolul 5.1(a).

3.1.B Tranșe cu rată variabilă

Împrumutul va plăti trimestrial, semestrial sau anual, pentru perioada scursă, o dobândă cu rată variabilă pentru soldul

fiecărei tranșe cu rată variabilă, la datele de plată relevante, așa cum sunt acestea specificate în notificarea de tragere, începând cu prima dată de plată relevantă ulterioară datei de tragere a tranșei respective. În cazul în care perioada cuprinsă între data tragerii și prima dată de plată este de 15 (cincisprezece) zile sau mai puțin, atunci plata dobânzii acumulate în decursul unei astfel de perioade va fi amânată până la următoarea dată de plată.

Banca va comunica Împrumutatului rata variabilă a dobânzii în termen de 10 (zece) zile de la începutul fiecărei perioade de referință a dobânzii variabile.

În cazul în care, conform articolelor 1.5 și 1.6, tragerea unei tranșe cu rată variabilă se efectuează după data planificată de tragere, rata EURIBOR aplicabilă în prima perioadă de referință a dobânzii variabile se va utiliza ca și cum tragerea s-ar fi efectuat la data planificată de tragere.

Dobânda se va calcula pentru fiecare perioadă de referință a dobânzii variabile în conformitate cu articolul 5.1(b).

3.1.C Revizuirea și conversia tranșelor

Acolo unde Împrumutul exercită opțiunea de a revizui sau converti baza ratei dobânzii unei tranșe, acesta, de la data efectivă a revizuirii/conversiei dobânzii (în conformitate cu procedura stabilită în anexa D), va plăti dobânda la o rată determinată în conformitate cu prevederile anexei D.

3.2 Dobânda aferentă sumelor restante

Fără a aduce atingere prevederilor articolului 10 și prin excepție de la prevederile articolului 3.1, în cazul în care Împrumutul nu achită la scadență orice sumă pe care are obligația de a o achita în cadrul prezentului contract, dobânda se va acumula pentru orice sumă restantă plătită în concordanță cu termenii acestui contract, de la data scadenței până la data efectivă a plății, la o rată anuală egală cu:

(a) pentru sumele restante din tranșele cu dobândă variabilă, rata variabilă aplicabilă plus 2% (200 puncte de bază);

(b) pentru sumele restante din tranșele cu dobândă fixă, suma care este mai mare dintre (a) rata fixă aplicabilă plus 2% (200 puncte de bază) sau (b) EURIBOR plus 2% (200 puncte de bază);

c) pentru sumele restante, altele decât cele prevăzute la punctele (a) sau (b) de mai sus, EURIBOR plus 2% (200 puncte de bază)

și se va achita conform cererii Băncii. Pentru stabilirea EURIBOR în contextul acestui articol 3.2, perioadele relevante în sensul anexei B vor fi perioade succesive de o lună curgând de la data scadenței. Orice sumă datorată și neplătită poate fi capitalizată în conformitate cu articolul 1154 din Codul civil al Luxemburgului. Pentru evitarea oricărei neînțelegeri, capitalizarea dobânzii se va realiza numai pentru dobânda neplătită pentru o perioadă mai mare de un an. Împrumutul este de acord ca dobânda neplătită pentru mai mult de un an să fie capitalizată și suma astfel acumulată va fi la rândul ei purtătoare de dobândă la rata dobânzii stabilită în acest articol 3.2.

Dacă suma restantă este denominată într-o altă valută decât valuta împrumutului, următoarea rată pe an va fi aplicabilă, respectiv rata interbancară relevantă care este în general utilizată de către Bancă pentru tranzacțiile în valuta respectivă plus 2% (200 puncte de bază), calculată în conformitate cu practicile de piață pentru astfel de rate.

3.3 Eveniment de perturbare a pieței

Dacă în orice moment (i) de la data emiterii de către Bancă a notificării de tragere aferente unei anumite tranșe și (ii) data care cade cu cel mult 30 (treizeci) de zile calendaristice înainte de data planificată de tragere are loc un eveniment de perturbare a pieței, Banca poate notifica Împrumutul cu privire la activarea prezentei clauze. Într-o astfel de situație, rata dobânzii aplicabilă unei tranșe notificate până la data scadenței sau data de revizuire/conversie a dobânzii, dacă există, va fi rata (exprimată ca rată procentuală pe an) care este stabilită de către Bancă drept fiind costul total suportat de Bancă pentru

finanțarea tranșei relevante în baza ratei de referință generate intern de către Bancă și aplicabile în acel moment sau în baza unei metode alternative de stabilire a ratei dobânzii, stabilită în mod rezonabil de către Bancă. Împrumutatul va avea dreptul de a refuza în scris respectiva tragere până la data-limită menționată în notificare și va suporta comisioanele aferente, în cazul în care acestea există, caz în care Banca nu va elibera suma aferentă tragerii, iar creditul corespunzător va rămâne disponibil pentru a fi tras în conformitate cu prevederile articolului 1.2.B. În cazul în care Împrumutatul nu refuză la timp tragerea, părțile convin că tragerea și condițiile aferente acesteia vor fi obligatorii în totalitate pentru ambele părți.

În fiecare situație, marja sau rata fixă notificată anterior de către Bancă în notificarea de tragere nu va mai fi aplicabilă.

ARTICOLUL 4

Rambursare

4.1 Rambursarea normală

4.1.A Rambursarea în rate

(a) Împrumutatul va rambursa fiecare tranșă în rate la datele de rambursare specificate în notificarea de tragere în conformitate cu termenii graficului de amortizare transmis conform prevederilor articolului 2.3.

(b) Fiecare grafic de amortizare se va alcătui plecând de la următoarele considerente:

- (i) în cazul unei tranșe cu rată fixă fără o dată de revizuire/conversie a dobânzii, rambursarea se va face în rate anuale, semestriale sau trimestriale egale în contul principalului datoriei sau în rate constante de principal și dobânzi;
- (ii) în cazul unei tranșe cu rată fixă și o dată de revizuire/conversie a dobânzii sau în cazul unei tranșe cu rată variabilă, rambursarea se va face în rate egale anuale, semestriale sau trimestriale în contul principalului;
- (iii) prima dată de rambursare a fiecărei tranșe va fi o dată a plății care nu va fi mai devreme de 30 (treizeci) de zile de la data planificată de tragere și nu mai târziu de prima dată de plată care urmează după a 5-a (a cincea) aniversare a datei planificate de tragere a tranșei; și
- (iv) ultima dată de rambursare pentru fiecare tranșă va fi o dată a plății care nu va fi mai devreme de 4 (patru) ani și nici mai târziu de 15 (cincisprezece) ani de la data planificată de tragere.

4.1.B Rată unică

Ca o alternativă, Împrumutatul poate rambursa tranșa într-o singură rată la o dată de rambursare specificată în notificarea de tragere, care va fi o dată care cade între minimum 3 (trei) ani și maximum 10 (zece) ani de la data planificată de tragere.

4.2 Rambursarea anticipată voluntară

4.2.A Opțiunea de rambursare anticipată

Cu condiția respectării articolelor 4.2.B, 4.2.C și 4.4, Împrumutatul poate rambursa anticipat orice tranșă, plus dobânda acumulată și compensațiile, dacă există, pe baza unei cereri de rambursare anticipată transmise cu cel puțin 30 (treizeci) de zile calendaristice, în care se vor specifica:

(a) suma rambursată anticipat;

(b) data rambursării anticipate;

(c) dacă este cazul, metoda de aplicare aleasă pentru suma rambursată anticipat, în conformitate cu articolul 5.5.C; și

(d) numărul contractului.

Cererea de rambursare anticipată este irevocabilă.

4.2.B Compensația pentru rambursarea anticipată

4.2.B (1) Tranșa cu rată fixă

Sub rezerva articolului 4.2.B(3) de mai jos, în cazul în care Împrumutatul rambursează anticipat o tranșă cu rată fixă,

Împrumutatul va achita Băncii, la data rambursării anticipate, compensația de rambursare anticipată aferentă tranșei cu rată fixă care se rambursează anticipat.

4.2.B (2) Tranșa cu rată variabilă

Sub rezerva articolului 4.2.B(3) de mai jos, Împrumutatul poate rambursa anticipat o tranșă cu rată variabilă fără nicio compensație, la orice dată de plată relevantă.

4.2.B (3) Revizuire/Conversie

Cu excepția cazului în care Împrumutatul a acceptat în scris o rată fixă pentru o propunere de revizuire/conversie a dobânzii notificată conform articolului 1.2.C (a)(viii) sau în concordanță cu anexa D, rambursarea unei tranșe se poate efectua fără plata unei compensații.

4.2.C Mecanismul rambursării anticipate

La prezentarea de către Împrumutat a unei cereri de rambursare anticipate adresată Băncii, Banca va emite către Împrumutat o notificare de rambursare anticipată, cu nu mai târziu de 15 (cincisprezece) zile înainte de data rambursării anticipate. În notificare vor fi specificate suma rambursată anticipat, dobânda acumulată datorată aferentă acestei sume, valoarea compensării pentru rambursarea anticipată plătită în conformitate cu articolul 4.2. B sau, după caz, lipsa obligației de a plăti o compensație, precum și metoda de aplicare a sumei rambursate anticipat și termenul-limită până la care Împrumutatul poate accepta notificarea de rambursare anticipată.

Dacă Împrumutatul acceptă notificarea de rambursare anticipată nu mai târziu de termenul-limită de acceptare, Împrumutatul va efectua rambursarea anticipată. În orice alt caz, Împrumutatul nu poate efectua rambursarea anticipată.

Împrumutatul va însoți rambursarea anticipată de plata dobânzii acumulate și a compensației, dacă este cazul, datorate la suma rambursată anticipat, așa cum se specifică în notificarea de rambursare anticipată.

4.2.D Taxă de administrare

Dacă Împrumutatul rambursează anticipat o tranșă la o altă dată decât o dată de plată relevantă sau dacă Banca acceptă în mod excepțional, pe baza propriei decizii, o cerere de rambursare anticipată cu notificare prealabilă de mai puțin de 30 (treizeci) de zile calendaristice, Împrumutatul va plăti Băncii o taxă de administrare într-o sumă care va fi notificată de către Bancă Împrumutatului.

4.3 Rambursarea anticipată obligatorie

4.3.A Evenimente de rambursare anticipată

4.3.A (1) Reducerea costului Proiectului

În cazul în care costul total al Proiectului este sub valoarea stabilită în preambul (c), astfel încât suma creditului depășește 50% (cincizeci la sută) din acest cost total al Proiectului, Banca poate imediat, cu înștiințarea Împrumutatului, să anuleze partea netrasă din credit și/sau să solicite rambursarea anticipată a împrumutului tras și nerambursat, în limita sumei cu care creditul depășește 50% (cincizeci la sută) din costul total al Proiectului, împreună cu dobânda acumulată și alte sume datorate și restante în cadrul prezentului contract în funcție de proporția împrumutului tras și nerambursat anticipat. Împrumutatul va achita suma solicitată, la data specificată de către Bancă, respectiva dată nefiind mai devreme de 30 (treizeci) de zile de la data notificării solicitării de către Bancă.

4.3.A (2) Pari passu pentru finanțări diferite de cele ale BEI

În cazul în care Împrumutatul alege să ramburseze anticipat în mod voluntar (pentru a se evita orice neclaritate, rambursarea anticipată va include răscurpărarea sau anularea atunci când este cazul), în întregime sau în parte, orice finanțare, alta decât cea acordată de BEI, iar respectiva rambursare anticipată nu se va realiza din sumele obținute dintr-un împrumut cu scadența cel puțin egală cu termenul neexpirat al finanțării, alta decât cea acordată de BEI și care este rambursată anticipat, Banca poate, prin notificarea Împrumutatului, să anuleze partea netrasă din

credit și să solicite rambursarea anticipată a împrumutului tras și nerambursat. Partea din împrumutul tras și nerambursat pe care Banca o poate solicita să fie rambursată anticipat va fi egală cu ponderea sumei rambursate anticipat din finanțare, alta decât cea acordată de BEI, în valoarea cumulată rămasă nerambursată a tuturor finanțărilor obținute de la alte instituții decât BEI.

Împrumutul va efectua plata sumei solicitate, inclusiv dobânda acumulată și orice alte sume datorate și restante din cadrul acestui contract, la data specificată de către Bancă, respectiva dată nefiind mai devreme de 30 (treizeci) de zile de la data notificării solicitării.

În înțelesul acestui articol, „finanțare alta decât cea acordată de BEI” înseamnă orice împrumut, cu excepția împrumutului sau orice alte împrumuturi directe obținute de la Bancă de Împrumutat, acordate inițial Împrumutatului pe un termen mai mare de 5 (cinci) ani.

4.3.A (3) Modificarea legii

Împrumutul va informa cu promptitudine Banca dacă a avut loc sau este posibil să aibă loc un eveniment de modificare legislativă. Într-o astfel de situație sau dacă Banca are un motiv rezonabil să creadă că un eveniment de modificare legislativă s-a produs sau este pe cale să se producă, Banca poate solicita ca Împrumutul să se consulte cu aceasta.

Respectiva consultare va avea loc în termen de 30 (treizeci) de zile de la data solicitării Băncii în acest sens. Dacă, după trecerea celor 30 (treizeci) de zile de la data solicitării consultării, Banca consideră că efectele evenimentului de modificare legislativă nu pot fi remediate într-un mod care să fie satisfăcător pentru Bancă, Banca poate, prin notificare adresată Împrumutatului, să anuleze partea netrasă din credit și să solicite rambursarea anticipată a împrumutului, plus dobânda acumulată și toate celelalte sume acumulate și neachitate în cadrul acestui contract.

Împrumutul va efectua plata sumei solicitate la data specificată de Bancă, respectiva dată nefiind mai devreme de 30 (treizeci) de zile de la data solicitării de către Bancă.

În înțelesul acestui articol, „eveniment de modificare legislativă” înseamnă emiterea, promulgarea, semnarea sau ratificarea ori o modificare sau completare a unei legi, norme sau reguli (sau în aplicarea ori interpretarea oficială a unei legi, norme sau reguli) care se produce după data acestui contract și care, în opinia Băncii, ar afecta în mod substanțial capacitatea Împrumutatului de a-și îndeplini obligațiile în cadrul acestui contract.

4.3.A (4) Ilegalitate

În cazul în care va deveni ilegală, în orice jurisdicție aplicabilă Băncii:

(a) îndeplinirea de către Bancă a obligațiilor prevăzute în acest contract; sau

(b) finanțarea sau menținerea împrumutului,

Banca va notifica imediat Împrumutul și poate, neîntârziat, (i) să suspende sau să anuleze porțiunea de credit care nu a fost trasă și/sau (ii) să solicite rambursarea anticipată a împrumutului tras și nerambursat, împreună cu dobânda acumulată și alte sume acumulate și netrase în cadrul Contractului, la data indicată de Bancă în notificarea adresată Împrumutatului.

4.3.A (5) Implicarea UE

Împrumutul se va asigura că suma agregată a creditului și orice tip de finanțare UE, primită în legătură cu Proiectul (cum este finanțarea FESI), nu va depăși în niciun moment 90% (nouăzeci la sută) din costurile Proiectului. În cazul în care suma cumulată a creditului și a oricărui tip de finanțare UE primită în legătură cu Proiectul depășește 90% (nouăzeci la sută) din costurile Proiectului, Banca poate imediat, cu notificarea Împrumutatului, să anuleze partea netrasă a creditului și/sau să

solicite plata anticipată a împrumutului tras și nerambursat până la o sumă care este egală cu cea cu care valoarea cumulată a creditului și orice tip de finanțare UE primită în legătură cu Proiectul depășește 90% (nouăzeci la sută) din costurile Proiectului. Împrumutul va efectua plata sumei solicitate, inclusiv dobânda acumulată și alte sume acumulate și nerambursate în cadrul acestui contract, la data specificată de către Bancă, respectiva dată nefiind mai devreme de 30 (treizeci) de zile de la data solicitării.

4.3.A.(6) Nealocare și neeligibilitate

Dacă la data imediat următoare datei specificate în articolul 1.9.A:

- (i) (x) valoarea agregată a tuturor sumelor alocate la data respectivă este mai mică decât (y) sumele trase până la o astfel de dată în cadrul acestui contract; sau
- (ii) nu are loc nicio realocare către alte subproiecte eligibile în intervalul prevăzut de articolul 1.10,

după notificarea Împrumutatului,

Banca poate solicita rambursarea anticipată a împrumutului. În cazul acestui articol 4.3.A(6)(i), suma pentru care poate fi solicitată rambursarea anticipată va fi egală cu suma cu care suma calculată la paragraful (i)(y) de mai sus depășește suma calculată la paragraful (i)(x), împreună cu dobânda acumulată și alte sume acumulate și plătitibile în cadrul acestui contract. În cazul acestui articol 4.3.A(6)(ii), suma pentru care poate fi solicitată rambursarea anticipată va fi cea care corespunde cu suma finanțată de Bancă pentru subproiectele pentru care nu se realizează realocarea, remedierea sau înlocuirea, împreună cu dobânda acumulată și alte sume acumulate și nerambursate în cadrul acestui contract. Împrumutul va efectua plata sumei solicitate la data specificată de Bancă, respectiva dată nefiind mai devreme de 30 (treizeci) de zile de la data notificării solicitării de către Bancă.

4.3.A (7) Eveniment legat de fondurile nerambursabile UE

În cazul în care Împrumutul este informat sau are motive rezonabile să creadă că un eveniment legat de fondurile nerambursabile UE s-a produs sau urmează să se producă, Împrumutul va informa Banca neîntârziat. Împrumutul va informa Banca neîntârziat cu privire la orice corespondență în derulare cu Comisia Europeană referitoare la evenimentul legat de fondurile nerambursabile UE, inclusiv la deciziile finale ale Comisiei Europene referitoare la evenimentul legat de fondurile nerambursabile UE.

La primirea acestei informări, Banca poate solicita consultarea cu Împrumutul. Respectiva consultare va avea loc în termen de 30 (treizeci) de zile de la data solicitării Băncii în acest sens. După primirea deciziei finale de către Împrumutat și/sau de către Comisia Europeană în legătură cu evenimentul legat de fondurile nerambursabile UE, Banca poate, cu notificarea Împrumutatului, să anuleze imediat, proporțional, o parte din credit sau să solicite plata anticipată a unei părți proporționale din împrumut împreună cu dobânda acumulată și orice alte sume acumulate și netrase în cadrul acestui contract, cu excepția cazului în care Împrumutul a propus și Banca a agreeat realocarea unei părți proporționale a creditului sau împrumutului. Pentru evitarea oricărei neînțelegeri, termenul-limită de realocare, respectiv 31 august 2024, prevăzut la articolul 1.10.A, nu se va aplica în scopul acestui articol 4.3.A(7).

Împrumutul va efectua plata sumei solicitate la data specificată de Bancă, respectiva dată nefiind mai devreme de 30 (treizeci) de zile de la data notificării solicitării de către Bancă.

În înțelesul acestui articol, „eveniment legat de fondurile nerambursabile UE” înseamnă oricare dintre cele enumerate mai jos:

(a) orice asistență financiară pentru Proiect din partea FEADR a fost sau se intenționează a fi anulată; și/sau

(b) Împrumutul a rambursat sau i se solicită să ramburseze, în întregime sau în parte, orice asistență financiară pentru Proiect din partea FEADR.

4.3.B Proceduri de rambursare anticipată

Orice sumă solicitată de Bancă conform articolului 4.3.A, împreună cu dobânda sau alte sume acumulate și neachitate în contextul prezentului contract, inclusiv, dar fără a se limita la aceasta, orice compensație datorată în conformitate cu prevederile articolului 4.3.C sau o taxă în conformitate cu articolul 4.2.D, se vor plăti la data indicată de Bancă în notificarea sa de solicitare.

4.3.C Compensația de rambursare anticipată

În cazul unui eveniment de rambursare anticipată cu compensație, această compensație, dacă există, se va stabili în conformitate cu articolul 4.2.B.

4.4. Termeni generali

4.4.A Fără prejudicierea articolului 10

Prezentul articol 4 nu va aduce atingere prevederilor articolului 10.

4.4.B Fără reîmprumutare

O sumă rambursată sau rambursată anticipat nu poate fi reîmprumutată.

ARTICOLUL 5

Plăți

5.1 Convenția privind numărul de zile

Orice sumă datorată sub formă de dobândă sau compensație de către Împrumutat în cadrul acestui contract și calculată proporțional cu o fracțiune dintr-un an se va calcula pe baza următoarelor convenții:

(a) pentru dobânda și compensațiile datorate în contextul unei tranșe cu rată fixă, anul de 360 (trei sute șazeci) de zile și luna de 30 (treizeci) de zile;

(b) pentru dobânda și compensațiile datorate în contextul unei tranșe cu rată variabilă, anul de 360 (trei sute șazeci) de zile și numărul de zile scurse.

5.2 Data și locul plății

(a) Dacă nu se specifică altfel în acest contract sau în solicitarea Băncii, toate sumele care nu reprezintă dobânzi, compensații și plăți de capital se plătesc în termen de 15 (cincisprezece) zile de la primirea de către Împrumutat a cererii din partea Băncii.

(b) Fiecare sumă datorată de Împrumutat în cadrul acestui contract se va plăti în contul relevant comunicat de Bancă Împrumutatului. Banca va indica acest cont cu cel puțin 15 (cincisprezece) zile înainte de data scadenței a primei plăți ce trebuie efectuată de Împrumutat și va comunica orice modificare legată de cont cu cel puțin 15 (cincisprezece) zile înainte de prima plată la care se aplică modificarea respectivă. Această perioadă de notificare nu se aplică în cazul unei plăți conform articolului 10.

(c) Împrumutatul va indica, pentru fiecare plată efectuată, numărul contractului la detaliile de plată.

(d) O sumă datorată de Împrumutat va fi considerată plătită atunci când este primită de Bancă.

5.3 Plăți fără deduceri din partea Împrumutatului

Toate plățile care vor fi efectuate de către Împrumutat în cadrul acestui contract vor fi calculate și efectuate fără (nu vor include nicio deducere) regularizări sau cereri reconvenționale.

5.4 Perturbarea sistemelor de plată

În cazul în care fie Banca stabilește (pe baza propriei decizii) că a avut loc un eveniment de perturbare sau dacă Banca este înștiințată de către Împrumutat cu privire la apariția unui eveniment de perturbare:

(a) Banca poate, și o va face dacă i se va solicita acest lucru de către Împrumutat, să se consulte cu Împrumutatul în vederea agreării cu Împrumutatul a unor modificări de funcționare sau

administrare a Contractului pe care Banca le va considera necesare în condițiile date;

(b) Banca nu va fi obligată să se consulte cu Împrumutatul cu privire la orice modificări menționate în paragraful (a) dacă, în opinia sa, nu este practic să facă acest lucru în condițiile date și, în orice caz, nu va avea nicio obligație de a accepta astfel de modificări; și

(c) Banca nu va fi responsabilă pentru niciun fel de pagube, costuri sau pierderi de orice tip rezultate în urma unui eveniment de perturbare sau pentru că a luat sau nu măsuri în urma sau în legătură cu prevederile prezentului articol 5.4.

5.5 Utilizarea sumelor încasate

5.5.A Termeni generali

Sumele primite de la Împrumutat vor putea stinge obligațiile de plată ale acestuia doar dacă sunt primite în conformitate cu termenii acestui contract.

5.5.B Plăți parțiale

Dacă Banca încasează o plată care nu este suficientă pentru a acoperi toate sumele datorate și neachitate la momentul respectiv și care trebuie achitate de către Împrumutat în contextul prezentului contract, Banca va utiliza respectiva plată pentru a stinge obligațiile de plată:

(a) în primul rând, pentru achitarea pro rata a oricăror comisioane neachitate, costuri, compensații și cheltuieli datorate în conformitate cu prezentul contract;

(b) în al doilea rând, pentru achitarea dobânzilor acumulate, datorate și neachitate în contextul prezentului contract;

(c) în al treilea rând, pentru plata oricărei părți din principalul datoriei datorate și neachitate în contextul prezentului contract; și

(d) în al patrulea rând, pentru plata oricărei alte sume datorate, dar neachitate în contextul prezentului contract.

5.5.C Alocarea sumelor aferente tranșelor

(a) În situația în care:

(i) o rambursare anticipată voluntară parțială a unei tranșe face obiectul rambursării în mai multe rate, suma rambursată anticipat va fi aplicată proporțional pentru fiecare rată scadentă sau, la cererea Împrumutatului, în ordinea inversă a scadenței;

(ii) o rambursare parțială anticipată obligatorie a unei tranșe face obiectul rambursării în mai multe rate, suma rambursată anticipat va fi aplicată prin reducerea ratelor scadente în ordinea inversă a maturității.

(b) Sumele primite de către Bancă în urma unei solicitări în conformitate cu articolul 10.1 și aplicate unei tranșe vor reduce ratele scadente în ordinea inversă a scadenței. Banca poate utiliza sumele primite între tranșe pe baza propriei decizii.

(c) În cazul primirii unor sume care nu pot fi identificate drept aplicabile unei anumite tranșe și asupra cărora nu a existat un acord între Bancă și Împrumutat cu privire la utilizarea lor, Banca le poate utiliza între tranșe pe baza propriei decizii.

ARTICOLUL 6

Angajamente și reprezentări ale Împrumutatului și Promotorului

Angajamentele conținute în acest articol 6 vor rămâne în vigoare de la data acestui contract atât timp cât orice sumă va fi neachitată conform acestui contract sau atât timp cât creditul este în vigoare, fiind înțeles faptul că o conformare totală cu aceste angajamente prevăzute la articolul 6.1, 6.2 și 6.3 este așteptată să se materializeze anterior acestei date.

6.1 Utilizarea împrumutului și disponibilitatea altor fonduri

Împrumutatul va utiliza toate sumele împrumutate în cadrul împrumutului pentru acoperirea parțială a contribuției de la bugetul statului pentru finanțarea subproiectelor pentru care au fost efectuate alocările în conformitate cu articolul 1.9.

Împrumutatul se va asigura că fondurile de la bugetul de stat menționate în preambul (c) sunt disponibile și sunt cheltuite, în

măsura în care este necesar, pentru finanțarea Proiectului și se va asigura că Promotorul va face ca alte fonduri publice menționate în preambul (c) sunt disponibile și sunt cheltuite, în măsura în care este necesar, pentru finanțarea Proiectului.

6.2 Finalizarea Proiectului

Împrumutatul se va asigura că Proiectul este implementat de Promotor și/sau beneficiari finali în conformitate cu Descrierea tehnică, care poate fi modificată periodic, cu aprobarea Băncii, și finalizat până la data finală specificată în aceasta.

Împrumutatul ia cunoștință și este de acord că Banca își rezervă dreptul să își poate revizui Descrierea tehnică și eligibilitatea măsurilor, ca răspuns la orice modificări aduse PNDR, aplicate cu acordul Împrumutatului și Comisiei Europene. La revizuirea Descrierii tehnice și a eligibilității măsurilor, ca răspuns la orice modificări aduse PNDR, efectuate ca urmare a acordului între Împrumutat și Comisia Europeană, Banca va consulta Împrumutatul cu privire la prevederile care urmează a fi modificate, fără a prejudicia dreptul Băncii de a decide, pe baza propriei decizii, cu privire la modificările Descrierii tehnice și la eligibilitatea măsurilor, ca urmare a revizurii.

6.3 Majorarea costului Proiectului

În cazul în care costul total al Proiectului depășește cifra estimată stabilită în preambul (c), Împrumutatul va lua măsuri ca Promotorul să obțină fonduri pentru finanțarea costului suplimentar fără a recurge la Bancă, astfel încât să permită finalizarea Proiectului în conformitate cu Descrierea tehnică. Planurile privind finanțarea costului suplimentar vor fi comunicate Băncii fără întârziere.

6.4 Procedura de achiziție

Împrumutatul va face ca Promotorul să se asigure că echipamentele, serviciile și lucrările pentru Proiect sunt achiziționate, atribuite și comandate de către beneficiarii finali, respectiv:

(a) în măsura în care acestea se aplică Promotorului, beneficiarilor finali și/sau Proiectului, în conformitate cu legislația UE în general și în special în concordanță cu directivele relevante ale UE; și

(b) în măsura în care directivele UE nu se aplică, prin proceduri de achiziție care, într-un mod satisfăcător pentru Bancă, respectă criteriile de economie și eficiență și, în cazul contractelor publice, principiile de transparență, tratament egal și nediscriminatoriu pe baza naționalității, și va face ca Promotorul să se asigure că beneficiarii finali se conformează aceluiași legi, reguli și proceduri.

6.5 Angajamente continue cu privire la Proiect

Împrumutatul se va asigura că Promotorul:

(a) mentenanță: se angajează să se asigure că toate proprietățile care fac parte din Proiect beneficiază de mentenanță, reparații, revizii și reînnoiri, așa cum este necesar pentru ca acestea să fie păstrate în stare bună de funcționare de către beneficiarii finali;

(b) activele Proiectului: se angajează să se asigure că, exceptând cazul în care Banca și-a dat anterior consimțământul în scris, beneficiarii finali vor avea dreptul și posesia asupra tuturor activelor Proiectului sau majorității acestora și că beneficiarii finali înlocuiesc și reînnoiesc aceste active și mențin Proiectul în stare de funcționare continuă și în conformitate cu scopul inițial al acestuia; cu rezerva că Banca poate refuza acordarea consimțământului doar acolo unde acțiunile propuse ar aduce prejudicii intereselor Băncii ca instituție finanțatoare sau ar avea drept consecință neeligibilitatea Proiectului pentru finanțare din partea Băncii conform Statutului sau articolului 309 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;

(c) asigurare: se angajează să se asigure că toate lucrările și proprietățile care fac parte din Proiect sunt asigurate de

beneficiarii finali, după cum este prevăzut de legile aplicabile și reglementările din România;

(d) drepturi și autorizații: se angajează să asigure păstrarea valabilității tuturor drepturilor de utilizare și a tuturor autorizațiilor necesare pentru executarea și derularea Proiectului de către beneficiarii finali; și

(e) mediu: se angajează să se asigure că:

(i) Proiectul și fiecare subproiect sunt implementate și operate de beneficiarii finali în conformitate cu Legea mediului;

(ii) permisele de mediu necesare pentru subproiecte sunt obținute și menținute de beneficiarii finali, acolo unde este necesar;

(iii) aceste permise de mediu sunt respectate de beneficiarii finali; și

(iv) fondurile acordate de Bancă nu vor fi folosite pentru subproiectele care necesită o EIM conform legii UE și legislației naționale fără/anterior ca (x) să fi efectuat o evaluare a impactului de mediu conform definițiilor și criteriilor conținute în directivele UE relevante; (y) să aibă consimțământul autorității competente și (z) publicarea și transmiterea către Bancă a Rezumatului nontechnic al EIM (așa cum este definit în Directiva EIM) și păstrarea de către Promotor a copiilor formularelor A și B sau echivalentul acestora atunci când este aplicabil; și

(v) fondurile acordate de Bancă nu vor fi utilizate pentru subproiectele care necesită evaluare de biodiversitate, amendament la planurile de management ale bazinelor hidrografice, plan de risc la inundații, evaluare de impact privind sustenabilitatea biomasei și calitatea aerului în conformitate cu legislația UE și cea națională fără ca/înainte de primirea acordului de la autoritățile competente și înainte de/fără a avea documentația necesară făcută publică în conformitate cu legislația UE și cea națională;

(f) legea Uniunii Europene: se angajează să se asigure că Proiectul ca și fiecare dintre subproiecte sunt implementate și exploatate de beneficiarii finali în conformitate cu legile relevante și standardele Uniunii Europene;

(g) integritate: se angajează să întreprindă, într-un orizont de timp rezonabil, și se angajează să se asigure că beneficiarii finali iau măsurile corespunzătoare față de orice persoană oficială sau într-o funcție publică care a fost condamnată printr-o sentință definitivă și irevocabilă pentru o infracțiune comisă în exercitarea atribuțiilor profesionale, pentru a se asigura că acest membru este exclus din activitățile Promotorului sau Beneficiarului final în legătură cu împrumutul sau Proiectul;

(h) dreptul la auditul de integritate: se angajează să asigure și să se asigure că beneficiarii finali se vor asigura că toate contractele din cadrul Proiectului care vor fi achiziționate după data semnării acestui contract în conformitate cu directivele UE privind achizițiile vor include:

(i) obligația contractorului relevant de a informa cu promptitudine Banca despre orice acuzație, plângere sau informație reală cu privire la infracțiunile legate de Proiect;

(ii) obligația contractorului relevant de a ține evidența contabilă a tuturor tranzacțiilor financiare și cheltuielilor legate de Proiect; și

(iii) dreptul Băncii, în legătură cu o infracțiune presupusă, de a verifica evidențele contabile ale contractorului relevant în legătură cu Proiectul și de a primi copii după documente, în măsura în care legea permite acest lucru;

(i) conturi: se angajează că beneficiarii finali primesc orice fonduri sau plăți în legătură cu sursele de finanțare la care se face referire în preambul (c) prin conturile folosite în transferurile publice și mecanismele de plată care implică Trezoreria Statului sau conturi bancare în numele Beneficiarului final deținute la o

instituție financiară legal autorizată din România sau în jurisdicția în care Beneficiarul final are domiciliul sau rezidența;

(j) alte angajamente și garanții/confirmări:

(i) se angajează să se asigure că documentația relevantă care include:

1. pentru subproiectele care necesită EIM (inclusiv în legătură cu inițiativele de reparare a terenului), studii de mediu legate de EIM, rezumatele nontehnice ale EIM;

2. pentru subproiectele care nu necesită EIM, fie o declarație motivată din partea autorității competente cu privire la motivele pentru care nu este necesară EIM sau o declarație din partea Beneficiarului final în care se explică motivele pentru care subproiectul respectiv nu se încadrează în sfera de acoperire a Directivei privind evaluarea Impactului asupra mediului;

3. pentru subproiectele care necesită o evaluare corespunzătoare în conformitate cu directivele UE habitate și pășări, documentația relevantă, precum și formularele A și B (sau echivalentul acestora);

4. măsurile de reducere a poluării cu nitrați din surse agricole în zonele vulnerabile la poluarea cu nitrați (ZVN), planurile de management ale bazinelor hidrografice și planurile privind managementul riscului la inundații, unde este aplicabil, în conformitate cu Directiva nitrați, Directiva-cadru ape și Directiva UE inundații;

5. măsurile luate în legătură cu reglementările privind ajutorul de stat și răspunsurile primite, după caz, este arhivată, păstrată și actualizată de către Promotor și că aceste documente vor fi furnizate Băncii cu promptitudine, la cererea acesteia;

(ii) se angajează să se asigure că nu există dublă finanțare a subproiectelor prin alte împrumuturi acordate Împrumutatului de către Bancă;

(iii) se angajează să invite Banca în calitate de observator la reuniunile Comitetului de monitorizare;

(iv) în cazul în care Banca suspectează, în mod rezonabil, existența unei nereguli în implementarea unui subproiect sau unui grup de subproiecte, se angajează să stabilească o procedură de monitorizare riguroasă printr-un consultant independent la cererea Băncii, pentru a asigura gestionarea corespunzătoare a fondurilor. În cazul în care această neregulă se confirmă, Împrumutatul va realoca porțiunea afectată din credit sau împrumut, după caz, altor subproiecte anterior aprobate de Bancă, pe baza documentelor furnizate de Promotor;

(v) confirmă și este de acord cu dreptul pe care Banca și-l rezervă de a revizui, împreună cu Împrumutatul și, dacă Banca solicită acest lucru, împreună cu Promotorul, procedurile de alocare ca urmare a oricărei modificări solicitate, printre altele, de Comisia Europeană sau de evoluția Proiectului și a subproiectelor; și

(vi) se angajează să verifice conformarea beneficiarilor finali cu regulile relevante și aplicabile din legislația Uniunii Europene, în special în domeniile mediu, ajutoare de stat și achiziții publice, și să informeze Banca în legătură cu orice nereguli apărute în aceste domenii pe perioada implementării Proiectului.

6.6 Conformarea cu legislația

Împrumutatul își ia angajamentul de a se conforma și de a se asigura că Promotorul se conformează în toate privințele cu toate legile și reglementările de care atât acesta, cât și Proiectul și finanțarea acestora sunt condiționate.

6.7 Angajamentul privind integritatea

Împrumutatul garantează și dă asigurări că nu a comis, precum și nici Promotorul nu a comis și nicio altă persoană, din câte cunoaște în prezent el sau Promotorul, nu a comis niciunul dintre actele de mai jos și nimeni, inclusiv Promotorul, nu va

comite și nicio persoană, cu consimțământul sau cunoștința sa prealabilă sau a Promotorului, nu va comite un astfel de act, după cum urmează:

(i) oferirea, acordarea, primirea sau solicitarea de avantaje necorespunzătoare pentru a influența acțiunile unei persoane care deține o funcție sau un post public, un director sau angajat al unei autorități publice sau întreprinderi publice sau un director sau reprezentant oficial al unei organizații publice internaționale, în legătură cu orice proces de achiziție sau semnarea oricărui contract în legătură cu aceste elemente ale Proiectului descrise în Descrierea tehnică; sau

(ii) orice act care influențează în mod necorespunzător sau are scopul de a influența în mod necorespunzător procesul de achiziție sau implementarea Proiectului în detrimentul Împrumutatului sau al Promotorului, inclusiv înțelegerea secretă între ofertanți.

În acest sens, cunoștințele deținute de oricare dintre angajații Împrumutatului și Promotorului implicați ca administratori ai Proiectului vor fi considerate ca fiind cunoștințele Împrumutatului și ale Promotorului. Împrumutatul se angajează să informeze Banca și să se asigure că Promotorul informează Banca, în cazul în care i se aduc la cunoștință orice fapte sau informații care privesc comiterea oricărui astfel de act.

Împrumutatul se angajează să întreprindă, într-un orizont de timp rezonabil, măsurile corespunzătoare față de orice persoană oficială sau într-o funcție publică care a fost condamnată printr-o sentință judecătorească definitivă și irevocabilă pentru o infracțiune comisă în exercitarea atribuțiilor sale profesionale, pentru a se asigura că acest membru este exclus din orice activități ale Împrumutatului în legătură cu împrumutul sau Proiectul.

6.8 Confirmări și garanții generale

Împrumutatul confirmă și garantează Băncii următoarele:

(a) are autoritatea să semneze, să livreze și să îndeplinească obligațiile care îi revin în cadrul prezentului contract, precum și că au fost întreprinse toate acțiunile necesare în vederea autorizării semnării, livrării și îndeplinirii obligațiilor de către Împrumutat;

(b) prezentul contract constituie pentru Împrumutat un set de obligații legal valabile, obligatorii și aplicabile;

(c) semnarea și livrarea, îndeplinirea obligațiilor din Contract și conformarea cu prevederile acestui contract nu contravin și nu intră în conflict, în prezent și în viitor, cu următoarele:

(i) legi, statute, reguli sau norme sau vreo hotărâre, decret sau autorizație care i se aplică;

(ii) vreun acord sau alt instrument legal în cadrul căruia are obligații ce ar putea în mod rezonabil conduce la un efect substanțial negativ asupra capacității de îndeplinire a obligațiilor în cadrul acestui contract;

(d) nu s-a produs nicio modificare substanțială negativă de la data de 28 martie 2018;

(e) niciun eveniment sau circumstanță care constituie eveniment de nerespectare a obligațiilor contractuale nu s-a produs și nu se află în derulare neremediat sau fără a se fi primit derogare;

(f) nu există actualmente și din cunoștința sa nu se află pe rolul niciunei instanțe, organism de arbitraj sau agenție vreun litigiu, vreo procedură de arbitraj, proceduri administrative sau investigații, după cum nu a existat și nu se continuă o sentință sau decizie împotriva sa sau împotriva Promotorului care să fi condus sau care, în cazul unei sentințe nefavorabile, există probabilitatea rezonabilă să poată conduce la o modificare substanțială negativă;

(g) a obținut și a avut grijă ca Promotorul și/sau beneficiarii finali, după caz, să fi obținut toate autorizațiile necesare în legătură cu acest contract și, pentru a-și putea îndeplini în legalitate obligațiile din acest document și Proiectul, toate aceste autorizații sunt în vigoare și au efect integral și sunt admisibile ca dovezi;

(h) (doar în ceea ce privește Împrumutul) obligațiile sale de plată în cadrul acestui contract sunt considerate cel puțin pari passu ca drept de plată față de toate celelalte obligații negarantate și nesubordonate, prezente și viitoare, în cadrul oricăror alte instrumente de datorie, cu excepția celor a căror prioritate este obligatorie prin lege;

(i) el și Promotorul respectă prevederile articolului 6.5.(e) și din câte știe și are cunoștință (după o investigație corespunzătoare și atentă) nu a fost depusă nicio plângere în domeniul mediului și nici nu există amenințarea unei astfel de plângeri împotriva sa sau a Promotorului;

(j) respectă toate obligațiile asumate prin prezentul articol 6; și

(k) fondurile investite în Proiect provin numai din sursele specificate în preambul (c).

Confirmările și garanțiile stabilite mai sus rămân valabile după semnarea acestui contract și se consideră a fi repetate la fiecare cerere de tragere, dată planificată de tragere și fiecare dată a plății, cu excepția reprezentărilor prevăzute în paragraful (d) de mai sus.

ARTICOLUL 7

Garanții

Obligațiile din cadrul acestui articol 7 sunt valabile începând cu data încheierii Contractului, pe toată durata de timp cât vor exista sume neachitate în cadrul Contractului sau pe durata valabilității creditului.

7.1 Tratament pari passu

Împrumutul se va asigura că obligațiile sale de plată din cadrul prezentului contract nu au și nu vor avea un rang mai mic de pari passu față de dreptul la plată al altor obligații negarantate și nesubordonate, prezente și viitoare, în cadrul oricăror Instrumente de datorie guvernamentală.

În particular, dacă Banca adresează o solicitare în conformitate cu prevederile articolului 10.1 sau dacă a avut loc și continuă să existe un eveniment sau potențial eveniment de nerespectare a obligațiilor asumate în contextul oricărui instrument de datorie guvernamentală negarantat și nesubordonat al Împrumutului sau al oricăreia dintre agențiile sau instituțiile sale, Împrumutul nu va efectua (sau autoriza) nicio plată aferentă oricărui alt Instrument de datorie guvernamentală (fie planificată în mod normal sau de altă natură) fără a achita în mod simultan sau fără a aloca separat într-un cont special pentru plata la următoarea dată scadentă a unei sume egale cu aceeași pondere din datoria restantă în contextul prezentului contract ca și ponderea pe care plata în contextul acestui instrument de datorie guvernamentală o reprezintă în totalul datoriei restante în cadrul respectivului instrument de datorie guvernamentală. În acest sens, orice plată pentru un Instrument de datorie guvernamentală care este efectuată din sumele generate de emisiunea unui alt instrument, pentru care au subscris aproximativ aceleași persoane ca și cele care dețin creanțele din contextul Instrumentului de datorie guvernamentală, va fi ignorată.

În acest contract, „instrument de datorie guvernamentală” are semnificația de:

(a) un instrument, inclusiv o chitanță sau extras de cont, prin care se evidențiază sau se constituie o obligație de rambursare a unui împrumut, depozit, avans sau prelungiri similare ale creditului (incluzând, fără limitare, orice prelungire a unui credit prin acord de refinanțare sau rescadențare);

(b) o obligație evidențiată printr-o obligațiune, un titlu de creanță sau un înscris doveditor similar de îndatorare; sau

(c) o garanție acordată de un Împrumutat pentru o obligație a unui terț.

7.2 Garanții suplimentare

În cazul în care Împrumutul acordă unui terț o garanție pentru realizarea oricărui Instrument de datorie guvernamentală sau orice preferință sau prioritate în legătură cu aceasta, Împrumutul — dacă Banca solicită acest lucru — va pune la dispoziția Băncii o garanție echivalentă pentru îndeplinirea obligațiilor care îi revin prin acest contract sau va acorda Băncii o preferință ori prioritate echivalentă.

7.3 Clauze prin incluziune

Dacă Împrumutul încheie cu orice alt creditor financiar pe termen mediu sau lung un acord de finanțare care include o clauză legată de pierderea ratingului și/sau o clauză încrucișată și/sau o clauză pari passu care nu face parte din acest contract sau este mai favorabilă creditorului financiar respectiv decât prevederea/prevederile echivalentă/echivalente ale prezentului contract, Împrumutul va informa Banca în consecință și, la solicitarea Băncii, va semna un acord pentru amendarea prezentului contract astfel încât să asigure o prevedere echivalentă în favoarea Băncii.

ARTICOLUL 8

Informații și vizite

8.1 Informații privind Proiectul

Împrumutul va întreprinde următoarele sau se va asigura că Promotorul:

(a) va transmite Băncii:

(i) informațiile în conținutul și forma și la intervalele de timp menționate în anexa A.2 sau în alt mod ce va fi agreat în mod periodic de către părțile la prezentul contract;

(ii) dacă este necesar, în concordanță cu articolul 1.9.A, un raport de alocare;

(iii) orice informații sau documente privind subproiectele incluse în cererea de alocare pe care Banca le poate solicita în mod rezonabil, într-un interval de timp rezonabil; și

(iv) orice informații sau documente ulterioare privind finanțarea, achizițiile, implementarea, funcționarea și impactul de mediu în legătură cu Proiectul, pe care Banca le poate solicita în mod rezonabil, într-un interval de timp rezonabil,

cu condiția ca întotdeauna, dacă aceste informații sau documente nu sunt transmise Băncii la timp, iar Împrumutul nu rectifică omisiunea într-un interval de timp rezonabil stabilit de Bancă în scris, Banca poate remedia deficiența, în măsura în care este fezabil, prin utilizarea propriului personal, a unui consultant sau a unui alt terț, pe cheltuiala Împrumutului sau a Promotorului, iar Împrumutul va acorda sau se va asigura că Promotorul va acorda acestor persoane toată asistența necesară în acest scop;

(b) va transmite spre aprobare Băncii, fără întârziere, orice schimbare substanțială a Proiectului, având în vedere de asemenea informațiile prezentate Băncii în legătură cu Proiectul înainte de semnarea prezentului contract, în legătură cu, printre altele, prețul, proiectul, planurile, calendarul sau programul de cheltuieli ori planul de finanțare a Proiectului;

(c) va informa cu promptitudine Banca în privința următoarelor:

(i) orice acțiuni sau proteste inițiate sau orice tip de contestații efectuate de oricare terță parte sau reclamații primite de Împrumutat sau de Promotor, precum și orice litigiu în domeniul protecției mediului înconjurător care s-a produs sau amenință să se producă împotriva sa cu privire la chestiuni de mediu sau alte chestiuni care afectează Proiectul;

(ii) orice fapte sau evenimente cunoscute de Împrumutat sau de Promotor care ar putea aduce prejudicii substanțiale ori ar putea afecta condițiile de executare sau operare a Proiectului;

- (iii) orice presupusă acuzație, plângere sau informație privind Infracțiunile legate de Proiect;
- (iv) orice neconformare a acestuia cu orice legislație aplicabilă în domeniul mediului înconjurător; și
- (v) orice suspendare, revocare sau modificare a unui permis de mediu

și va organiza acțiunile care trebuie întreprinse în privința acestor probleme;

(d) va furniza Băncii, dacă i se solicită acest lucru, documentele specificate în articolul 6.5 (h) și toate informațiile solicitate cu privire la aceste documente în termen de 30 (treizeci) de zile lucrătoare de la data solicitării Băncii;

(e) va furniza Băncii, în forma și conținutul acceptabile pentru Bancă, în conformitate cu cele stabilite în cadrul anexei A.2:

- (i) rapoarte de progres anuale ale Proiectului pe durata implementării Proiectului; și;
- (ii) un raport final al proiectului;

(f) va informa prompt Banca în cazul în care fondurile investite în Proiect provin dintr-o altă sursă decât cele prevăzute în preambul (c);

(g) va informa anual Banca, la aniversarea primei alocări în cadrul Contractului, cu privire la anularea oricărui subproiect alocat care s-a petrecut în cele 12 (douăsprezece) luni anterioare;

(h) va informa prompt Banca în cazul în care se vor aduce orice modificări PNDR care sunt relevante pentru scopul Proiectului, incluzând, dar fără a se limita la (i) orice modificări propuse sau aprobate de către Comisia Europeană; (ii) orice amendament adus obiectivelor și indicatorilor PNDR;

(iii) alocarea propusă a fondurilor BEI către instrumente financiare, altele decât alocările stabilite în Descrierea tehnică;

(i) va furniza Băncii orice informații suplimentare pe care Banca le poate solicita în legătură cu impactul actual sau potențial asupra mediului al subproiectelor;

(j) va informa imediat Banca dacă bugetul alocat către orice măsură identificată pentru finanțare în cadrul Proiectului, conform anexei A.1.2, este majorat sau diminuat cu mai mult de 10% (zece procente); și

(k) va informa Banca cu o întârziere rezonabilă, care nu va depăși în niciun caz 30 (treizeci) de zile, în legătură cu orice procedură de încălcare instituită de Comisia Europeană sau altă entitate relevantă, în curs sau inițiată, în special în legătură cu aspecte legate de mediu, achiziții sau ajutor de stat în legătură cu PNDR.

8.2 Informații privind Împrumutul și Promotorul

Împrumutul va informa neîntârziat Banca cu privire la:

- (i) orice fapt care îl obligă să ramburseze anticipat o obligație de natura datoriei publice sau orice fonduri acordate de Uniunea Europeană;
- (ii) orice eveniment ori decizie care constituie sau ar putea conduce la un eveniment de rambursare anticipată;
- (iii) orice intenție a sa de a acorda unui terț o garanție reală asupra unora dintre activele sale;
- (iv) orice intenție din partea sa sau a Promotorului sau a beneficiarilor finali de a renunța la proprietatea asupra oricărei componente materiale a Proiectului;
- (v) orice fapt sau eveniment care, în mod rezonabil, ar putea împiedica îndeplinirea obligațiilor Împrumutatului conform acestui contract;
- (vi) orice eveniment menționat în articolul 10.1 care s-a produs, amenință să se producă sau este previzionat;
- (vii) în măsura permisă de lege, orice litigiu important, arbitraj, proceduri administrative sau investigații derulate de o instanță, administrație sau autoritate publică similară care, din cunoștințele și convingerile sale, sunt curente, iminente sau urmează a se produce în legătură cu Împrumutul, Promotorul sau beneficiarii finali sau cu reprezentanții oficiali ai

Împrumutatului, Promotorului sau beneficiarilor finali sau persoane aflate în funcții publice în legătură cu o Infracțiune legată de împrumut sau Proiect;

- (viii) orice măsură luată de Împrumutat, Promotor sau de beneficiarii finali conform articolului 6.5(g) și articolului 6.7 din acest contract; și
- (ix) orice litigiu, arbitraj, proceduri administrative sau investigații în derulare care amenință să se producă sau sunt în așteptare, care ar putea să conducă la o modificare substanțială negativă.

8.3 Vizite ale Băncii

Împrumutul va permite și se va asigura că Promotorul și beneficiarii finali vor permite persoanelor desemnate de către Bancă, precum și persoanelor desemnate de către alte instituții sau agenții UE, atunci când este impus de prevederile obligatorii relevante ale legislației Uniunii Europene,

(a) să viziteze locațiile, instalațiile și lucrările care intră în componența Proiectului;

(b) să intervieveze reprezentanții Împrumutatului sau ai Promotorului și/sau beneficiarilor finali și să nu obstrucționeze contactele cu orice persoană implicată în sau afectată de Proiect; și

(c) să verifice evidențele și registrele Împrumutatului și/sau ale Promotorului și/sau ale beneficiarilor finali în legătură cu implementarea Proiectului și să poată obține copii după documentele relevante în măsura permisă de lege.

Împrumutul va furniza Băncii sau se va asigura că i se vor furniza Băncii toată asistența necesară pentru scopurile descrise în acest articol.

Împrumutul acceptă faptul că Banca poate fi obligată să dezvăluie astfel de informații referitoare la Împrumutat și Proiect către orice instituție sau agenție competentă a UE, în conformitate cu prevederile obligatorii relevante ale legislației Uniunii Europene.

ARTICOLUL 9

Taxe și cheltuieli

9.1 Impozite, taxe și comisioane

Împrumutul va plăti toate impozitele, taxele și alte impuneri de orice natură, inclusiv taxe de timbru și taxe de înregistrare, generate de executarea sau implementarea acestui contract sau a oricărui alt document, precum și pentru crearea, perfecționarea, înregistrarea sau aplicarea unei garanții în cadrul acestui împrumut, în măsura în care se aplică.

Împrumutul va plăti capitalul, dobânda, compensațiile și alte sume datorate în cadrul acestui contract în sumă brută, fără reținerea sau deducerea vreunor impuneri naționale sau locale, indiferent de cerințele legale sau de un acord cu o autoritate guvernamentală sau altă autoritate; dacă Împrumutul are obligația de a efectua astfel de rețineri sau deduceri, plata să fie transformată în sumă brută pentru Bancă, astfel încât, după reținere sau deducere, suma netă primită de Bancă să fie echivalentă cu suma datorată.

9.2 Alte taxe

Împrumutul va suporta toate taxele și cheltuielile, inclusiv cele profesionale, bancare sau de schimb valutar, efectuate în legătură cu pregătirea, executarea, implementarea și rezilierea acestui contract sau a oricărui document, amendament, act adițional sau derogare aferentă prezentului contract sau oricărui document legat de acest contract, precum și pentru modificarea, crearea, administrarea sau realizarea unei garanții pentru împrumut.

9.3 Majorarea costurilor, compensații și regularizare

(a) Împrumutul va plăti Băncii orice sume sau cheltuieli efectuate sau suportate de Bancă ca urmare a introducerii unei sau oricărei modificări sau producerii unei schimbări (sau în interpretarea, administrarea sau aplicarea) în orice lege sau

reglementare sau conformarea cu orice lege sau reglementare apărută după data semnării acestui contract, în conformitate cu care sau care are ca rezultat (i) obligația Băncii de a efectua costuri suplimentare pentru finanțarea sau executarea obligațiilor sale în cadrul acestui contract; sau (ii) reducerea sau eliminarea oricărei sume datorate Băncii în cadrul acestui contract sau a venitului financiar obținut din acordarea creditului sau a împrumutului de către Bancă Împrumutatului.

(b) Fără a aduce atingere altor drepturi ce revin Băncii prin acest contract sau prin orice altă lege aplicabilă, Împrumutatul va despăgubi și va exonera Banca de orice pierdere înregistrată ca urmare a oricărei plăți sau descărcări parțiale care are loc de o manieră diferită față de ceea ce este prevăzut în mod specific în acest contract. Pentru evitarea oricărei neînțelegeri, anularea care survine după data de expirare a creditului în conformitate cu prevederile art. 1.7 al prezentului contract nu este considerată ca fiind o plată sau o descărcare parțială care are loc într-o altă manieră decât în mod expres prevăzută în prezentul contract.

(c) Banca poate compensa orice obligație a Împrumutatului ajunsă la scadență în cadrul acestui contract (în măsura în care Banca este beneficiarul efectiv al acestei obligații) cu orice obligație (fie că a ajuns sau nu la scadență) datorată de Bancă Împrumutatului, indiferent de locul plății, sucursala de înregistrare sau valuta fiecăreia dintre obligații. Dacă obligațiile sunt exprimate în valute diferite, Banca poate converti, în scopul compensării, oricare dintre obligații la un curs al pieței utilizat în operațiunile sale uzuale. Dacă oricare obligație nu este lichidată sau confirmată, Banca poate efectua compensarea într-o sumă estimată de către aceasta, cu bună-credință, a fi valoarea respectivei obligații.

ARTICOLUL 10

Neîndeplinirea obligațiilor contractuale

10.1 Dreptul de a solicita rambursarea

Împrumutatul va rambursa fără întârziere integral sau parțial împrumutul tras și nerambursat (conform solicitării Băncii), împreună cu dobânda acumulată și alte sume acumulate sau neplătite în cadrul prezentului contract, la cererea scrisă a Băncii, în conformitate cu prevederile de mai jos.

10.1.A Cererea imediată

Banca poate efectua o astfel de cerere, fără notificare prealabilă (*mise en demeure prealable*) sau orice alți pași judiciari sau extrajudiciari:

(a) în cazul în care Împrumutatul nu rambursează la scadență oricare dintre sumele datorate conform acestui contract, în locul și valuta exprimate pentru plată, cu excepția situațiilor în care (i) faptul că nu a plătit este cauzat de către o eroare administrativă sau tehnică sau de către un eveniment de perturbare și (ii) plata se realizează în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la data scadenței;

(b) dacă o informație sau un document transmis Băncii de către Împrumutat sau în numele acestuia sau dacă o reprezentare, garanție sau declarație efectuată sau considerată a fi efectuată de Împrumutat în cadrul prezentului contract sau ca urmare a acestuia este sau se dovedește a fi incorectă, incompletă sau de natură a induce în eroare cu privire la orice aspect important;

(c) dacă, în urma neîndeplinirii unei obligații contractuale de către Împrumutat în legătură cu orice împrumut sau orice obligație rezultată din orice tranzacție financiară, alta decât împrumutul,

(i) Împrumutatul este obligat sau ar putea deveni obligat sau, după expirarea oricărei perioade de grație contractuale aplicabile, este obligat sau ar putea deveni obligat să ramburseze anticipat, să stingă, să închidă sau să înceteze înainte de scadență orice alte împrumuturi sau obligații; sau

(ii) orice angajament financiar legat de orice alte împrumuturi sau obligații este anulat sau suspendat;

(d) dacă Împrumutatul nu își poate plăti datoriile la scadență sau își suspendă datoriile sau încheie o înțelegere sau intenționează să încheie o înțelegere cu creditorii săi, inclusiv un moratoriu, sau începe negocierile cu unul sau mai mulți dintre creditorii săi în vederea restructurării oricăreia dintre datoriile sale financiare;

(e) dacă Împrumutatul nu își îndeplinește orice obligație din cadrul oricărui alt împrumut acordat de Bancă sau instrument de datorie guvernamentală încheiat cu Banca;

(f) dacă Împrumutatul nu își îndeplinește orice obligație din cadrul oricărui alt împrumut acordat din resursele Băncii sau ale Uniunii Europene;

(g) dacă se produce o modificare substanțială negativă față de situația Împrumutatului la data Contractului; sau

(h) dacă este ilegală sau devine ilegală executarea oricăror obligații de către Împrumutat sau Promotor așa cum sunt stabilite în Contract ori Contractul nu este în vigoare în conformitate cu termenii acestuia sau este declarat de Împrumutat sau Promotor ca nefiind aplicabil în conformitate cu termenii acestuia.

10.1.B Cererea după notificarea de remediere

Banca poate, de asemenea, să facă astfel de cereri fără notificare prealabilă (*mise en demeure prealable*) sau orice alți pași judiciari sau extrajudiciari:

(a) dacă Împrumutatul sau Promotorul nu respectă orice obligație din prezentul contract, care nu este o obligație menționată în articolul 10.1.A; sau

(b) dacă orice aspect în legătură cu Împrumutatul, Promotorul sau Proiectul declarat în preambul se modifică substanțial și nu este remediat și dacă modificarea fie prejudiciază interesele Băncii ca instituție finanțatoare pentru Împrumutat, fie afectează în mod negativ implementarea sau funcționarea Proiectului,

cu excepția cazului în care neconformarea sau circumstanțele care duc la neconformare pot fi remediate sau sunt remediate într-un interval de timp rezonabil specificat într-o notificare transmisă Împrumutatului de către Bancă.

10.2 Alte drepturi legale

Articolul 10.1 nu va limita alte drepturi legale ale Băncii de a solicita rambursarea anticipată a împrumutului tras și nerambursat.

10.3 Daune

10.3.A Tranșe cu rată fixă

În cazul unei cereri conform articolului 10.1 în legătură cu orice tranșă cu rată fixă, Împrumutatul va plăti Băncii suma solicitată, la care se adaugă compensația de rambursare anticipată pe baza oricărei valori din principal care a ajuns la scadență. Această sumă (i) se va acumula de la data scadenței specificată în notificarea Băncii și va fi calculată considerând că rambursarea anticipată se efectuează la data astfel specificată și (ii) va reprezenta pentru suma comunicată de către Bancă Împrumutatului valoarea actualizată (calculată la data rambursării anticipate) a diferenței, dacă este cazul, dintre:

(a) dobânda care se va acumula după aceea la suma rambursată anticipat pentru perioada de la data rambursării anticipate la data de revizuire/conversie a dobânzii, dacă va fi cazul, sau la data finală de scadență, dacă această sumă nu ar fi fost rambursată anticipat; și

(b) dobânda care s-ar fi acumulat în acea perioadă dacă ar fi fost calculată utilizând rata de redistribuire, mai puțin 0,15% (cincisprezece puncte procentuale).

Această valoare actualizată va fi calculată la o rată de discount egală cu rata de redistribuire, aplicată la fiecare dată de plată relevantă pentru tranșa căreia i se aplică compensația.

10.3.B Tranșe cu rată variabilă

În cazul unei cereri conform articolului 10.1 în legătură cu orice tranșă cu rata variabilă, Împrumutul va plăti Băncii suma solicitată plus o sumă egală cu valoarea actuală de 0,15% (cincisprezece puncte de bază) calculată anual și aferentă valorii principalului datoriei care trebuie rambursată anticipat în același mod cu dobânda ce ar fi fost calculată și acumulată dacă suma respectivă ar fi rămas de plată conform graficului inițial de amortizare al tranșei până la data de revizuire/conversie a dobânzii, dacă este cazul, sau la data scadenței.

Valoarea se va calcula cu o rată de discount egală cu rata de redistribuire aplicată pentru fiecare dată de plată relevantă.

10.3.C Termeni generali

Sumele datorate de Împrumutat în conformitate cu acest articol 10.3 se vor plăti la data specificată în cererea Băncii.

10.4 Nederogare

Neexercitarea sau exercitarea cu întârziere, exercitarea parțială sau singulară de către Bancă a oricărui drept sau solicitare a unei remedii conform acestui contract nu va fi interpretată ca o derogare de la aceste drepturi sau solicitări de remediere. Drepturile și remediile prevăzute în acest contract sunt cumulative și nu exclud alte drepturi sau remedii prevăzute de lege.

ARTICOLUL 11**Lege și jurisdicție, diverse****11.1 Legea care guvernează**

Prezentul contract, precum și toate obligațiile extracontractuale (obligații extracontractuale) ce rezultă din acest contract sau sunt în legătură cu acest contract vor fi guvernate de legile Marelui Ducat al Luxemburgului.

Pentru evitarea oricărei neînțelegeri, Împrumutul și Promotorul vor stabili legislația care guvernează relația lor contractuală și relațiile cu beneficiarii finali în conformitate cu cadrul legal aplicabil acestora.

11.2 Jurisdicția

(a) Curtea de Justiție a Uniunii Europene are jurisdicție exclusivă pentru soluționarea oricărei dispute („dispută”) generate de acest contract sau în legătură cu acesta (inclusiv o dispută care privește existența, valabilitatea sau încetarea valabilității acestui contract sau consecințele nulității acestuia) sau orice obligație necontractuală generată de acest contract sau având legătură cu acesta.

(b) Părțile sunt de acord cu faptul că Curtea de Justiție a Uniunii Europene este instanța cea mai potrivită și convenabilă pentru a soluționa disputele dintre ele și, ca urmare, nu vor susține contrariul.

(c) Acest articol 11.2 are în vedere doar beneficiul Băncii. Ca o consecință și fără a se ține seama de prevederile articolului 11.2(a), nu împiedică Banca să întreprindă proceduri cu privire la o dispută (inclusiv o dispută legată de existența, valabilitatea sau încetarea valabilității acestui contract sau orice obligație necontractuală generată sau având legătură cu acest contract) într-o altă instanță care are jurisdicție. În măsura permisă de lege, Banca poate deschide proceduri simultane în mai multe jurisdicții.

11.3 Locul realizării

Dacă Banca nu aprobă, în scris, în mod specific, altceva, locul realizării în cadrul acestui contract va fi sediul Băncii.

11.4 Dovada sumelor datorate

În orice acțiune juridică generată de acest contract, certificatul emis de Bancă cu privire la orice sumă sau rată datorată Băncii în cadrul acestui contract va constitui, în absența unei erori evidente, dovada prima facie a unei astfel de sume sau rate.

11.5 Acord indivizibil

Acest contract constituie acordul indivizibil dintre părți în legătură cu acordarea creditului la care face referire, prevalând față de orice alt acord anterior având același obiect, fie în mod expres, fie implicit.

11.6 Lipsa validității

Dacă la un moment dat oricare dintre termenii acestui contract devine ilegal, invalid sau neaplicabil în orice privință sau dacă acest contract încetează sau urmează să înceteze să mai producă efecte în orice privință, în conformitate cu legile oricărei jurisdicții, ilegalitatea, lipsa validității, neaplicabilitatea sau încetarea producerii de consecințe juridice nu va afecta:

(a) legalitatea, validitatea sau aplicabilitatea în jurisdicția respectivă a oricăror alți termeni ai acestui contract, sau capacitatea de a produce efecte juridice în orice altă privință a acestui contract în jurisdicția respectivă; sau

(b) legalitatea, validitatea sau aplicabilitatea în alte jurisdicții a celui sau a oricăror alți termeni ai acestui contract sau capacitatea de a produce efecte juridice a acestui contract în legislația altor astfel de jurisdicții.

11.7 Amendamente

Orice amendament adus prezentului contract se va realiza în scris și va fi semnat de părțile la prezentul.

11.8 Neaplicabilitatea anumitor evenimente

Împrumutul renunță la orice drept de a se baza pe orice:

(a) impreviziune, însemnând o schimbare excepțională de circumstanțe care ar face ca îndeplinirea oricărei obligații sau a tuturor obligațiilor din acest contract să devină excesiv de împovăraătoare, conform reglementării acestui tip de eveniment de impreviziune prin, dar fără limitare la, articolul 1.271 paragraful 3 litera (c) din Codul civil român; sau

(b) un alt eveniment care ar putea avea un efect similar asupra capacității Împrumutului de a-și îndeplini obligațiile din acest contract.

ARTICOLUL 12**Clauze finale****12.1 Notificări****12.1.A Formatul notificărilor**

(a) Orice notificare sau comunicare transmisă în cadrul acestui contract se va efectua în scris și, în cazul în care nu se prevede altfel, poate fi efectuată prin scrisoare, poștă electronică și facsimil.

(b) Notificările și alte comunicări pentru care în acest contract se specifică perioade fixe sau care stabilesc ele însele perioade obligatorii pentru destinatar se pot efectua prin livrare personală, scrisoare recomandată, facsimil sau prin poștă electronică. Respectivul notificări și comunicări se consideră a fi primite de către cealaltă parte:

- (i) la data livrării pentru scrisorile transmise personal sau cele recomandate;
- (ii) la data confirmării transmiterii pentru cele transmise prin facsimil;
- (iii) în cazul poștei electronice transmise de către Împrumutat Băncii, numai când este primită în formă lizibilă și numai dacă este adresată de o manieră pe care Banca o specifică pentru acest scop;
- (iv) în cazul poștei electronice transmise de către Bancă Împrumutului, momentul la care este trimisă comunicarea prin poștă electronică.

(c) Orice notificare transmisă de către Împrumutat Băncii prin poștă electronică:

- (i) va menționa numărul contractului în linia de subiect; și
- (ii) va fi în forma unei imagini electronice noneditabile (pdf, tif sau orice format comun noneditabil convenit de părți) a notificării semnate de un semnatar autorizat cu reprezentare individuală sau de doi sau mai mulți semnatori autorizați cu reprezentare comună ai Împrumutului, atașată la mesajul prin poștă electronică.

(d) Notificările emise de Împrumutat în baza oricărei prevederi a acestui contract, atunci când se solicită de către Bancă, vor fi transmise către Bancă împreună cu evidența satisfăcătoare a autorizării persoanei sau persoanelor autorizate să semneze astfel de notificări în numele Împrumutatului și speciamentele de semnătură autorizate ale acestei/acestor persoane.

(e) Fără a afecta validitatea notificărilor prin facsimil sau poștă electronică sau comunicările efectuate în conformitate cu acest articol 12.1, următoarele notificări, comunicări și documente vor trebui transmise și prin scrisoare recomandată către partea relevantă, cel târziu în ziua lucrătoare imediat următoare:

- (i) cererea de tragere;
- (ii) revocarea unei cereri de tragere în conformitate cu articolul 1.2.C(b);
- (iii) orice notificări sau comunicări în legătură cu amânarea, anularea și suspendarea tragerii oricărei tranșe, revizuirea și conversia ratei dobânzii pentru orice tranșă, eveniment de perturbare a pieței, cerere de rambursare anticipată, notificare de rambursare anticipată, eveniment de neîndeplinire a obligațiilor, orice solicitare de rambursare anticipată; și
- (iv) orice altă notificare, comunicare sau document solicitat de către Bancă.

(f) Părțile convin că orice comunicare de mai sus (inclusiv prin poștă electronică) este o formă acceptată de comunicare, va constitui dovadă admisibilă la tribunal și va avea aceeași valoare ca dovadă ca un acord sub semnătură privată (*sous seing privé*).

12.1.B Adrese

Adresele, numerele de fax și adresele de poștă electronică (și departamentele sau persoanele responsabile, dacă există, în atenția cărora este efectuată notificarea) ale fiecărei părți pentru orice notificare sau document care va fi transmis în cadrul sau în legătură cu acest contract sunt:

Pentru Bancă	În atenția: OPS/CSEE-4 PUB SEC(BG, RO, TUR) 100 boulevard Konrad Adenauer L -2950 Luxembourg Nr. facsimil: +352 4379 55186 Adresa de e-mail: contactline-88841@eib.org
Pentru Împrumutat	În atenția: Direcția generală relații financiare internaționale Bd. Libertății nr. 16, București Nr. facsimil: +4021 312 67 92

12.1.C Notificări privind datele de contact

Banca și Împrumutatul vor notifica prompt cealaltă parte, în scris, în legătură cu orice modificare a datelor lor de contact respective.

12.2 Limba engleză

(a) Orice notificare sau comunicare transmisă în cadrul sau în legătură cu acest contract trebuie efectuată în limba engleză.

(b) Orice alte documente furnizate în cadrul sau în legătură cu acest contract trebuie efectuate:

- (i) în limba engleză; sau
- (ii) dacă nu sunt în limba engleză și dacă așa se solicită de către Bancă, însoțite de o traducere certificată în limba engleză și în acest caz traducerea în limba engleză va prevala. Cerința pentru traducerea certificată în engleză nu se va aplica raportărilor pentru care anexa A.2 prevede în mod expres că pot fi furnizate numai în limba română.

12.3 Preambul și anexe

Preambulul și următoarele anexe fac parte integrantă din Contract:

Anexa A	Specificațiile Proiectului și raportare
Anexa B	Definiția EURIBOR
Anexa C	Formularul cererii de tragere
Anexa D	Revizuirea și conversia ratei dobânzii
Anexa E	Certificatul Împrumutatului

Acest contract reprezintă rezultatul negocierilor extinse dintre părți, fiecare dintre acestea fiind reprezentată de consilieri juridici interni sau din afara instituției. Fără a aduce atingere acestui fapt și dacă se solicită conform oricărei legi aplicabile, precum articolul 1.203 din Codul civil al României, Împrumutatul acceptă prin prezenta toate clauzele din acest contract care (A) asigură în favoarea Băncii (i) limitarea răspunderii, (ii) dreptul de a denunța unilateral Contractul, (iii) dreptul de a suspenda îndeplinirea obligațiilor Băncii sau (B) asigură în defavoarea Împrumutatului, după caz (i) decăderea din drepturi, (ii) decăderea din beneficiul termenului, (iii) limitarea dreptului de a opune excepții, (iv) limitarea dreptului de contractare cu terțe părți, (v) reînnoirea tacită a acordului, (vi) legea aplicabilă, (vii) supunerea la arbitraj (clauzele compromisorii) sau clauzele derogatorii de la regulile jurisdicției instanțelor, incluzând și fără a se limita la următoarele articole: articolul 1.6 Anulare și suspendare, articolul 1.7 Anulare după expirarea creditului, articolul 4 Rambursarea, articolul 5 Plăți, articolul 1.4 Condiții de tragere, articolul 6.7 Angajament de integritate, articolul 10.1 Dreptul de a solicita rambursarea, articolul 10.4 Nederogare, articolul 11.1 Legea care guvernează, articolul 11.2 Jurisdicție și articolul 11.8 Neaplicabilitatea anumitor evenimente.

Părțile au încheiat prezentul contract în 3 (trei) exemplare originale în limba engleză, cu inițializarea fiecărei pagini a prezentului contract de către reprezentanții respectivi, în numele lor.

București, 17 septembrie 2018.

Semnat pentru și în numele
României,

Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici

Semnat pentru și în numele
Băncii Europene de Investiții,

Președinte,
Werner Hoyer

SPECIFICAȚIILE PROIECTULUI ȘI RAPORTAREA

A.1. Descrierea tehnică

A.1.1 Scopul, locația

Finanțarea oferită de Bancă în cadrul Proiectului se va utiliza pentru sprijinirea contribuției bugetului de stat al României în implementarea măsurilor selectate din Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru perioada 2014—2020 (PNDR). Operațiunea BEI va sprijini în principal investițiile în active fizice la nivelul fermelor, al procesării și distribuției, în scopul creșterii competitivității, a valorii adăugate a produselor primare și promovării practicilor de producție corespunzătoare din punctul de vedere al mediului. Sectorul forestier și dezvoltarea infrastructurii rurale vor fi de asemenea sprijinite în cadrul Proiectului, conform tabelului de măsuri de mai jos. Sunt eligibile pentru scopul Proiectului investițiile efectuate de beneficiarii finali pe întreg teritoriul României.

A.1.2 Descriere

Proiectul este structurat ca un împrumut-cadru din partea BEI către România, în sprijinul contribuției publice naționale la finanțarea PNDR. Proiectul va sprijini implementarea măsurilor PNDR, așa cum sunt descrise mai jos.

Bugetul PNDR este subiect de modificare cu acordul Comisiei Europene, în conformitate cu reglementările aplicabile. BEI poate amenda finanțarea Proiectului ca răspuns la astfel de amendamente acceptate oficial în ceea ce privește finanțarea prevăzută în cadrul acestui contract. În plus, Proiectul oferă o anumită flexibilitate în reechilibrarea finanțării măsurilor specifice pe parcursul implementării PNDR ca răspuns la nevoile în schimbare. În acest scop, va fi asumată ca fiind adecvată o flexibilitate în reechilibrarea finanțării între măsurile din Proiect. Împrumutatul va informa imediat Banca în legătură cu orice reechilibrare mai mare de 10% (zece procente) între măsurile din Proiect și serviciile Băncii vor evalua dacă o realocare este acceptabilă sau nu, fiind în concordanță cu obiectivele generale ale Proiectului și fără să constituie o modificare fundamentală a acestei Descrieri tehnice.

A.1.3 Calendar

Perioada de implementare a Proiectului este perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2023, dar BEI nu va finanța plățile efectuate de Promotor înainte de 1 noiembrie 2017.

A.1.4 Dispoziții generale

• Banca va aloca, în general, fondurile sale numai subproiectelor eligibile care se justifică din punct de vedere economic, tehnic și financiar și sunt corespunzătoare din punctul de vedere al mediului. Toate subproiectele trebuie să respecte legislația europeană din domeniul mediului, achizițiilor și ajutorului de stat.

• Valoarea împrumutului pentru tot setul de subproiecte finanțate nu va depăși 100% din costurile de investiții eligibile.

• Costul de investiții al Proiectului poate include (listă neexhaustivă) studii și proiectare, lucrări civile, echipamente și instalare, TVA nerecuperabil, situații tehnice și de preț neprevăzute*.

• Următoarele costuri nu sunt eligibile din perspectiva Băncii: TVA, alte impozite și taxe, achiziționarea de teren agricol, costuri de operare, achiziționarea licențelor pentru utilizarea resursele negenerate public (de exemplu, licențe de telecomunicații), brevete, mărci și mărci înregistrate. Tranzacțiile pur financiare nu sunt nici ele eligibile*.

• Plățile compensatorii pentru pierderea veniturilor din activități, incluzând cele rezultate din împăduriri, nu sunt eligibile*.

• Investiții în sere neîncălzite sunt eligibile la finanțare în cadrul Proiectului. Investițiile în sere încălzite sunt excluse, cu excepția cazurilor în care*:

— aceste sere sunt încălzite 100% prin energie regenerabilă (inclusiv biomasă);

— serele existente încălzite cu energie nonregenerabilă sunt modernizate pentru a include un anumit nivel de energie regenerabilă și/sau măsuri de eficiență energetică, care rezultă în reducere netă a gazelor cu efect de seră; sau

— astfel de sere:

— nu au sistem fix (construit) de încălzire; și

— în condiții normale din punct de vedere climateric în localizarea planificată nu necesită încălzire și orice tip de încălzire ajutătoare este utilizată numai pentru perioade limitate pentru protecție împotriva unor fenomene climatice rare (ca înghețul nocturn).

În toate cazurile, alimentarea cu apă a acestor sere trebuie să fie sustenabilă și nivelul de pesticide, efluviile și impactul general trebuie să fie în concordanță cu standardele sociale și de mediu ale UE.

• Sectoare excluse:

— producția și distribuția de arme și muniții, armament și echipament militar;

— producția și distribuția de produse din tutun;

— procesarea deșeurilor toxice;

— activități legate de jocuri de noroc și pariuri;

— facilități de detenție, de exemplu, penitenciare, sedii de poliție, școli cu funcțiuni custodiale;

— sectoare și activități cu o importantă dimensiune etică, care sunt considerate a conduce la un risc reputațional semnificativ.

* În măsura în care costurile neeligibile pentru Bancă sunt eligibile din PNDR conform regulamentelor FEADR, aceste costuri pot fi considerate fie ca fiind excluse din Proiect, în cadrul tabelului următor, Bugetul măsurilor selectate incluse în Proiectul BEI, fie ca fiind acoperite de alte finanțări decât BEI sau din contribuția Proiectului la PNDR, după cum este aplicabil și confirmat de către Bancă.

Bugetul măsurilor selectate din PNDR incluse în Proiectul BEI

Măsuri selectate pentru sprijin BEI (unități: 000 EUR=) (Modificarea a V-a, aprobată la data de 30 iunie 2017)	Contribuție FEADR	Contribuție buget de stat	Total cheltuieli publice	Alte surse ²	Costul total de investiții al Proiectului (CIP)	Eligibil la finanțare BEI ³	Grant UE+BEI eligibil ca % din CIP
M01. Acțiuni pentru transferul de cunoștințe și acțiuni de informare Submăsura 1.2 Sprijin pentru activități demonstrative și de informare ¹	9.334,00	1.037,00	10.371,00	—	10.371,00	1.037,00	100%
M02. Servicii de consiliere, servicii de gestionare a fermei și servicii de înlocuire în cadrul fermei ¹	26.803,00	4.733,00	31.536,00	—	31.536,00	4.733,00	100%
M04. Investiții în active fizice ^{4, 5}	1.946.781,00	337.421,00	2.284.202,00	938.829,00	3.223.031,00	295.368,00	70%
M06. Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor Submăsura 6.4 Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole ⁵	150.000,00	26.537,00	176.537,00	31.411,00	207.948,00	24.009,00	84%
M07. Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale Submăsura 7.2 Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică	935.506,00	167.731,00	1.103.237,00	122.582,00	1.225.819,00	119.289,00	86%
M08. Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor ⁶	73.987,00	13.173,00	87.160,00	—	87.160,00	13.169,00	100%
M19. LEADER dezvoltare locală Submăsurile 19.1 Sprijin pregătitor și 19.2 Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală	446.400,00	49.600,00	496.000,00	25.979,00	521.979,00	747.554,00	95%
M20. Asistență tehnică ¹	81.068,00	14.306,00	95.374,00	—	95.374,00	14.306,00	100%
Total	3.669.879,00	614.538,00	4.284.417,00	1.118.801,00	5.403.218,00	519.465,00	78%

¹ Valorile contribuțiilor la măsurile 1, 2 și 20 reduse la 78%, 44% și 45% din nivelurile PNDR (pro-rata) deoarece aceste trei măsuri sprijină acțiuni care nu sunt legate de investiții.

² Estimări bazate pe datele disponibile la momentul evaluării.

³ Contribuția bugetului de stat, mai puțin plățile efectuate până la 31 octombrie 2017.

⁴ Contribuția Proiectului aferentă submăsurii 4.1 Investiții în fermele agricole a fost redusă cu 10% pentru a exclude sprijinul pentru serele încălzite cu combustibili fosili.

⁵ Submăsurile 4.1, 4.2, 6.4 includ până la 93,875 mil. EUR sprijin pentru instrumente financiare, din care până la 89,769 mil. EUR din FEADR, iar până la 6,106 mil. EUR din contribuția bugetului de stat și sunt eligibile pentru finanțarea BEI.

⁶ Include 70% din sprijinul aferent submăsurii 8.1, în scopul excluderii plăților compensatorii pentru pierderile de venituri.

⁷ Valoarea nu include valoarea sprijinului aferent submăsurii 19.1, întrucât până la data de 31 octombrie 2017 aceasta a fost plătită integral.

A.2 Informații despre Proiect care trebuie transmise Băncii și metoda de transmitere**1. Transmiterea datelor: desemnarea persoanei responsabile**

Datele de mai jos trebuie trimise Băncii, pentru acest lucru fiind responsabilă:

Entitate	Contact în domeniul financiar	Contact în domeniul tehnic	Contact în domeniul tehnic
		Ministerul Finanțelor Publice	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
Persoană de contact	Boni Cucu	Florentina Tudor	Adrian Ionuț Chesnoiu
Poziție	Director general	Director general	Director general
Funcțiune/Departament	Direcția generală relații financiare internaționale	Direcția generală de dezvoltare rurală — Autoritatea de management pentru PNDR 2014—2020	Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
Adresă	Bd. Libertății nr. 16, sectorul 5, București	Bd. Carol I nr. 2—4, sectorul 3, București	Str. Știrbei Vodă nr. 43, sectorul 1, București
Telefon	+40213199854	+40213078565	+40214022750
Fax	+40213126792	+40213078606	+40213156779
E-mail	Boni.cucu@mfinante.gov.ro	Florentina.tudor@madr.ro	Adrian.chesnoiu@afir.ro

Persoanele de contact menționate mai sus sunt contactele responsabile în acest moment.

Împrumutatul va informa Banca imediat în legătură cu orice schimbare.

2. Informații cu privire la implementarea Proiectului

Împrumutatul va transmite Băncii următoarele informații în legătură cu progresul Proiectului în timpul implementării cel târziu la datele indicate mai jos.

Document/Informație	Termen-limită	Frecvența raportărilor
<ul style="list-style-type: none"> — O actualizare sumară a Descrierii tehnice, explicând motivele pentru modificările semnificative față de obiectivul inițial, incluzând orice modificări relevante convenite cu Comisia Europeană — Actualizarea la zi a stadiului apelurilor de proiecte (reflectând nivelul cererii), rezultatele, angajamentele și alocările pentru fiecare din submăsurile avute în vedere în Proiect, explicând motivele pentru orice posibile întârzieri — Actualizarea costului Proiectului, explicând motivele pentru orice posibile variații de cost față de bugetul inițial — O listă a tuturor subproiectelor identificate pentru finanțare în cadrul Proiectului, în formatul furnizat în anexa A.5 — Raportul de alocare — O listă a tuturor subproiectelor identificate pentru finanțare în cadrul instrumentelor financiare¹ — O descriere a oricărui aspect major cu impact asupra mediului — Orice fapt semnificativ care a apărut (incluzând contestații, încălcări sau acțiuni în încetare semnificative) și orice riscuri semnificative care pot afecta implementarea PNDR (evidențiate pe măsurile sprijinite de BEI) — Orice acțiuni legale sau de audit în curs referitoare la Proiect — Actualizarea finală a indicatorilor de monitorizare menționați în secțiunea 4 de mai jos — O copie a raportului anual de implementare elaborat de către DG AGRI, după cum se solicită prin reglementările aplicabile PNDR/FEADR — Fotografii neconfidențiale legate de Proiect și povești de succes, dacă sunt disponibile 	30 iulie	Anual, începând din 2019 ²

¹ În conformitate cu formatul furnizat în art. 46 din Regulamentul de prevederi generale.

² Pentru anul 2018, până la 30 noiembrie 2018, se va furniza doar o copie a raportului anual de implementare în legătură cu PNDR, elaborat de către DG AGRI.

3. Informații la sfârșitul lucrărilor și în primul an de operare

Împrumutatul va transmite Băncii următoarele informații cu privire la finalizarea Proiectului și operarea inițială cel târziu la termenul-limită indicat mai jos:

Document/Informație	Data transmiterii către Bancă
<p>Raportul de finalizare a Proiectului, incluzând:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Descrierea tehnică finală a Proiectului finalizat, explicând motivele pentru orice modificări semnificative față de Descrierea tehnică din A1, inclusiv orice modificări relevante convenite cu Comisia Europeană — Data finalizării oricăreia dintre submăsurile Proiectului, explicând motivele pentru orice întârziere/întârzieri — O listă a tuturor subproiectelor finanțate în cadrul Proiectului, în formatul furnizat în anexa A.5 — Raport de alocare — O listă a tuturor subproiectelor identificate pentru finanțare în cadrul instrumentelor financiare¹ — Costul final al Proiectului, explicând motivele pentru orice posibile variații de cost față de bugetul inițial — O descriere a oricărui aspect major cu impact asupra mediului sau social — Orice fapt semnificativ care a apărut (incluzând plângeri, încălcări, acțiuni în încetare semnificative) și orice riscuri semnificative care pot afecta implementarea PNDR (cu evidențiere pe măsurile sprijinite de BEI) — Orice acțiuni legale sau de audit în curs referitoare la Proiect — Actualizarea finală a indicatorilor de monitorizare menționați în secțiunea 4 de mai jos — O copie a raportului de evaluare ex-post către DG AGRI, după cum se solicită prin reglementările aplicabile PNDR/FEADR — Fotografii neconfidențiale legate de Proiect și povești de succes, dacă sunt disponibile 	31 decembrie 2024

Limba raportărilor	Engleză sau română (pentru rapoartele PNDR transmise Comisiei Europene)
--------------------	---

¹ În conformitate cu formatul prevăzut în art. 46 din Regulamentul dispozițiilor comune.

4. Selecția indicatorilor de monitorizare pentru întregul PNDR

Nr.	Indicator	Arie de focalizare	Indicator de referință*	Unitate	Țintă
1	Procentul fermelor agricole cu sprijin PNDR pentru investiții în restructurare sau modernizare	2A	Indicator-țintă T4	%	0,09
2	Număr de ferme cu sprijin PNDR pentru investiții în restructurare sau modernizare	2A	Indicator de rezultat M4.1	Nr.	3.393
3	Număr de beneficiari care au primit consiliere	2A	Indicator de rezultat M2.1	Nr.	36.636
4	Km de drum forestier realizați prin proiectele finanțate	2C	Indicator-țintă M4.3	km	909
5	Total investiții	2C	Indicator de rezultat M4.3	EUR	100.000.000
6	Număr de beneficiari care au primit consiliere	3A	Indicator de rezultat M2.1	Nr.	128
7	Număr de operațiuni sprijinite pentru investiții (de exemplu, ferme agricole, procesarea și comercializarea produselor agricole)	3A	Indicator de rezultat M4.1, 4.2	Nr.	279
8	Procent din terenurile irigate care trec la un sistem de irigații mai eficient	5A	Indicator-țintă T14	%	294,28
9	Suprafața totală irigată	5A	Indicator de context 20	Ha	133.460
10	Număr de operațiuni sprijinite pentru investiții	5A	Indicator de rezultat M4.1, 4.3	Nr.	363
11	Suprafața pe care se vor derula investiții pentru economisirea apei (de exemplu, sisteme mai eficiente de irigații)	5A	Indicator de rezultat M4.3	Ha	362.745
12	Total investiții	5A	Indicator de rezultat M4.3	EUR	435.294.118
13	Total investiții în producția de energie regenerabilă	5C	Indicator-țintă T16	EUR	1.958.334,49
14	Număr de operațiuni	5C	Indicator de rezultat M6.2, 6.4	Nr.	9
15	Număr de operațiuni sprijinite pentru investiții (de exemplu, depozitare și tratament gunoi de grajd)	5D	Indicator de rezultat M4.1, 4.3	Nr.	870
16	Nr. unități animale prin investiții în managementul animalelor în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și amoniu	5D	Indicator de rezultat M.4	LU	21.749
17	Suprafața care va fi împădurită	5E	Indicator de rezultat M8.1	Ha	9.130
18	Locuri de muncă create în proiectele sprijinite	6A	Indicator-țintă T20	Nr.	24.474
19	Număr de beneficiari de sprijin pentru investiții (în procesarea și comercializarea produselor agricole)	6A	Indicator de rezultat M4.2	Nr.	413
20	Procent din populația rurală acoperită de strategii de dezvoltare locală	6B	Indicator-țintă T21	%	100
21	Populația rurală acoperită de strategii de dezvoltare locală	6B	Indicator-țintă	Nr.	9.610.132
22	Procent din populația rurală beneficiară de servicii îmbunătățite	6B	Indicator-țintă T22	%	26,63
23	Locuri de muncă create în proiectele sprijinite (LEADER)	6B	Indicator-țintă T23	Nr.	2.055
24	Populația netă beneficiară de servicii îmbunătățite	6B	Indicator de rezultat M7.1—7.7	Nr.	2.559.558
25	Număr de operațiuni sprijinite pentru investiții în infrastructură la scară mică, incluzând investiții în energie regenerabilă și economie de energie	6B	Indicator de rezultat M7.2	Nr.	762
26	Număr de grupuri de acțiune locală selectate	6B	Indicator de rezultat M19	Nr.	120

* În conformitate cu secțiunea 11, Planul de indicatori, din Programul Național de Dezvoltare Rurală al României 2014—2020.

**A.3 Tabel rezumativ al subproiectelor identificate
pentru finanțare — cerere de alocare de la zz.II.aaaa cumulat până la zz.II.aaaa**

Alocarea nr:
Data transmiterii:

Denumire Proiect: România — Cofinanțare UE pentru dezvoltare rurală 2014—2020
Numărul operațiunii: 2015-0714
Moneda: EUR

Tabel rezumativ pentru toate (sub)măsurile incluse în proiectul BEI (cumulat de la 31.10.2017 până la zz/II/aaaa)

EUR

Măsura	Valoare angajată			Plăți cheltuieli publice			Eligibil la finanțare de către BEI (% din contribuția la bugetul de stat)	Eligibil la finanțare de către BEI (angajamente)	Eligibil la finanțare de către BEI (plăți)
	Total	Buget de stat	FEADR	Total	Buget de stat	FEADR			
1	2 = 3 + 4	3	4	5 = 6 + 7	6	7	8	9 = 3 * 8	10 = 6 * 8
Total măsura 1 Acțiuni pentru transferul de cunoștințe și acțiuni de informare Submăsura 1.2 Sprijin pentru activități demonstrative și de informare							78%		
Total măsura 2 Servicii de consiliere							44%		
Total submăsura 4.1 Investiții în exploatații agricole							90%		
Total submăsura 4.2 Investiții în prelucrarea/comercializarea de produse agricole							100%		
Total submăsura 4.3 Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice							100%		
Total măsura 4 Investiții în active fizice							N/A		
Total măsura 6 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor Submăsura 6.4 Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole							100%		
Total măsura 7 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale Submăsura 7.2 Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică							100%		
Total măsura 8 Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor Submăsura 8.1 Împădurirea și crearea de zone împădurite							70%		
Total măsura 19. LEADER dezvoltare locală Submăsurile 19.1 Sprijin pregătitor și 19.2 Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală							100%		
Total măsura 20 Asistență tehnică							45%		
TOTAL									

Nume și prenume:

Poziție:

Departament:

Instituție:

.....

Semnătura:

Data:

Locul:

A.4 Fișa Proiectului (cost total între 25 milioane și 50 milioane EUR)

FIȘA PROIECTULUI
(pentru subproiectele ale căror costuri totale se situează între 25 milioane și 50 milioane EUR)

România — Cofinanțare UE pentru dezvoltare rurală 2014—2020 (2015-0714)

Nume subproiect:	Promotor subproiect (beneficiar):
Număr de referință subproiect:	Localizare:
Persoană de contact:	Sector:
Contact (e-mail, telefon):	Tip: proiect nou/extindere/reabilitare
	Data:
	Semnătură Promotor:

1. Subproiect

1.1 Istoric

1.2 Fundamentarea alegerii subproiectului și principalele obiective ale acestuia

1.3 Descrierea tehnică a subproiectului, inclusiv principalele capacități și dimensiuni relevante

1.4 Entitatea/Entitățile responsabilă/responsabile pentru proiectare, construcție și supervizarea subproiectului

1.5 Costul investiției (total)

în EUR

Proiectare și supervizare	—
Teren	—
Lucrări civile (lucrări de construcție)	—
Echipament	—
Diverse	—
Depășiri de preț (...% la sută creștere pe an), dacă se aplică dobânda pe timpul construcției	—
Total	—

1.5.1 Planul financiar și alocarea solicitată

Surse de finanțare	în EUR
Fonduri UE	
Bugetul de stat	
Altele	
Total	
din care împrumutul BEI solicitat	

1.6 Grafic cheltuieli prevăzute (în EUR, exclusiv TVA)

an	2014	n	Total
EUR					

1.7 Durata de viață tehnică/economică prevăzută (în ani)

1.8 Perioada de implementare (date: lună, an)

a) Demarare:

b) Finalizare:

1.9 Autorizarea necesară pentru implementarea/exploatarea subproiectului

Vă rugăm să specificați denumirea/denumirile autorității/autorităților care emit permisele relevante și dacă acestea au fost deja emise. Dacă permisele nu au fost emise, vă rugăm să specificați data preconizată a eliberării acestora.

1.10 Locuri de muncă cărora investiția are impact

Numărul de locuri de muncă preconizate a fi create, asigurate/menținute sau pierdute ca urmare a implementării subproiectului

a) Pe durata construcției:	
b) Ulterior perioadei de construcție (exploatare și mentenanță) — asigurare:	

1.11 Indicatori fizici

Vă rugăm să specificați (cuantificați) efectele fizice/rezultatele planificate ale subproiectului

Denumirea și definiția indicatorului	Anul de referință (anul)	Valoarea-țintă (anul)
a).....		
b)		
c)		

Măsura	Valoare angajată			Număr de subproiecte	Număr de subproiecte pentru întreprinderi mai mari decât medii localizate în București—Ilfov	Cost total public serie de subproiecte (euro)		Plăți cheltuieli publice		
	Total	Buget de stat	FEADR			cel mai mic	cel mai mare	Total	Buget de stat	FEADR
1	2 = 3 + 4	3	4	5	6	7	8	9 = 10 + 11	10	11
Submăsura 4.3a Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice — infrastructura de acces agricolă										
Submăsura 4.3s Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice —infrastructura de acces silvică										
Total submăsura 4.3 Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice										
Total măsura 4 Investiții în active fizice										
Submăsura 6.4o Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole										
Submăsura 6.4of Instrumente financiare										
Total măsura 6 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor Submăsura 6.4 Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole										
Total măsura 7 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale Submăsura 7.2 Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică										
Total măsura 8 Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor Submăsura 8.1 Împădurirea și crearea de zone împădurite										
Submăsura 19.1 Sprijin pregătitor										
Submăsura 19.2 Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală										
Total măsura 19 LEADER dezvoltare locală Submăsurile 19.1 Sprijin pregătitor și 19.2 Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală										
Total măsura 20 Asistență tehnică										
TOTAL										

ANEXA B

DEFINIȚIA EURIBOR

A. „EURIBOR” înseamnă:

(a) pentru o perioadă relevantă mai mică de o lună, rata afișată a dobânzii (definită mai jos) pe termen de o lună;

(b) pentru o perioadă relevantă de una sau mai multe luni pentru care rata afișată este disponibilă, rata afișată a dobânzii pe termenul care corespunde numărului de luni; și

(c) pentru o perioadă relevantă mai mare de o lună pentru care nu este disponibilă o rată afișată, rata ce rezultă din interpolarea liniară prin referință la două rate afișate, dintre care una este aplicabilă pe o perioadă care este perioada imediat mai scurtă decât durata perioadei relevante, iar cealaltă este rata aplicabilă pe o perioadă care este perioada imediat mai lungă decât durata perioadei relevante (perioada pentru care se ia rata sau din care se face interpolarea ratelor fiind „perioada reprezentativă”).

În sensul alineatelor (b) și (c) de mai sus:

(i) „disponibil” înseamnă ratele, pentru maturitățile date, care sunt calculate și publicate de Global Rate Set Systems Ltd (GRSS) sau un alt furnizor de servicii

selectat de European Money Markets Institute (EMMI), sub sponsorizarea EMMI și EURIBOR ACI, sau orice succesori la această funcție EMMI și EURIBOR ACI după cum este stabilit de către Bancă; și

(ii) „rata afișată” este rata dobânzii pentru depozitele în EUR pe perioada relevantă, așa cum este publicată la ora 11,00 am ora Bruxelles-ului sau la o oră ulterioară acceptabilă pentru Bancă în ziua („data redeterminării”) care cade cu 2 (două) zile lucrătoare relevante înainte de prima zi a perioadei relevante, pe pagina Reuters EURIBOR 01 sau pagina succesoare sau, dacă acestea nu sunt posibile, o altă publicație aleasă de Bancă în acest scop.

Dacă această rată afișată nu este publicată, Banca va solicita birourilor principale din zona euro a patru bănci de prim rang, selectate de Bancă, cotația ratei la care depozitele în EUR cu o valoare comparabilă sunt oferite de fiecare dintre aceste bănci la aproximativ ora 11,00, ora Bruxelles-ului, la data

redeterminării, pentru băncile din piața interbancară din zona euro, pe o perioadă egală cu perioada reprezentativă. Dacă sunt oferite cel puțin 2 (două) cotații, rata la data redeterminării va reprezenta media aritmetică a acestor două cotații.

Dacă sunt oferite mai puțin de 2 (două) cotații în urma solicitării, rata la data redeterminării va reprezenta media aritmetică a cotațiilor băncilor importante din zona euro, selectate de către Bancă, la aproximativ ora 11,00 ora Bruxelles-ului în ziua care cade după 2 (două) zile lucrătoare relevante de la data redeterminării, pentru împrumuturile în EUR cu o valoare comparabilă cu cea a celor mai importante bănci europene pe o perioadă egală cu perioada reprezentativă.

Dacă niciuna dintre ratele de mai sus nu este disponibilă, EURIBOR va fi rata (exprimată ca procent pe an) care este stabilită de către Bancă ca fiind costul total suportat de Bancă pentru finanțarea tranșei relevante în baza ratei de referință generate intern de către Bancă și aplicabile în acel moment sau

în baza unei metode alternative de stabilire a ratei dobânzii stabilite în mod rezonabil de către Bancă.

B. TERMENI GENERALI

În înțelesul definițiilor de mai sus:

(a) Toate procentele care rezultă din calculele la care se face referire în această anexă se vor rotunji, dacă este necesar, la cea mai apropiată sută de mii parte dintr-un punct procentual, cu rotunjirea jumătăților.

(b) Banca va informa Împrumutatul fără întârziere cu privire la cotațiile primite de Bancă.

(c) Dacă oricare dintre prevederile anterioare devine neconcordanță cu prevederile adoptate sub egida EMMI și EURIBOR ACI (sau orice succesori la această funcție în cadrul EMMI și EURIBOR ACI așa cum va stabili Banca), Banca poate modifica, în baza unei notificări transmise Împrumutatului, aceste prevederi pentru a le armoniza cu celelalte prevederi.

ANEXA C

Formularul cererii de tragere România — Cofinanțare UE pentru dezvoltare rurală 2014—2020

Vă rugăm să eliberați următoarea tragere:		Data:	
Denumirea împrumutului (*):			
Data semnării (*):		Număr Contract FI: 88.841	
Valuta și suma solicitată		Data propusă pentru tragere:	
Valuta	Suma		
DOBÂNDĂ	Baza ratei dobânzii (art. 3.1)		
	Rata (% sau marja) SAU (vă rugăm să indicați doar UNA)		
	Rata maximă (% sau marja maximă)		
	Frecvența (art. 3.1)	☐ Anuală ☐ Semianuală ☐ Trimestrială	
	Datele de plată (art. 3.1)		
Data de revizuire/conversie a dobânzii date (după caz)			
CAPITAL	Frecvența rambursării	☐ Anuală ☐ Semianuală ☐ Trimestrială	
	Metodologia de rambursare (art. 4.1)	☐ Rate egale ☐ Anuități constante ☐ Rata unică	
	Data primei rambursări		
	Ultima dată a scadenței		
	Rezervat pentru Bancă (valuta contractului)		
Valoarea totală a creditului:			
Tras până la data de față:			
Rămas de tras:			
Tragere curentă:			
Rămas de tras după tragere:			
Termen de tragere:			
Numărul max. de trageri:			
Tranșa minimă:			
Total alocări până în prezent:	Da / Nu		

Contul Împrumutatului pentru creditare:

Cont nr.:

Beneficiar:

(Vă rugăm să specificați formatul IBAN dacă țara este inclusă în registrul IBAN publicat de SWIFT sau un format corespunzător în conformitate cu practica bancară locală.)

Denumirea și adresa băncii:

Codul de identificare al băncii (BIC):

Detalii de plată:

Vă rugăm să transmiteți informațiile relevante la:

Numele persoanei/persoanelor autorizate a/ale Împrumutatului (după cum sunt definite în contract):

Semnătura/Semnăturile persoanei/persoanelor autorizate a/ale Împrumutatului (după cum sunt definite în contract):

Notificare importantă pentru Împrumutat:

Vă rugăm să vă asigurați că lista semnăturilor autorizate și a conturilor furnizată Băncii a fost actualizată corespunzător înainte de transmiterea oricărei cereri de tragere. În cazul în care orice semnături sau conturi care apar în cererea de tragere nu apar în ultima listă cu semnături autorizate și conturi primită de Bancă, această cerere de tragere se consideră ca nefiind efectuată. În plus, dacă aceasta este prima cerere de tragere în cadrul Contractului de finanțare, condițiile prevăzute la articolul 1.4A al Contractului de finanțare trebuie să fi fost anterior îndeplinite în mod satisfăcător pentru Bancă.

ANEXA D

REVIZUIREA ȘI CONVERSIA RATEI DOBÂNZII

Dacă o rată de revizuire/conversie a fost inclusă în notificarea de tragere a unei tranșe, se vor aplica următoarele prevederi.

A. Mecanismul revizuirii/conversiei dobânzii

La primirea unei cereri de revizuire/conversie a dobânzii, Banca, pe parcursul perioadei care începe cu 60 (șaizeci) de zile și se termină cu 30 (treizeci) de zile înainte de data de revizuire/conversie a dobânzii, va transmite Împrumutatului o propunere de revizuire/conversie a dobânzii în care va menționa:

(a) rata fixă și/sau marja care s-ar aplica acestei tranșe sau unei porțiuni din aceasta indicată în cererea de revizuire/conversie a dobânzii conform articolului 3.1; și

(b) această rată se va aplica până la data scadenței sau până la o nouă dată de revizuire/conversie a dobânzii, dacă există, iar această dobândă se datorează trimestrial, semianual sau anual în conformitate cu articolul 3.1 în arierate, pentru perioada scursă, la datele de plată stabilite.

Împrumutatul poate accepta în scris o propunere de revizuire/conversie a dobânzii până la termenul specificat.

Orice modificare a Contractului solicitată de Bancă în legătură cu acest aspect se va efectua prin acord care va fi încheiat cu cel puțin 15 (cincisprezece) zile înainte de data de revizuire/conversie relevantă.

Ratele fixe și marjele sunt disponibile pentru o perioadă de nu mai puțin de 4 (patru) ani sau, în absența unei rambursări în acea perioadă, nu mai puțin de 3 (trei) ani.

B. Efectele revizuirii/conversiei dobânzii

În cazul în care Împrumutatul acceptă în mod oficial, în scris, o rată fixă sau o marjă cu privire la o propunere de revizuire/conversie a dobânzii, Împrumutatul va plăti dobânda acumulată la data de revizuire/conversie a dobânzii și ulterior la datele menționate de plată.

Premergător datei de revizuire/conversie a dobânzii, prevederile relevante din Contract și din notificarea de tragere se vor aplica fiecărei tranșe în totalitate. De la data de revizuire/conversie a dobânzii inclusiv, prevederile conținute în propunerea de revizuire/conversie a dobânzii privind noua rată sau marjă se vor aplica tranșei (sau unei părți din aceasta) până la o nouă dată de revizuire/conversie a dobânzii, dacă există, sau până la data scadenței.

C. Neîndeplinirea revizuirii/conversiei dobânzii

În cazul în care Împrumutatul nu transmite o cerere de revizuire/conversie a dobânzii sau nu acceptă, în scris, o propunere de revizuire/conversie a dobânzii pentru o tranșă sau dacă părțile nu încheie amendamentul solicitat de Bancă în condițiile paragrafului A de mai sus, Împrumutatul va rambursa tranșa (sau o parte din ea, astfel cum este indicat în cererea de revizuire/conversie a dobânzii) la data de revizuire/conversie a dobânzii, fără plata unei compensații.

În cazul unei revizuirii/conversii parțiale a dobânzii, Împrumutatul va rambursa, fără plata unei compensații, la data de revizuire/conversie a dobânzii, orice parte dintr-o tranșă care nu a fost inclusă în cererea de revizuire/conversie a dobânzii și care nu este afectată de revizuirea/conversia dobânzii.

FORMULARUL CERTIFICATULUI ÎMPRUMUTATULUI

Către: Banca Europeană de Investiții
De la: [Împrumutat]
Data:

Subiectul: Contract de finanțare dintre Banca Europeană pentru Investiții și [Împrumutatul] din data

- („Contract de finanțare”)
Număr FI 88.841 (RO) Număr Serapis 2015-0714

Stimați Domni,

Termenii definiți în Contractul de finanțare au același înțeles atunci când sunt folosiți în această scrisoare. În înțelesul articolului 1.4 din Contractul de finanțare dorim să vă confirmăm/certificăm următoarele:

- (a) nu s-a produs și nu este în derulare niciun eveniment de rambursare anticipată fără a fi remediat sau a se primi derogare;
- (b) nicio măsură asigurătorie de tipul celor interzise prin articolul 7.2 nu a fost instituită și nu există în prezent;
- (c) nu s-a produs nicio modificare materială importantă referitor la niciun aspect din Proiect sau în legătură cu care avem obligația de a raporta în conformitate cu articolul 8.1, cu excepția celor comunicate anterior de noi;
- (d) dispunem de fonduri suficiente pentru a asigura finalizarea la timp și implementarea Proiectului în conformitate cu anexa A;
- (e) niciun eveniment sau circumstanță care, prin trecerea timpului sau notificare conform Contractului de finanțare, ar constitui un eveniment de neîndeplinire a obligațiilor contractuale nu s-a produs și nu se află în derulare fără a fi remediat sau fără să se fi acordat derogare;
- (f) niciun litigiu, nicio procedură administrativă de arbitraj sau investigație nu există actualmente și din cunoștința noastră nu se află sau nu ar putea să se afle pe rolul niciunei instanțe, niciunei organism de arbitraj sau niciunei agenții, după cum nu a existat nicio sentință sau decizie împotriva noastră care să fi condus sau care, în cazul unei sentințe nefavorabile, conduce la probabilitatea rezonabilă a unei modificări substanțiale negative;
- (g) confirmările și garanțiile care vor fi efectuate sau repetate conform articolului 6.7 sunt corecte sub toate aspectele materiale; și
- (h) nu s-a produs nicio modificare substanțială negativă față de situația de la data semnării Contractului de finanțare.

Cu stimă,

Pentru și în numele [denumirea Împrumutatului]

Data:

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind promulgarea Legii pentru aprobarea Contractului de finanțare dintre România și Banca Europeană de Investiții (România — Cofinanțare UE pentru dezvoltare rurală 2014—2020), semnat la București la 17 septembrie 2018

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Contractului de finanțare dintre România și Banca Europeană de Investiții (România — Cofinanțare UE pentru dezvoltare rurală 2014—2020), semnat la București la 17 septembrie 2018, și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 19 aprilie 2019.
Nr. 380.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 585

din 25 septembrie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004, în interpretarea dată prin Decizia nr. 25 din 29 iunie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, și ale art. 7 alin. (1) din aceeași lege

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004, în interpretarea dată prin Decizia nr. 25 din 29 iunie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, și ale art. 7 alin. (1) din același act normativ, excepție ridicată de Societatea Grossmann Land — S.R.L., cu sediul în județul Arad, în Dosarul nr. 5.799/55/2015 al Judecătoria Arad — Secția civilă, de Societatea Coremans Zootehnia — S.R.L., cu sediul în satul Iratoșu, județul Arad, în Dosarul nr. 5.850/55/2015 al Judecătoria Arad — Secția civilă, și de Cornel Pirtea și Maria Pirtea în Dosarul nr. 5.901/55/2015 al Judecătoria Arad — Secția civilă și care formează obiectul dosarelor Curții Constituționale nr. 1.505D/2017, 1.506D/2017 și 1.507D/2017.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 5 iulie 2018, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu, și în prezența apărătorului ales prezent pentru autoarea excepției de neconstituționalitate, în Dosarul nr. 1.505D/2017, domnul avocat Florin Alexandru Bornea, cu împuternicire avocațială depusă la dosar, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, Curtea a dispus conexarea dosarelor nr. 1.506D/2017 și nr. 1.507D/2017 la Dosarul nr. 1.505D/2017, care a fost primul înregistrat, iar în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea a amânat pronunțarea asupra cauzei pentru data de 17 iulie 2018, apoi, succesiv, pentru aceleași motive la data de 18 septembrie 2018 și 25 septembrie 2018, dată la care este pronunțată prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 7 aprilie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 5.799/55/2015, **Judecătoria Arad — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004, în interpretarea dată prin Decizia nr. 25 din 29 iunie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, și ale art. 7 alin. (1) din același act normativ**, excepție ridicată de Societatea Grossmann Land — S.R.L., cu sediul în județul Arad.

4. Prin Încheierea din 7 aprilie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 5.850/55/2015, **Judecătoria Arad — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. (1) din Legea petrolului nr. 238/2004**, excepție ridicată de Societatea Coremans Zootehnia — S.R.L., cu sediul în satul Iratoșu, județul Arad.

5. Prin Încheierea din 7 aprilie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 5.901/55/2015, **Judecătoria Arad — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. (1) din Legea petrolului nr. 238/2004**, excepție ridicată de Cornel Pirtea și Maria Pirtea.

6. Excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate în cauze întemeiate pe dispozițiile Legii petrolului nr. 238/2004.

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, în ceea ce privește dispozițiile art. 1 din Legea nr. 238/2004, în prealabil, în susținerea admisibilității excepției, se invocă jurisprudența Curții Constituționale, potrivit căreia dacă excepția de neconstituționalitate se referă la textele de lege interpretate de către Înalta Curte de Casație și Justiție, cu prilejul soluționării unui recurs în interesul legii, Curtea are competența de a se pronunța pe fondul excepției. Astfel, cu privire la fondul excepției, se arată faptul că art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004, în interpretarea dată prin Decizia nr. 25 din 29 iunie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (4) și art. 61 alin. (1), ca urmare a faptului că adăugă în mod nepermis la Legea nr. 238/2004.

8. Se arată că, în considerentele Deciziei nr. 25 din 29 iunie 2015, la paragraful 36, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept menționează faptul că „gazele de șist nu intră în categoria gazelor naturale, astfel cum acestea sunt definite de art. 1 alin. (3) din Legea nr. 238/2004 și de art. 100 pct. 48 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare”, însă, la paragraful 37, reține că „gazele de șist se includ în categoria petrolului”, astfel cum acesta este definit de art. 1 alin. (2) din Legea nr. 238/2004, ceea ce, în opinia autorilor excepției, nu este nici corect din punct de vedere tehnic, nici legal, pentru că se adaugă la lege.

9. Se învederează faptul că art. 1 alin. (2) din Legea nr. 238/2004 prevede că petrolul reprezintă „substanțele minerale combustibile constituite din amestecuri de hidrocarburi naturale, acumulate în scoarța terestră și care, în condiții de suprafață, se prezintă în stare gazoasă, sub formă de gaze naturale, sau lichidă, sub formă de țitei și condensat.” Prin urmare, din această definiție rezultă că, în accepțiunea Legii nr. 238/2004, petrolul îl reprezintă țiteiul, care este în formă lichidă, și gazele naturale, care se prezintă în stare gazoasă.

10. Se susține că, în mod absolut greșit, gazul de șist a fost asimilat petrolului de către Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept prin

Decizia nr. 25 din 29 iunie 2015, atât timp cât acesta nu se poate încadra nici în definiția acestuia din lege și nici în definiția gazului natural, și, prin urmare, reiese fără echivoc faptul că gazele de șist nu intră sub incidența Legii petrolului nr. 238/2004. Învăduiește faptul că definiția gazelor naturale nu conține modificări semnificative între Legea petrolului nr. 134/1995, abrogată, și actuala Lege a petrolului nr. 238/2004, în vigoare, gazele de șist lipsind din enumerarea prezentă la art. 1 alin. (3). Întrucât Legea petrolului nr. 238/2004 nu a fost modificată semnificativ din anul 2004 sub acest aspect, se constată că gazele de șist nu sunt prevăzute de acest act normativ, astfel încât nu se includ în categoria „resurselor de petrol” ce aparțin statului român, ci ele se află în proprietatea publică, dar aparțin unităților administrativ-teritoriale, potrivit prevederilor art. 3 alin. (4) din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică.

11. Prin urmare, în interpretarea dată art. 1 din Legea nr. 238/2004 prin Decizia nr. 25 din 29 iunie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a încălcat principiul cu valoare de axiomă: unde legea nu distinge, nimeni nu o poate face, nici chiar Înalta Curte de Casație și Justiție, care a stabilit că gazul de șist este reglementat de legea petrolului și, prin urmare, formează obiectul exclusiv al proprietății publice și aparține statului român.

12. Cu privire la dispozițiile art. 7 alin. (1) din Legea nr. 238/2004, se susține faptul că această reglementare are un caracter imprecis, fiind lipsită de claritate și previzibilitate, condiții prevăzute de Legea nr. 24/2000, situație ce decurge din absența unei definiții a noțiunii/sintagmei „*asupra terenurilor necesare oricăror activități pe care acestea le implică*”, prevăzută în cuprinsul acestui text de lege. Prin urmare, lipsa de claritate a textului criticat conduce la diferite interpretări, și anume: într-o primă interpretare, se apreciază că sintagma menționată conferă titularului dreptului de efectuare a operațiunilor petroliere posibilitatea nu doar de a exercita un drept de trecere, ci de a efectua operațiuni de explorare sau exploatare pe aceste terenuri, interpretare regăsită deja în numeroase hotărâri judecătorești. O astfel de interpretare se îndepărtează însă atât de la definiția din cuprinsul art. 755 alin. (1) din Codul civil, care definește servitutea ca fiind „*sarcina care grevează un imobil, pentru uzul sau utilitatea imobilului unui alt proprietar*”, cât și de la înțelesul noțiunii de drept de trecere, prevăzut de art. 617 alin. (1) din Codul civil, potrivit căruia „*Proprietarul fondului care este lipsit de acces la calea publică are dreptul să i să permită trecerea pe fondul vecinului său pentru exploatarea fondului propriu*”; o a doua interpretare sistematică a prevederilor art. 6 și art. 7 din Legea nr. 238/2004 conduce la o concluzie diferită cu privire la sfera de aplicabilitate a textului de lege criticat. Astfel, denumirea capitolului II, din care fac parte art. 6 și art. 7, este „*Dobândirea folosinței și accesul la terenurile pe care se efectuează operațiuni petroliere*”. Din titlu rezultă că dreptul de acces este limitat la ipoteza în care titularul permisului de prospecțiune, care efectuează operații de explorare, are un drept de folosință asupra terenurilor pe care urmează să se efectueze aceste operațiuni, având nevoie de un drept de servitute pentru a i se asigura accesul la aceste terenuri. Art. 6 reglementează modalitatea de dobândire a dreptului de folosință a terenurilor necesare efectuării operațiunilor petroliere, iar art. 7 face referire la instituirea unui drept de servitute „*asupra terenurilor, altele decât cele declarate de utilitate publică, necesare accesului în perimetrele de explorare sau exploatare și asupra terenurilor necesare oricăror activități pe care acestea le implică*”.

13. În acest context, se susține că, din interpretarea sistematică a tuturor textelor legale din capitolul II, se ajunge la concluzia că acest drept de servitute se referă la accesul în perimetrele de explorare, iar nu la efectuarea unor lucrări de

explorare pe terenurile care fac obiectul unui drept de servitute. Orice limitare a dreptului de proprietate trebuie prevăzută expres și neechivoc de către legiuitor, iar în situația unei reglementări care nu are o suficientă claritate, interpretarea textului legal trebuie făcută în favoarea proprietarului.

14. Se arată că textul art. 7 alin. (1) din Legea nr. 238/2004 este lipsit de claritate și previzibilitate, folosind o formulă vagă, și anume „*asupra terenurilor necesare oricăror activități pe care acestea le implică*”, care nu este definită niciunde în corpul legii și care nu permite unei persoane interesate, chiar apelând la o consiliere de specialitate, să evalueze în mod clar limitele afectării dreptului său de proprietate.

15. Prevederile Legii nr. 238/2004 disting între modalitățile prin care se obține dreptul de folosință asupra terenurilor necesare efectuării tuturor operațiunilor petroliere și dreptul de servitute legală asupra terenurilor necesare accesului în perimetrul de explorare. Apreciază, astfel, că legiuitorul a avut în vedere faptul că, pentru a asigura accesul la terenurile aflate în perimetrul de explorare/exploatare, se instituie în favoarea titularului de acord petrolier o servitute legală asupra terenurilor învecinate cu cele din perimetrul de explorare/exploatare.

16. Sintagma „*și asupra terenurilor necesare oricăror activități pe care acestea le implică*” din cuprinsul art. 7 alin. (1) din Legea nr. 238/2004 permite însă o extindere neprecisă a dreptului de servitute legală, aducând atingere dreptului de proprietate asupra terenurilor, atât în interiorul, cât și din exteriorul perimetrului de explorare/exploatare.

17. **Judecătoria Arad — Secția civilă**, în Dosarul Curții Constituționale nr. 1.505D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, iar prevederile de lege criticate nu contravin niciunei norme constituționale.

18. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

19. **Avocatul Poporului**, în dosarele nr. 1.506D/2017 și 1.507D/2017, consideră că prevederile art. 7 alin. (1) din Legea nr. 238/2004 sunt constituționale și nu contravin niciuneia dintre dispozițiile invocate din Legea fundamentală. Apreciază, totodată, că acestea nu sunt lipsite de claritate, ci, dimpotrivă, îndeplinesc cerințele instituite de Constituție în acest sens, fiind suficient de precise pentru a observa că norma legală criticată instituie un drept de servitute în favoarea societăților comerciale titulare ale operațiunilor petroliere. Așadar, faptul că sintagma „*activități pe care acestea le implică*” ar fi susceptibilă de două interpretări din partea instanțelor judecătorești nu determină în mod obligatoriu neconstituționalitatea normei criticate. Sub acest aspect, precizează că interpretarea și aplicarea unitară a legii reprezintă o competență specifică ce revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, care se realizează pe calea recursului în interesul legii.

20. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

21. În temeiul art. 76 din Legea nr. 47/1992, în vederea clarificării anumitor aspecte relevante în soluționarea cauzelor aflate pe rolul instanței de contencios constituțional, Curtea a solicitat informații Agenției Naționale pentru Resurse Minerale și Universității de Petrol-Gaze din Ploiești.

22. Prin Adresa înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 5.138 din 28 iunie 2018, Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești, a transmis răspunsul formulat de un colectiv de cadre didactice de specialitate, autorizați de Agenția pentru Resurse Minerale București, precizându-se următoarele: gazul de șist este gazul natural care se găsește în formațiunile des întâlnite și cunoscute drept argile și argilite (acestea se caracterizează

prin permeabilitate scăzută, gazul captat în spații micronice fiind greu eliberat din roca gazdă pentru a fi exploatat; în timpul formării, aceste sedimente au înglobat o mare cantitate de substanță organică, iar în timp, fiind supuse unor temperaturi și presiuni mari, prin îngropare, materia organică a fost transformată în hidrocarburi); gazele de șist, în mod evident, sunt gaze naturale, singura diferență fiind faptul că acestea sunt cantonate în roci foarte fine, necesitând o tehnologie de exploatare mai complexă, în timp ce zăcămintele convenționale de gaze reprezintă acumulări exploatabile de gaze naturale acumulate în roci cu porozități și permeabilități mari, astfel că pot circula liber și curg în gaura de sondă, iar prin echipamentul de adâncime al sondei ajung la suprafață. De asemenea, compoziția gazelor de șist nu diferă de cea a gazelor naturale tipice, dar variază de la o formațiune la alta; în accepțiunea Legii nr. 238/2004, „*Petrolul reprezintă substanțele minerale combustibile constituite din amestecuri de hidrocarburi naturale, acumulate în scoarța terestră și care, în condiții de suprafață, se prezintă în stare gazoasă, sub formă de gaze naturale, sau lichidă, sub formă de țiței și condensat*”. Ținând cont de originea naturală a gazelor de șist, precum și de compoziția acestora, gazele de șist se încadrează în categoria Petrol. Prin urmare, fiind un tip de gaze naturale, gazelor de șist (gaze neconvenționale) le sunt aplicabile reglementările din Legea petrolului nr. 238/2004, termenul de *neconvențional* referindu-se, în principal, la modelul de zăcămintă și tehnologia de exploatare, și nu la natura acumulării de *substanță utilă* care are origine naturală.

23. Prin Adresa înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 5.169 din 29 iunie 2018, Agenția Națională pentru Resurse Minerale a comunicat următoarele informații: gazele de șist sunt gaze naturale conținute în formațiuni sedimentare cu porozități și permeabilități reduse, cu un conținut de carbon organic de cel puțin 5%, iar pentru producerea acestor tipuri de gaze se aplică tehnologii complexe de exploatare (operațiunea de fisurare hidrolică); gazele de șist sunt gaze naturale, cu conținut similar cu gazele naturale din zăcămintele clasice, resursele de gaze de șist putând fi încadrate în categoria resurselor de hidrocarburi; în prezent, în România, datorită faptului că acest tip de gaze nu este cunoscut și, implicit, exploatat, nu sunt reglementări pentru calculul resurselor de gaze de șist. Ca atare, nu există o reglementare legală referitoare la aceste tipuri de resurse neconvenționale.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

24. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

25. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 535 din 15 iunie 2004, în interpretarea dată prin Decizia nr. 25 din 29 iunie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, și ale art. 7 alin. (1) din aceeași lege. Prevederile criticate au următorul cuprins:

— Art. 1: „(1) *Resursele de petrol situate în subsolul țării și al platoului continental românesc al Mării Negre, delimitat conform principiilor dreptului internațional și convențiilor internaționale la care România este parte, fac obiectul exclusiv al proprietății publice și aparțin statului român.*”

(2) *Petrolul reprezintă substanțele minerale combustibile constituite din amestecuri de hidrocarburi naturale, acumulate în scoarța terestră și care, în condiții de suprafață, se prezintă în stare gazoasă, sub formă de gaze naturale, sau lichidă, sub formă de țiței și condensat.*

(3) *Gazele naturale cuprind gazele libere din zăcăminte de gaz metan, gazele dizolvate în țiței, cele din capul de gaze asociat zăcămintelor de țiței, precum și gazele rezultate din extracția amestecurilor de gaz condensat.*”

— Art. 7 alin. (1): „*Asupra terenurilor, altele decât cele declarate de utilitate publică, necesare accesului în perimetrele de explorare sau exploatare și asupra terenurilor necesare oricăror activități pe care acestea le implică, altele decât cele declarate de utilitate publică, se instituie, în favoarea titularului, un drept de servitute legală.*”

26. Prin Decizia nr. 25 din 29 iunie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, referitoare la pronunțarea unei hotărâri prealabile prin care să se dea o rezolvare de principiu cu privire la interpretarea art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004 privind gazele de șist s-a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și s-a stabilit că „*Dispozițiile art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004, cu modificările și completările ulterioare, se interpretează în sensul că gazele de șist se includ în categoria resurselor de petrol ce fac obiectul exclusiv al proprietății publice și aparțin statului român.*”

27. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4) referitor la principiul separației puterilor în stat, art. 1 alin. (5) în componenta privind calitatea legii, art. 20 alin. (1) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, art. 44 alin. (1) și (2), referitor la dreptul de proprietate privată, art. 61 alin. (1) privind rolul Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării și art. 136 alin. (5) potrivit căruia „*Proprietatea privată este inviolabilă, în condițiile legii organice*”. De asemenea, sunt menționate prevederile art. 6 cu privire la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale art. 1 cu privire la protecția proprietății din primul Protocol adițional la Convenție și ale art. 10 referitor la dreptul oricărei persoane, în deplină egalitate, a de a fi audiată în mod echitabil și public de către un tribunal independent și imparțial din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

28. Examinând excepția de neconstituționalitate, referitor la critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004, Curtea observă că autorii excepției susțin, în esență, că datorită modului în care, prin Decizia nr. 25 din 29 iunie 2015 referitoare la pronunțarea unei hotărâri prealabile prin care să se dea o rezolvare de principiu cu privire la interpretarea art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004 privind gazele de șist, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru delegarea unor chestiuni de drept a interpretat art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004 în sensul că „*gazele de șist se includ în categoria resurselor de petrol ce fac obiectul exclusiv al proprietății publice și aparțin statului român*”, au fost încălcate dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (4) și cele ale art. 61 alin. (1), instanța supremă adăugând în mod nepermis la lege, având în vedere că gazele de șist nu sunt reglementate de Legea nr. 238/2004.

29. Referitor la această abordare a autorilor excepției de neconstituționalitate cu privire la admisibilitatea criticii astfel formulate, prin Decizia nr. 397 din 15 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 532 din 15 iulie 2016, spre exemplu, Curtea a reținut că împrejurarea că printr-o decizie pronunțată într-un recurs în interesul legii se dă unui text

legal o anumită interpretare nu este de natură a fi convertită într-un fine de neprimire care să oblige Curtea ca, în pofida rolului său de garant al supremației Constituției, să nu mai analizeze textul în cauză în interpretarea dată de instanța supremă. Constituția reprezintă cadrul și măsura în care legiuitorul și celelalte autorități pot acționa; astfel, și interpretările care se pot aduce normei juridice trebuie să țină cont de această exigență de ordin constituțional cuprinsă chiar în art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, potrivit căruia în România respectarea Constituției și a supremației sale este obligatorie. Din perspectiva raportării la prevederile Constituției, Curtea verifică constituționalitatea textelor legale aplicabile în interpretarea consacrată prin recursurile în interesul legii. A admite o teză contrară contravine înseși rațiunii existenței Curții Constituționale, care și-ar nega rolul său constituțional acceptând ca un text legal să se aplice în limite ce ar putea intra în coliziune cu Legea fundamentală. Curtea a statuat că, în exercitarea atribuției prevăzute de art. 126 alin. (3) din Constituție, Înalta Curte de Casație și Justiție are obligația de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, cu respectarea principiului fundamental al separației și echilibrului puterilor, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constituția României. Înalta Curte de Casație și Justiție nu are însă competența constituțională să instituie, să modifice sau să abroge norme juridice cu putere de lege ori să efectueze controlul de constituționalitate al acestora. Așadar, competența Înaltei Curți de Casație și Justiție privind soluționarea recursului în interesul legii este dublu circumstanțiată — numai cu privire la „interpretarea și aplicarea unitară a legii” și numai cu privire la realizarea acestor operațiuni de către „celelalte instanțe judecătorești”. Curtea Constituțională decide asupra constituționalității legilor, în timp ce Înalta Curte de Casație și Justiție, prin intermediul recursului în interesul legii, decide asupra modului de interpretare și aplicare a conținutului normelor juridice.

30. În decizia precitată, Curtea a statuat că toate aceste considerente de principiu sunt valabile *mutatis mutandis* și în ceea ce privește critica de neconstituționalitate a unui text de lege interpretat de către Înalta Curte de Casație și Justiție cu prilejul pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, Curtea Constituțională având competența de a se pronunța pe fondul excepției asupra textului de lege în interpretarea dată de instanța supremă. Totodată, Curtea a reținut că pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept reprezintă un mecanism menit să preîntâmpine apariția unei practici neunitare în interpretarea și aplicarea legii de către instanțele judecătorești.

31. Din analiza prevederilor legale în materie, Curtea constată că reiese cu evidență faptul că gazul de șist aparține surselor neconvenționale de gaze naturale, fiind un gaz natural produs din șisturi. În ceea ce privește procesul de exploatare a gazului de șist, acesta este precedat de acțiuni de prospectare a potențialului perimetrelor și de construirea infrastructurii necesare, inclusiv a site-ului de puțuri de forare și a rezervoarelor pentru tratarea apelor reziduale, iar metoda prin care acest tip de gaz poate fi adus la suprafață și captat în instalații se numește „fracturare hidraulică” sau „fisurare hidraulică”.

32. Față de prevederile art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr. 238/2004 și în raport cu definiția gazelor de șist, respectiv aceea de „formațiuni de hidrocarburi, care sunt dispersate în sol și care necesită metode neconvenționale pentru extragere” sau „un amestec de hidrocarburi naturale acumulate în scoarța terestră sub formă de gaz care, în condiții de suprafață, se prezintă în stare gazoasă”, Curtea reține că gazele de șist reprezintă gaze naturale care, chiar dacă nu sunt expres enumerate de art. 1 alin. (3) din Legea nr. 238/2004, fac parte

din categoria *petrolului*, astfel cum acesta este definit în Legea nr. 238/2004.

33. Ca atare, gazele de șist se includ în categoria „*resurselor de petrol*” ce fac obiectul exclusiv al proprietății publice și aparțin statului român, astfel cum este statuat și prin Decizia nr. 25 din 29 iunie 2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, concluzie la care s-a ajuns folosind metoda interpretativă, respectiv prin interpretarea logică, rațională și teleologică a normelor de drept, constatând că prevederile art. 1 alin. (3) din Legea nr. 238/2004, a căror soluție legislativă se regăsește și în art. 100 pct. 48 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, nu au o veritabilă existență de sine stătătoare, acestea trebuind privite și analizate prin corelație cu prevederile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 238/2004, care stabilesc domeniul de reglementare al actului normativ, respectiv petrolul, care reprezintă „*substanțele minerale combustibile constituite din amestecuri de hidrocarburi naturale, acumulate în scoarța terestră și care, în condiții de suprafață, se prezintă în stare gazoasă, sub formă de gaze naturale, sau lichidă, sub formă de țifei și condensat*”.

34. În acest context, Curtea constată că dispozițiile art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004, în interpretarea dată prin Decizia nr. 25 din 29 iunie 2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, se circumscriu prevederilor art. 1 alin. (4) coroborate cu cele ale art. 126 alin. (3) din Constituție.

35. Referitor la criticile potrivit cărora prevederile art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004 nu îndeplinesc condițiile de claritate și previzibilitate, în jurisprudența sa, Curtea a reiterat cele statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, respectiv faptul că o normă este previzibilă atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane — care, la nevoie, poate apela la consultanța de specialitate — să își corecteze conduita (Hotărârea din 29 martie 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 55). Totodată, a statuat, de exemplu, prin Hotărârea din 20 mai 1999, pronunțată în Cauza *Rekvényi împotriva Ungariei*, paragraful 34, că previzibilitatea consecințelor ce decurg dintr-un act normativ determinat nu poate avea o certitudine absolută, întrucât, oricât de dorită ar fi aceasta, ea ar da naștere la o rigiditate excesivă a reglementării. Prin Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că însemnătatea noțiunii de previzibilitate depinde în mare măsură de contextul textului de lege, de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și calitatea destinatarilor săi (a se vedea și Hotărârea din 28 martie 1990, pronunțată în Cauza *Groppera Radio AG și alții împotriva Elveției*, paragraful 68). Aceeași instanță europeană a mai reținut că, din cauza principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile tip de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. De asemenea, numeroase legi se folosesc de eficacitatea formulelor mai mult sau mai puțin vagi pentru a evita o rigiditate excesivă și a se putea adapta la schimbările de situație.

36. Aplicând considerentele de principiu mai sus enunțate, precum și cele reținute de instanța de contencios constituțional în jurisprudența sa cu privire la aspectele legate de calitatea legii la dispozițiile criticate, Curtea observă că acestea nu sunt contrare art. 1 alin. (5) din Constituție.

37. Totodată, Curtea reiterează jurisprudența sa, respectiv faptul că trebuie avută în vedere și funcția decizională acordată instanțelor, care servește tocmai pentru a îndepărta îndoielile ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând cont de evoluțiile practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie

coerent (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 725 din 5 iulie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 573 din 13 august 2012).

38. Prin urmare, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate formulată din perspectiva interpretării conferite prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 25 din 29 iunie 2015, referitoare la pronunțarea unei hotărâri prealabile prin care să se dea o rezolvare de principiu cu privire la interpretarea art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004 privind gazele de șist, este neîntemeiată.

39. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 din Legea petrolului nr. 238/2004, Curtea constată că au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, în acest sens fiind Decizia nr. 160 din 22 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 17 mai 2005, și Decizia nr. 543 din 7 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 554 din 14 august 2007, prin care a constatat că reglementarea criticată este constituțională și a statuat, în esență, că art. 7 din Legea petrolului nr. 238/2004 instituie un drept de servitute legală asupra terenurilor, altele decât cele declarate de utilitate publică, necesare accesului în perimetrele de explorare sau exploatare în favoarea titularului acestor operațiuni. S-a subliniat, totodată, că prevederile criticate din Legea nr. 238/2004, instituind un drept de servitute în favoarea societăților comerciale titulare ale operațiunilor petroliere, sunt în deplină concordanță cu dispozițiile constituționale ale art. 44 alin. (1) teza a doua, potrivit căroră „*Conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege*”, dar și cu cele ale art. 44 alin. (5), care prevăd că: „*Pentru lucrări de interes general, autoritatea publică poate folosi subsolul oricărei proprietăți imobiliare, cu obligația de a despăgubi proprietarul pentru daunele aduse solului, plantațiilor sau construcțiilor, precum și pentru alte daune imputabile autorității.*”

40. Distinct de cele statuate prin deciziile precitate, Curtea reține că, în esență, autorii excepției de neconstituționalitate apreciază că sintagma „*și asupra terenurilor necesare oricăror activități pe care acestea le implică*” din cuprinsul art. 7 alin. (1) din Legea nr. 238/2004 este neconstituțională, fiind lipsită de claritate, ceea ce permite o extindere imprecisă a dreptului de servitute legală, aducând, astfel, atingere dreptului de proprietate asupra terenurilor, atât în interiorul, cât și din exteriorul perimetrului de explorare/exploatare.

41. În acest context, Curtea reține faptul că servituțile legale pot fi clasificate în servituți generale, stabilite de Codul civil, majoritatea acestora fiind de utilitate privată, și servituți speciale, stabilite prin Codul civil și alte legi, care sunt de utilitate publică/privată. Astfel, servituțile speciale sunt cele create prin reglementări legale cu caracter special, fiind destinate să servească atât unui interes privat, cât și unui interes public. În această din urmă categorie, cu titlu exemplificativ, se regăsesc servituțile instituite de Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, Legea apelor nr. 107/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 8 octombrie 1996, Legea minelor nr. 85/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 197 din 27 martie 2003, și Legea petrolului nr. 238/2004 sau servituțile aeronautice, cum ar fi cele instituite de Codul aerian. De asemenea, în același sens, Curtea observă că art. 621 din Codul civil reglementează dreptul de trecere pentru utilități, drept care constituie o servitute legală specială instituită pentru satisfacerea unui interes public denumită și *servitute administrativă*. Această servitute legală specială nu servește unui interes privat generat de raporturile de vecinătate, ci unui interes public în favoarea autorităților publice competente sau a

celor cărora li s-a acordat dreptul de a realiza asemenea rețele edilitare.

42. Din examinarea textului de lege criticat, Curtea observă că legiuitorul a statuat că asupra terenurilor, altele decât cele declarate de utilitate publică, necesare accesului în perimetrele de explorare sau exploatare și asupra terenurilor necesare oricăror activități pe care acestea le implică, altele decât cele declarate de utilitate publică, se instituie, în favoarea titularului, un drept de servitute legală. Servitutea prevăzută de art. 7 alin. (1) din Legea petrolului nr. 238/2004, deși nu este calificată ca fiind una de trecere, vizează calea de acces la lucrările care se efectuează, ceea ce înseamnă că textul analizat instituie, în realitate, un drept de servitute legală de trecere asupra terenurilor în vederea realizării accesului în perimetrele de explorare sau exploatare de utilitate publică. Așa fiind, Curtea reține că și servitutea instituită prin art. 7 din Legea petrolului nr. 238/2004 reprezintă o servitute legală specială ce servește unui interes public, care se remarcă prin flexibilitatea impusă de fluctuațiile pe care le poate prezenta interesul public căruia îi servește, și apare ca o limită legală a dreptului de proprietate privată al proprietarului terenului afectat. Această servitute este o sarcină reală care servește doar satisfacerii unui interes public, justificându-și existența numai prin raportare la utilitatea publică pentru care a fost instituită. Tocmai de aceea, poartă întotdeauna asupra unui fond aservit, însă ea nu este instituită pentru utilitatea și uzul unui fond dominant, ci pentru satisfacerea unui interes public. Prin urmare, textul criticat instituie o sarcină de origine legală care grevează utilizarea fondurilor private și care se caracterizează prin scopul său de interes general.

43. Beneficiarii dreptului de servitute legală instituită prin art. 7 alin. (1) din Legea petrolului nr. 238/2004 sunt titularii de acord petrolier care au dreptul de a efectua operațiuni de explorare sau de exploatare a zăcămintelor de petrol, în perimetrele stabilite în acest scop, în condițiile legii.

44. De asemenea, Curtea mai reține că dreptul de servitute legală constituit în favoarea titularului de acord petrolier nu este instituit pentru satisfacerea unui interes privat, aceasta deoarece operațiunile petroliere sunt declarate lucrări de interes și/sau utilitate publică, iar acest drept de servitute are ca finalitate asigurarea desfășurării în condiții optime a acestor operațiuni; așadar, aceasta este o servitute care servește utilității publice, urmărind satisfacerea unui interes public. Conform alin. (4) al art. 7 din Legea nr. 238/2004, servitutea legală constituită în favoarea titularului de acord petrolier se stinge odată cu încheierea operațiunilor petroliere, având o durată egală cu aceea a interesului public pentru a cărui realizare a fost constituită. Servind un interes public, servitutea instituită în favoarea titularului de acord petrolier se modifică în funcție de schimbările interesului respectiv și încetează numai odată cu încetarea utilității publice căreia îi servește. În privința interesului public pentru a cărui satisfacere a fost instituită, acesta este facil de identificat, întrucât transpare din întreaga economie a Legii petrolului nr. 238/2004, în general, și, în special, din textul art. 7 alin. (1): desfășurarea în condiții optime a operațiunilor petroliere de explorare și de exploatare a zăcămintelor petroliere, proprietate publică a statului român, regim care se imprimă și lucrărilor efectuate în domeniu caracterul utilității publice.

45. Referitor la materia analizată în speță, Curtea mai reține că autoritatea competentă în materie, Agenția Națională pentru Resurse Minerale (A.N.R.M.), care reprezintă interesele statului român în domeniul resurselor de petrol, în calitate de concedent, încheie cu una sau mai multe persoane juridice române sau străine un acord petrolier, în scopul acordării concesiunii petroliere, pe o perioadă determinată, prin care concesionarul dobândește: a) dreptul și obligația de a efectua, pe risc și cheltuială proprii, operațiuni petroliere ce cad sub incidența

prezentei legi, în schimbul unei redevențe; b) dreptul de a utiliza bunurile aflate în proprietatea publică, necesare realizării operațiunilor petroliere, în schimbul unei redevențe [art. 2 pct. 7 a) și b) din Legea nr. 238/2004].

46. Operațiunile petroliere pe care le poate desfășura concesionarul pot fi efectuate doar în interiorul unui perimetru petrolier stabilit în acest scop de către AN.R.M. Perimetrul petrolier reprezintă „*aria corespunzătoare proiecției la suprafață a conturului părții din scoarța terestră în interiorul căreia, pe un interval de adâncime determinat, se realizează lucrări de explorare, dezvoltare, exploatare sau înmagazinare, precum și suprafețele necesare desfășurării activităților de explorare, dezvoltare, exploatare, înmagazinare și transport al petrolului, situate în afara acestei arii*”. Pentru derularea acestor operațiuni petroliere care, în majoritatea lor, se efectuează în subsolul terenurilor petrolifere, este necesară utilizarea suprafeței corespunzătoare a solului, adică a acestui perimetru petrolier, care constituie, de cele mai multe ori, obiect al dreptului de proprietate privată al unor particulari, fie persoane fizice, fie persoane juridice.

47. Din cauza complexității operațiunilor petroliere (care cuprind, potrivit art. 2 pct. 24 din Legea petrolului nr. 238/2004: explorarea, dezvoltarea, exploatarea și abandonarea unui zăcămint petrolier, înmagazinarea subterană, transportul și tranzitul petrolului pe conducte magistrale, precum și operarea terminalelor petroliere) și a efectelor pe care acestea le au asupra terenurilor proprietate privată, putând determina lipsirea totală a proprietarului de folosința acestora, aceste operațiuni se vor desfășura numai pe terenuri asupra cărora statul român sau titularul acordului petrolier a dobândit un drept de folosință, prin una dintre modalitățile prevăzute de art. 6 din Legea nr. 238/2004, și anume: a) vânzarea-cumpărarea terenurilor și, după caz, a construcțiilor situate pe acestea, la prețul convenit între părți; b) schimbul de terenuri, însoțit de strămutarea proprietarului afectat și de reconstrucția clădirilor pe terenul nou acordat, pe cheltuiala titularului care beneficiază de terenul eliberat, conform convenției părților; c) închirierea terenului pe durată determinată, pe bază de contracte încheiate între părți; d) exproprierea pentru cauză de utilitate publică, în condițiile legii; e) concesionarea terenurilor; f) asocierea dintre proprietarul terenului și titularul de acord; g) alte proceduri prevăzute de lege.

48. Art. 7 din Legea nr. 238/2004 stabilește cadrul juridic în care se dobândește, de către titularul de acord petrolier, dreptul de acces la perimetrul petrolier, respectiv **la terenurile pe care se efectuează operațiuni petroliere**, stipulând, la alin. (1), că „*asupra terenurilor, altele decât cele declarate de utilitate publică, necesare accesului în perimetrele de explorare sau exploatare și asupra terenurilor necesare oricăror activități pe care acestea le implică, altele decât cele declarate de utilitate publică, se instituie, în favoarea titularului, un drept de servitute legală*”.

49. Din cuprinsul textului reiese cu ușurință soluția adoptată de către legiuitor în privința dreptului de acces al titularului de acord petrolier la terenurile cuprinse în perimetrul petrolier, și anume crearea în favoarea acestuia, a unui drept de servitute legală. Această servitute reprezintă o limitare legală a dreptului de proprietate privată al proprietarilor terenurilor afectate, o sarcină reală care servește bunei desfășurări a lucrărilor de utilitate publică privind operațiunile petroliere de explorare și de exploatare, așa cum sunt acestea definite în cuprinsul Legii nr. 238/2004, la art. 2 pct. 14, respectiv pct. 15, operațiuni efectuate în perimetrele prestabilite în acest sens de către A.N.R.M. (în accepțiunea Legii nr. 238/2004, **exploatare** semnifică ansamblul de lucrări efectuate la și de la suprafață pentru extragerea petrolului, colectarea, tratarea, transportul, precum și tranzitul acestuia prin conductele magistrale, în

vederea realizării unor scopuri economice prin folosirea și punerea în valoare a acestuia; iar **explorare** semnifică ansamblul de studii și operațiuni care se realizează pentru cunoașterea condițiilor geologice de acumulare a petrolului și cuprinde identificarea zăcămintelor, evaluarea cantitativă și calitativă a acestora, precum și determinarea condițiilor tehnice și economice de valorificare).

50. Aceste dispoziții se încadrează însă în ansamblul reglementărilor care permit limitarea legală a dreptului de proprietate privată, consacrată în art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în art. 44 din Constituție, precum și în art. 556 din Codul civil, în sensul reglementării folosinței bunurilor care fac obiectul acestuia în așa fel încât, ori de câte ori este nevoie, să fie satisfăcut interesul general.

51. În ceea ce privește fondul dominant este de observat că textul alin. (1) al art. 7 din Legea nr. 238/2004 face vorbire, în acest sens, despre „*perimetrele de explorare sau exploatare*” a zăcămintelor petroliere. Plecând de la definiția „*perimetrului petrolier*”, inserată în cuprinsul pct. 25 al art. 2 din lege, precum și de la definiția operațiunii de „*explorare*”, consacrată la pct. 15 al art. 2 din același act normativ, se poate defini „*perimetrul de explorare*” ca fiind „*aria corespunzătoare proiecției la suprafață a conturului părții din scoarța terestră în interiorul căreia, pe un interval de adâncime determinat, se realizează studii și operațiuni pentru cunoașterea condițiilor geologice de acumulare a petrolului, constând în identificarea zăcămintelor, evaluarea cantitativă și calitativă a acestora, precum și în determinarea condițiilor tehnice și economice de valorificare a acestor zăcămintă*”. Similar, având în vedere același text al pct. 25 din art. 2, precum și textul pct. 14 al art. 2 din Legea petrolului nr. 238/2004, se definește „*perimetrul de exploatare*” ca fiind „*aria corespunzătoare proiecției la suprafață a conturului părții din scoarța terestră în interiorul căreia, pe un interval de adâncime determinat, se realizează, la și de la suprafață, lucrări pentru extragerea petrolului, colectarea, tratarea, transportul, precum și tranzitul acestuia prin conductele magistrale, în vederea realizării unor scopuri economice prin folosirea și punerea în valoare a acestuia*”. Așadar, fac parte din fondul dominant suprafețele de teren care intră în perimetrele de explorare și suprafețele de teren care intră în perimetrele de exploatare a zăcămintelor petroliere aflate în subsolul lor, existând posibilitatea ca aceste două tipuri de perimetre să se suprapună. Însă aceste perimetre sunt formate din mai multe suprafețe de teren, care pot avea un regim al proprietății distinct: unele pot fi obiect al proprietății private al unor persoane fizice sau juridice, iar altele, al proprietății publice, așa cum își asumă și textul art. 7 alin. (1) din Legea nr. 238/2004, care instituie servitutea legală în discuție pe alte terenuri decât pe cele declarate de utilitate publică și care aparțin statului român, întrucât nimeni nu poate să își constituie în favoarea sa un drept de servitute. Scopul servitutei legale create prin art. 7 alin. (1) din Legea petrolului nr. 238/2004 este acela de a servi derulării optime a lucrărilor de explorare sau de exploatare a zăcămintelor de petrol aflate în subsolul acestor terenuri, care fac parte din perimetrele de explorare sau de exploatare.

52. Cât privește fondurile aservite, art. 7 alin. (1) din Legea petrolului nr. 238/2004 face vorbire, în acest sens, pe de o parte, despre **terenurile necesare accesului în perimetrele de explorare sau de exploatare** (o primă ipoteză) și, pe de altă parte, despre **terenurile necesare oricăror activități pe care explorarea sau exploatarea le implică** (a doua ipoteză).

53. Se impune a se reține că dreptul de servitute legală specială instituit în favoarea titularului de acord petrolier prin art. 7 alin. (1), prima ipoteză, are în conținutul său doar dreptul de acces la terenurile care fac parte din perimetrul de explorare sau de exploatare, care constituie așa-zisul fond dominant, și

că nu acordă beneficiarului servituții dreptul de a explora sau de a exploata zăcămintele de petrol, chiar dacă acestea se află în subsolul fondului aservit, însă în afara perimetrului de explorare sau a celui de exploatare, așa cum acestea au fost stabilite de către A.N.R.M. Atât explorarea, cât și exploatarea sunt operațiuni petroliere, așa cum indică, fără echivoc, textul pct. 24 al art. 2 din Legea petrolului, iar acestea se efectuează exclusiv în interiorul unui perimetru destinat realizării lor, prestabilit în acest sens de către A.N.R.M., potrivit art. 3 din aceeași lege: *„Operațiunile petroliere se realizează de către persoane juridice, române sau străine, în condițiile legii, numai în cadrul unor perimetre stabilite în acest scop de către autoritatea competentă”*. Deci, în afara acestor perimetre nu se pot face nici explorări, nici exploatări.

54. În privința celei de-a doua categorii de terenuri, a celor necesare oricăror activități pe care explorarea sau exploatarea le implică, sintagmă care face, de altfel, obiectul criticilor de neconstituționalitate în speță, trebuie plecat de la premisa că operațiunile propriu-zise de explorare, respectiv de exploatare a zăcămintelor de petrol se pot efectua, conform art. 3 din Legea petrolului nr. 238/2004, exclusiv în interiorul perimetrelor de explorare sau de exploatare, pe de o parte, și că, pe de altă parte, pentru efectuarea oricăror operațiuni petroliere, adică inclusiv a explorării și a exploatării, legiuitorul a instituit, în art. 6 din Legea petrolului nr. 238/2004, modalități de dobândire de către statul român sau de către titularul de acord petrolier a însuși dreptului de folosință asupra terenului în al cărui subsol se află zăcămintele de petrol și care intră în perimetrul de explorare sau de exploatare.

55. În acest context, concluzia firească este aceea că dreptul de servitute legală, instituit în cea de-a doua ipoteză a alin. (1) al art. 7 din Legea petrolului nr. 238/2004, nu cuprinde în conținutul său nici dreptul de explorare, nici dreptul de exploatare asupra zăcămintelor de petrol aflate în subsolul terenului aservit, care nu se află nici în perimetrul de explorare, nici în cel de exploatare. Concluzia contrară ar friza absurdul juridic, acordând titularului de acord petrolier un drept de servitute asupra unui teren în privința căruia are deja un drept de folosință. În acest sens sunt, de altfel, și dispozițiile art. 47 lit. c) din Legea nr. 238/2004, potrivit cărora titularii de acord petrolier au dreptul *„să execute, în limitele perimetrului acordat, toate operațiunile petroliere prevăzute în acordul petrolier”*.

56. Curtea constată că, reglementând în cuprinsul art. 6 din Legea nr. 238/2004, modurile de dobândire de către statul român sau de către titularul de acord petrolier a însuși dreptului de folosință asupra terenurilor în al căror subsol se află zăcămintele petroliere, în vederea explorării sau a exploatării acestora, legiuitorul român a avut în vedere caracterul permanent și, poate, uneori, perpetuu al intervențiilor pe care aceste operațiuni le presupun asupra solului terenului inclus în perimetrele petroliere, precum și faptul că terenurile astfel afectate nu mai pot sau chiar nu vor mai putea niciodată să fie utilizate potrivit destinației lor inițiale, din cauza modificărilor structurale pe care le implică aceste activități. Tocmai în acest sens, pentru a preveni limitarea legală perpetuă a dreptului de proprietate privată al proprietarului terenului supus operațiunilor petroliere de o asemenea manieră încât acesta să fie lipsit, în fapt, totalmente, de prerogativa folosinței acestui teren, Legea petrolului nr. 238/2004 stabilește, și acest lucru este de netăgăduit, rezultând fără echivoc din studiul coroborat al art. 3 și art. 6 din lege, că orice operațiune petrolieră se desfășoară numai în cadrul perimetrului afectat de către A.N.R.M. în acest scop și numai pe un teren asupra căruia titularul de acord petrolier sau statul român are un drept de folosință.

57. Astfel, prin sintagma *„activități pe care acestea (operațiunile de explorare, respectiv de exploatare) le implică”* trebuie înțelese orice activități adiacente, auxiliare operațiunilor

de explorare și de exploatare, cu excepția însă a chiar acestora din urmă. Astfel, terenurile necesare oricăror activități implicate de explorarea, respectiv de exploatarea zăcămintelor de petrol sunt terenurile care nu se află în perimetrul de exploatare sau de explorare, dar de pe care se pot și trebuie să fie efectuate lucrări care să permită începerea, derularea ori sistarea operațiunilor de explorare sau de exploatare propriu-zise. Ar fi, în acest sens, lucrări: de montaj al instalațiilor, echipamentelor, mașinilor, uneltelor necesare explorării sau exploatării, de monitorizare a funcționării acestora, de demontare a lor, de intervenții în caz de avarie a oricăror instalații sau echipamente etc., lucrări care nu se pot efectua de pe terenul asupra căruia titularul de acord petrolier are un drept de folosință, teren aflat în interiorul perimetrului de exploatare sau de explorare. Aceasta, întrucât dreptul de acces conferit de servitutea legală specială instituită prin prima ipoteză a alin. (1) al art. 7 din Legea petrolului nr. 238/2004 nu conferă titularului acestuia și alte prerogative decât pe aceea a accesului, adică a traversării fondului aservit cu scopul de a ajunge la cel dominant, constituit de perimetrul de explorare sau de exploatare, căci titularul dreptului de servitute trebuie să își exercite dreptul în limitele titlului său, adică al temeiului juridic al dobândirii dreptului; or, legea făcând vorbire *expressis verbis* despre *„dreptul de acces”*, este cât se poate de clar că aceasta este singura prerogativă a beneficiarului servituții respective.

58. De aceea, legiuitorul a instituit, prin a doua ipoteză a primului alineat al art. 7 din Legea petrolului nr. 238/2004, cea de-a doua servitute legală specială, care, înglobând în conținutul său dreptul de acces pe fondul aservit, nu se rezumă la acesta, ci îl îndrituiește pe titularul de acord petrolier să desfășoare și orice alte activități pe care explorarea sau exploatarea le implică, altele decât aceste operațiuni petroliere propriu-zise, în condiții de normalitate sau de forță majoră ori de avarie a oricăror echipamente, instalații, unelte etc.

59. La această concluzie conduce și alin. (4) al art. 7 din Legea petrolului nr. 238/2004, care prevede că *„durata servituții legale stabilite potrivit prevederilor alin. (1) este cea a operațiunilor petroliere, iar terenurile ce urmează a fi afectate vor fi determinate, în ceea ce privește suprafețele și proprietarii, după principiul celei mai mici atingeri aduse dreptului de proprietate”*, ceea ce înseamnă că aceste terenuri nu fac parte din perimetrele petroliere, în care sunt incluse și perimetrele de explorare și cele de exploatare, și care sunt prestabilite de către A.N.R.M.

60. Un exemplu de activități pe care le implică operațiunea de exploatare a zăcămintelor petroliere îl oferă chiar legiuitorul, în cuprinsul art. 9 din Legea petrolului nr. 238/2004, în care particularizează exact acest drept de servitute legală specială instituit prin ipoteza a doua a alin. (1) al art. 7 din Legea nr. 238/2004. Astfel, operațiunea de exploatare, constând, printre altele, și în transportul petrolului prin conducte subterane sau supraterane, implică verificarea zilnică a perimetrelor de operare a conductelor magistrale, care delimitează culoarul de protecție și siguranță a conductelor, terenurile aferente stațiilor de pompare, comprimare și depozitare, precum și instalațiilor de protecție, securitate și comunicații aferente, pentru care dreptul de acces al beneficiarului servituții este permanent. Pentru lucrările de intervenții în caz de avarii și de reparații programate, dreptul de acces este ocazional, iar accesul presupune anunțarea prealabilă a proprietarilor de terenuri.

61. Totodată, este de precizat faptul că durata servituțiilor legale speciale instituite prin art. 7 din Legea petrolului nr. 238/2004 este egală cu aceea a derulării operațiunilor petroliere. Deși servituțiile legale speciale de interes general sunt instituite, în majoritatea lor, cu titlu gratuit, Legea petrolului nr. 238/2004, în cuprinsul art. 7, 8 și 9, consacră în favoarea titularului de acord petrolier servituți cu titlu oneros. Astfel, în

alin. (2)—(3) al art. 7 din actul normativ criticat se prevede că exercitarea dreptului de servitute legală stabilit potrivit prevederilor alin. (1) se face contra plății unei rente anuale către proprietarii terenurilor afectate de acesta, pe baza convenției încheiate între părți cu respectarea prevederilor legale, în termen de 60 de zile de la comunicarea către proprietarii de terenuri a unei notificări scrise din partea titularilor de acorduri și/sau permise. În cazul în care părțile nu ajung la un acord de voință în termenul mai sus menționat, stabilirea cuantumului rentei se va face de către instanță, în condițiile legii. De asemenea, pentru toate daunele provocate prin exercițiul oricăror servituți legale stipulate în aceste texte, proprietarii fondurilor aservite sunt îndrituiți la despăgubiri.

62. Concluzionând, Curtea constată că textul art. 7 alin. (1) din Legea nr. 238/2004 cuprinde două teze, și anume: prima teză are în vedere accesul titularului acordului petrolier asupra terenurilor, altele decât cele declarate de utilitate publică, necesare accesului în perimetrele de explorare sau exploatare, respectiv care se limitează strict la terenurile unde se fac exploatări și explorări; a doua teză se referă la accesul asupra altor terenuri, pe care titularul acordului petrolier le poate folosi pentru alte activități pe care activitatea de exploatare și explorare le implică, fiind evident că pe acestea din urmă nu se fac nici exploatări, nici explorări. Așadar, pe aceste terenuri, titularii acordurilor petroliere au doar strict o servitute de trecere instituită în considerarea explorării/exploatării bogățiilor de interes public ale subsolului care fac obiectul acordului.

63. Prin urmare, față de cele prezentate, Curtea constată că prevederile criticate nu contravin normelor constituționale invocate în susținerea criticilor de neconstituționalitate, sens în care reiterează faptul că dreptul de proprietate nu este un drept absolut, iar dispozițiile art. 44 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege, coroborate cu cele ale art. 136 alin. (5), care consacră caracterul inviolabil al proprietății private în condițiile legii organice, au în vedere tocmai circumstanțieri ale exercițiului

prerogativelor dreptului de proprietate, justificate de necesitatea ocrotirii interesului public.

64. Curtea reține că nu este lipsit de relevanță faptul că, în condițiile în care proprietarii terenurilor, altele decât cele ale statului sau care au regimul juridic stabilit potrivit art. 6 din Legea nr. 238/2004, sunt nemulțumiți, în virtutea art. 10 din aceeași lege, orice neînțelegeri între titularii care desfășoară operațiuni petroliere și proprietarii terenurilor se soluționează de către instanțele judecătorești competente, potrivit legii. Astfel, despăgubirile se vor stabili avându-se în vedere contravaloarea producției estimate a culturilor și plantațiilor afectate, precum și valoarea de circulație a bunurilor imobile afectate, stabilite în condițiile legii, la momentul afectării.

65. Față de cele prezentate, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004, în interpretarea dată prin Decizia nr. 25 din 29 iunie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, și ale art. 7 alin. (1) din aceeași lege urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, neputându-se reține pretinsa încălcare a dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (4) referitor la principiul separației puterilor în stat, art. 1 alin. (5) în componenta privind calitatea legii, art. 20 alin. (1) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, art. 44 alin. (1) și (2), referitor la dreptul de proprietate privată, art. 61 alin. (1) privind rolul Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării și art. 136 alin. (5) potrivit căruia „*proprietatea privată este inviolabilă, în condițiile legii organice*” și nici celor ale art. 6 cu privire la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale art. 1 cu privire la protecția proprietății din primul Protocol adițional la Convenție și ale art. 10 referitor la dreptul oricărei persoane, în deplină egalitate, a de a fi audiată în mod echitabil și public de către un tribunal independent și imparțial din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

66. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Grossmann Land — S.R.L., cu sediul în județul Arad, în Dosarul nr. 5.799/55/2015 al Judecătoriei Arad — Secția civilă, de Societatea Coremans Zootehnia — S.R.L., cu sediul în satul Iratoșu, județul Arad, în Dosarul nr. 5.850/55/2015 al Judecătoriei Arad — Secția civilă, și de Cornel Pirtea și Maria Pirtea în Dosarul nr. 5.901/55/2015 al Judecătoriei Arad — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004, în interpretarea dată prin Decizia nr. 25 din 29 iunie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, și ale art. 7 alin. (1) din același act normativ sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Arad — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 25 septembrie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ionița Cochînțu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 73

din 29 ianuarie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea în ședința publică din 11 decembrie 2018 a reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, excepție ridicată de Mihaiela Moraru Iorga în Dosarul nr. 6.018/2/2017 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.788D/2017.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 11 decembrie 2018, cu participarea reprezentantului Ministerului Public și în prezența domnului avocat Ionuț Dobrinescu, cu împuternicire avocațială depusă la dosar, pentru autoarea excepției de neconstituționalitate, și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, a amânat pronunțarea pentru data de 15 ianuarie 2019, iar apoi pentru data de 29 ianuarie 2019, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Sentința civilă nr. 3.325 din 27 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 6.018/2/2017, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamanta Mihaiela Moraru Iorga, în cadrul soluționării unei cauze de contencios administrativ, având ca obiect suspendarea executării Ordinului nr. 301 din 5 iulie 2017, emis de procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție (prin care s-a dispus revocarea reclamantei din funcția de procuror al Direcției Naționale Anticorupție), până la pronunțarea instanței de fond asupra acțiunii în anularea acestui ordin.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004 nu sunt predictibile și nu conțin referiri exprese la procedura de revocare a procurorilor numiți la Direcția Națională Anticorupție, în cazul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor specifice funcției, împiedicând exercitarea dreptului la apărare. În acest sens, se arată că dispozițiile cuprinse în art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004

reprezintă singurele prevederi din legislația primară privind revocarea procurorilor numiți în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, textul invocat prezentând o lacună legislativă evidentă cu privire la revocarea din funcție. De asemenea, se susține că dispozițiile art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004 sunt în contradicție și cu art. 20 din Constituție, încălcând principiul previzibilității normei juridice. Exigența previzibilității legii privește modul de receptare a conținutului actelor normative de către corpul social, în sensul de înțelegere a acestora. Norma juridică trebuie să fie clară și inteligibilă, întrucât cei cărora i se adresează trebuie nu doar să fie informați în avans asupra consecințelor actelor și faptelor lor, ci și să înțeleagă consecințele legale ale acestora. Or, art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004, prin modul deficitar de redactare, nu corespunde exigențelor de tehnică legislativă specifice normelor juridice, întrucât nu îndeplinește cele patru criterii: claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate, pentru ca subiectul de drept vizat să își poată conforma conduita, astfel încât să evite consecințele nerespectării lor. Textul de lege criticat prezintă neclarități în ceea ce privește sintagma „îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor specifice funcției”, deoarece: nu lămurește cu ce ar fi diferită această răspundere de cea penală, civilă sau disciplinară; nu stabilește modul prin care se poate constata îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor specifice funcției; nu specifică cum se verifică acest lucru și nici în cât timp de la comiterea faptelor sau acțiunilor poate fi declanșată procedura; nu stabilește limitele de gravitate ale exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor specifice funcției; nu prevede modul în care persoana vizată ia cunoștință de aspectele constatate și de dispunerea revocării din funcție. De asemenea, nu sunt reglementate garanții în vederea respectării dreptului la apărare și a exigențelor dreptului la un proces echitabil. Avizul secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii este un aviz consultativ și nu este reglementată procedura acordării acestui aviz, în vederea respectării principiului legalității, a principiului imparțialității, a principiului proporționalității, a dreptului la apărare și a dreptului la un proces echitabil. Legiuitorul nu a prevăzut necesitatea însoțirii cererii de emitere a avizului de revocare din funcția de procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție de un document prin care să se constate îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor specifice funcției, fapt ce lasă loc arbitrarului, lipsei de imparțialitate și excesului de putere. Este încălcată, astfel, și prezumția de nevinovăție.

5. Mai mult, se susține că nu este prevăzută obligația citării procurorului vizat de cererea de revocare, de către Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, fiind astfel încălcat dreptul la apărare, prevăzut de art. 24 din Constituție, și dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art. 21 din Constituție. În același sens se invocă art. 41 alin. (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, privind dreptul la un proces echitabil, și hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene, pronunțată în Cauza C-269/90, prin care s-a decis că este necesar să fie respectate garanțiile conferite de ordinea juridică europeană în procedurile administrative. Printre aceste garanții figurează, în special, obligația să examineze cu imparțialitate toate elementele prezentate, să asculte persoana care va suporta consecințele emiterii actului și să motiveze deciziile

luate. Dispozițiile art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004 nu reprezintă o normă previzibilă, de natură a conferi procurorului o anume garanție contra atingerilor arbitrare ce i-ar putea fi aduse prin revocare. Sub acest aspect, principiul securității juridice se corelează cu alt principiu dezvoltat în dreptul european, și anume cu principiul încrederii legitime. Potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, principiul încrederii legitime impune ca legislația să fie clară și predictibilă, unitară și coerentă. De asemenea, impune limitarea posibilităților de modificare arbitrară a normelor juridice (adică pe baza unor criterii de oportunitate conjuncturală) și stabilitatea regulilor instituite de acestea. În cazul revocării, principiile stabilității și independenței procurorilor, consacrate de art. 3 din Legea nr. 303/2004, impun stricta aplicare a dispozițiilor legale ce reglementează cariera magistraților, în vederea prevenirii oricăror impedimente în exercitarea activității acestora, precum și a oricărui fel de atingere adusă principiului independenței magistraților, cu atât mai mult cu cât revocarea operează ca o sancțiune disciplinară.

6. Se susține că textul art. 87 din Legea nr. 304/2004 nu prevede decât aspecte legate de numirea procurorilor în cadrul acestei structuri, Direcția Națională Anticorupție, nefiind o normă precisă și clară sub aspectul revocării acestora. Or, având în vedere că este dispusă de către procurorul șef, revocarea trebuie să fie cuprinsă în norma generală aplicabilă. Sub aceste aspecte, se susține că dispozițiile de lege criticate sunt lipsite de predictibilitate, fiind de natură a aduce atingere gravă securității juridice, sub aspectul deciziilor adoptate. Ca urmare a reglementării dispozițiilor de lege referitoare la numirea procurorilor Direcției Naționale Anticorupție, revocarea din funcția de procuror a acestora ar trebui să urmeze o procedură similară celei de numire, pentru a asigura stabilitate și independență procurorului. Norma de lege criticată nu conferă o garanție a respectării drepturilor constituționale împotriva arbitrarului, conducând la afectarea principiului securității juridice și a previzibilității dreptului. Atât dimensiunea formală, privind calitatea dreptului, cât și cea materială, referitoare la stabilitatea dreptului, conduc la asigurarea previzibilității normei de drept, exigențe constituționale care nu sunt îndeplinite în situația textului art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004.

7. De asemenea, se susține că neconstituționalitatea textului de lege criticat este de natură a intra în conflict cu principiile constituționale și legale privind stabilitatea magistratului, sens în care se invocă Decizia Curții Constituționale nr. 375 din 6 iulie 2005, prin care principiul inamovibilității este definit ca reprezentând „starea de drept care, în garantarea independenței acestora, îi apără de riscul de a fi demși, destituiți sau retrogradați din funcție fără temei legitim ori mutați la alte instanțe, prin delegare, detașare sau chiar prin promovare, fără consimțământul lor”. Or, se susține că revocarea din funcție operează ca o veritabilă sancțiune disciplinară. Astfel, există cel puțin o suspiciune rezonabilă de lipsă de imparțialitate din partea titularului cererii de revocare, iar posibilitățile de apărare sunt inexistente, neavând posibilitatea legală de a aduce în fața membrilor Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii documente din dosarele penale. Singurul organ competent să efectueze aceste verificări și să ofere un punct de vedere obiectiv era și rămâne Inspecția Judiciară. Se invocă, în acest sens, hotărârile din 21 iunie 2016, pronunțate în Cauza *Ramos Nunes De Carvalho E Sa împotriva Portugaliei* și în Cauza *Tato Marinho Dos Santos Costa Alves Dos Santos și Figueiredo împotriva Portugaliei*, prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit, referitor la o procedură disciplinară similară cu cea reglementată de legislația română, că sunt încălcate prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenție, deoarece „procedura era inechitabilă, întrucât instanța supremă nu avea posibilitatea legală de administrare a probei testimoniale pentru a reaprecia starea de fapt reținută de Consiliul magistraților”.

8. Critica de neconstituționalitate vizează, în opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, o lacună legislativă privind procedura de revocare a procurorilor Direcției Naționale Anticorupție, fapt ce determină caracterul imprevizibil al art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004. Astfel, nu sunt reglementate nici procedura de urmat în cazul revocării, nici efectele acesteia. Deși, potrivit art. 87 alin. (9) din Legea nr. 304/2004, la data încetării activității în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, procurorul revine la parchetul de unde provine, se susține că situația revenirii la alt parchet unde are dreptul să funcționeze potrivit legii este nereglementată, fapt ce încalcă dispozițiile art. 1 și art. 20 din Constituție, precum și dispozițiile art. 3 din Legea nr. 303/2004. Practic, pentru a da eficiență acestui text de lege, ar trebui ca persoana vizată de cererea de emitere a avizului pentru revocare din funcția de procuror în cadrul Direcției Naționale Anticorupție să treacă peste prezumția de nevinovăție, să nu ia în calcul posibilitatea emiterii unui aviz negativ de către Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii și deci a ordinului de revocare, și să facă cerere de revenire la un alt parchet din raza de domiciliu, conform gradului profesional. Nici în această situație nu sunt, însă, stabilite condițiile în care cererea este admisibilă.

9. În consecință, se susține că dispozițiile art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004 nu îndeplinesc exigențele de claritate, precizie și coerență a dreptului sub aspectul procedurii de revocare, având un efect negativ imediat asupra principiului securității juridice. Or, în condițiile în care revocarea produce efecte asupra carierei magistratului, aceste instituții trebuie să fie clar definite, pentru a evita aplicarea discreționară sau arbitrară. Cu atât mai mult cu cât principii constituționale, precum stabilitatea și inamovibilitatea magistraților, sunt aplicate direct, se susține că lipsa de precizie a textului de lege criticat este de natură să permită crearea unei insecurități juridice sub aspectul soluțiilor adoptate. O normă devine previzibilă în momentul în care conferă o anumită garanție împotriva atingerilor arbitrare săvârșite de către autoritățile publice. Se invocă, în acest sens, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, a Curții de Justiție a Uniunii Europene și Decizia Curții Constituționale nr. 448 din 29 octombrie 2013. Totodată, se invocă Decizia Curții Constituționale nr. 405 din 15 iunie 2016, prin care s-a constatat că dispozițiile art. 246 din Codul penal din 1969 și ale art. 297 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care prin sintagma „îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinește prin încălcarea legii”. Curtea a reținut că aceste dispoziții încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, deoarece sintagma „îndeplinește în mod defectuos” nu întrunește condițiile calitative impuse atât de Constituție, cât și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, nefiind anunțată cu suficientă precizie pentru a se înțelege la ce dispoziții legale se raportează încălcarea atribuțiilor de serviciu. Curtea a reținut că defectuositatea îndeplinirii unui act trebuie stabilită numai prin raportare la legea în domeniu. Astfel, dispoziția de lege criticată nu conferă celor cărora le este aplicabilă posibilitatea de a lua cunoștință, într-un termen rezonabil, de declanșarea procedurii de revocare și nici posibilitatea de a-și adapta conduita în funcție de consecințele produse de aceasta.

10. O altă critică adusă art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004 vizează încălcarea art. 21 din Constituție, privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil. Legiitorul nu a prevăzut calea de atac împotriva ordinului de revocare, modalitatea, termenii și condițiile de exercitare a acesteia împotriva măsurii dispuse și nici organul abilitat căruia să i se poată adresa contestatarul măsurii, fiind astfel încălcat dreptul acestuia la un judecător. Fiind vorba despre un aviz consultativ, contestarea hotărârii Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii la Plenul Consiliului Superior al Magistraturii nu suspendă aplicarea ordinului prin care s-a dispus revocarea din funcție, devenind inefficientă. Or, așa cum

s-a reținut în jurisprudența Curții Constituționale, nu trebuie neglijate consecințele negative care se repercutează asupra carierei profesionale și vieții personale a procurorului, prin prisma faptului că acesta este pus în imposibilitatea de a-și exercita funcția de la momentul emiterii ordinului de revocare și, pe cale de consecință, în imposibilitate de a-și preda lucrările, fiind obligat să se prezinte, de îndată, la unitatea de parchet la care a fost trimis, cu toate consecințele negative ce decurg din aceasta (inclusiv posibilitatea dispariției unor înscrisuri sau a unor probe de la dosarele instrumentate).

11. În concluzie, prevederile de lege criticate nu respectă dispozițiile art. 1 alin. (3) și (5) și art. 20 din Constituție cu privire la calitatea legii, respectiv claritate, precizie și previzibilitate, sub aspectul procedurii de revocare, procedură cu implicații directe în ceea ce privește cariera magistratului, nu respectă prevederile art. 21 și art. 24 și nu acordă garanțiile constituționale conferite privind inamovibilitatea și stabilitatea magistratului.

12. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** apreciază, în esență, că dispozițiile art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004 încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, prin caracterul parțial lacunar, parțial imprecis, deci imprevizibil. Sintagma „*exercitare necorespunzătoare*” este extrem de vagă, neînțelegându-se care sunt normele în raport cu care se apreciază caracterul corespunzător sau necorespunzător al exercițiului funcției, sens în care se invocă Decizia Curții Constituționale nr. 405 din 15 iunie 2016. Pe de altă parte, textul de lege criticat se rezumă doar la a menționa competența procurorului-șef de a emite ordinul de revocare, dar nu prevede absolut nicio procedură pentru emiterea acestui ordin, necunoscându-se modalitatea în care se va stabili dacă a avut loc o exercitare necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu, textul criticat fiind, astfel, lacunar și imprecis. Referitor la art. 41 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, apreciază că acesta nu se aplică în cauză, nefiind relevantă vreo dispoziție comunitară pusă în aplicare prin emiterea ordinului de revocare. Apreciază că nu sunt încălcate prevederile art. 21 și art. 24 din Constituție, deoarece acestea vizează faza de judecată, iar nu faza emiterii actelor administrative. Consideră că nu pot fi primite nici susținerile referitoare la inamovibilitate, deoarece acestea se aplică numai judecătorilor, iar nu și procurorilor, cărora li se aplică principiile independenței și stabilității în funcție. În final, cât privește susținerea referitoare la încălcarea dreptului de acces la instanță, se apreciază că avizul prealabil emis de Consiliul Superior al Magistraturii asupra revocării — reprezentând un act administrativ prealabil — poate fi supus analizei instanței odată cu actul final al revocării, în condițiile art. 18 alin. (2) din Legea nr. 554/2004.

13. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

14. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, se arată că, în analiza constituționalității textului de lege criticat, trebuie avut în vedere atât modul de organizare instituțională a Direcției Naționale Anticorupție, cât și modalitatea de numire și evaluare a procurorilor acestei direcții. Astfel, potrivit legii, Direcția Națională Anticorupție este o structură cu personalitate juridică în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu sediul în București și care își exercită atribuțiile pe întregul teritoriu al României, prin procurori specializați în combaterea corupției. Din analiza dispozițiilor din Legea nr. 304/2004 referitoare la numirea procurorilor Direcției Naționale Anticorupție rezultă că aceștia sunt numiți de procurorul șef, în urma unui interviu în care se analizează aspecte precum: pregătirea profesională, rezistența la stres, alte

calități specifice. Prin urmare, procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție nu sunt numiți în urma unui concurs, numirea este lăsată la latitudinea procurorului șef al direcției, iar la întoarcerea la parchetul de unde provin își redobândesc gradul profesional avut. Principiul stabilității este unul fundamental, care caracterizează cariera procurorului, în calitate sa de magistrat, iar procurorul Direcției Naționale Anticorupție se bucură de acest principiu, dar nu în raport cu numirea sa în cadrul direcției. În cazul revocării sale, el se reîntoarce la funcția din cadrul parchetelor, bucurându-se de principiul stabilității în această calitate. Prin revocarea din funcția de procuror la Direcția Națională Anticorupție, persoana nu își pierde calitatea de magistrat, nu este exclusă din magistratură, ci își continuă cariera de procuror, cu toate garanțiile constituționale ale acesteia. În plus, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție evaluează anual activitatea procurorului, evaluare din care poate rezulta că un anumit procuror nu își desfășoară activitatea în mod corespunzător. Or, în acest caz, este obligatoriu ca legea să prevadă posibilitatea revocării din funcția de procuror la Direcția Națională Anticorupție [așa cum se reglementează în art. 87 alin. (8) contestat], fără ca instituirea acestui caz specific de revocare să constituie o încălcare a prevederilor constituționale. Enunțarea celor două cazuri de revocare: îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor și sancțiunea disciplinară, respectă normele de tehnică legislativă privind redactarea actelor normative, ele trebuind să fie interpretate și aplicate prin coroborare cu toate celelalte texte legale care reglementează numirea și evaluarea profesională a procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție. Este adevărat că instanța constituțională, în jurisprudența sa, a consacrat principiul stabilității și securității raporturilor juridice (a se vedea Decizia nr. 404 din 10 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 347 din 6 mai 2008), susținând în acest sens că „textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce”, însă textul criticat este redactat cu respectarea acestor cerințe. Astfel, după cum se poate observa din analiza modului de organizare a Direcției Naționale Anticorupție, legiuitorul a optat pentru a se acorda procurorului șef o marjă de apreciere cu privire la activitatea procurorului din cadrul instituției pe care o conduce (numire, evaluare, revocare), dar și cu privire la activitatea celorlalte categorii de personal din cadrul instituției (agenți și ofițeri de poliție sau specialiști), fără ca această marjă de apreciere să poată fi considerată ca afectând vreo garanție constituțională. Mai mult, ordinul procurorului șef de revocare din funcție (dar și de numire) este supus avizului consultativ al Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, aviz care, în speță, a fost unui pozitiv. Or, eventualele încălcări ale legii ar fi putut fi înlăturate și în procedura de avizare a revocării din funcție, prin emiterea unui aviz negativ motivat, ceea ce nu s-a întâmplat. Contrar celor susținute de autoarea excepției, actele emise de procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție sunt supuse controlului instanțelor judecătorești, neputându-se afirma că dispozițiile legale care reglementează cele două cazuri de revocare din funcția de procuror al Direcției Naționale Anticorupție încalcă dreptul de acces la un judecător. Constituția reglementează principiul accesului liber la justiție, iar modul de aplicare a dispozițiilor legale se poate verifica sub aspectul legalității de către Înalta Curte de Casație și Justiție și de celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, potrivit competenței acestora. Însăși Curtea Europeană a Drepturilor Omului reconfirmă rolul interpretativ al organelor jurisdicționale în garantarea previzibilității dispozițiilor normative în sistemele de drept continental. Acestor organe le revine sarcina de a interpreta de o manieră coerentă dispozițiile generale ale unei legi, pentru a stabili sensul lor exact și a disipa orice îndoială în acest domeniu. (Hotărârea din 9 ianuarie 2013, pronunțată în Cauza *Oleksandr Volkov împotriva Ucrainei*, paragraful 179).

15. Cu privire la invocarea Deciziei Curții Constituționale nr. 405 din 15 iunie 2016, Guvernul consideră că aceasta nu are aplicabilitate în speță, referindu-se la un text legal în materia răspunderii penale, răspundere ale cărei consecințe juridice asupra persoanei sunt în mod indubitabil mai importante decât ale oricărei alte forme de răspundere, deci și caracterul previzibil, predictibil și claritatea normei au o altă semnificație din punctul de vedere al aprecierii constituționalității sau al respectării standardelor convenționale. În speță, neîndeplinirea în mod corespunzător a atribuțiilor de serviciu trebuie analizată atât prin raportare la competența procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție, de a realiza evaluarea anuală a performanțelor profesionale, cât și prin modul de apreciere a candidatului-procuror, în procedura de numire în cadrul acestui parchet.

16. În ceea ce privește condițiile de numire în funcția de procuror al Direcției Naționale Anticorupție, Guvernul menționează că, printre acestea, se regăsește și cea privind „*conduita morală ireproșabilă*”, condiție care trebuie menținută pe toată durata în care persoana activează în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, fiind o condiție specifică acestei funcții, separată de cea a „*bunei reputații*” care caracterizează orice magistrat. Se arată că textul privind conduita morală ireproșabilă, prezumat a fi cunoscut de orice persoană care accede în funcția de procuror în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, nu este lipsit de previzibilitate, ci, dimpotrivă, are un grad de claritate suficient pentru a putea fi aplicat. Cuvântul „*ireproșabil*” arată faptul că orice abatere, chiar cea mai mică, de la normele morale general acceptate, inclusiv cele care privesc profesia de magistrat, poate duce la o revocare din funcția de procuror al Direcției Naționale Anticorupție. Este evident că și în acest caz revocarea poate fi supusă controlului instanței judecătorești, care apreciază asupra legalității măsurii de revocare, inclusiv prin verificarea unui eventual abuz de putere. Se apreciază că faptul că terminologia folosită în actul administrativ de revocare este cea de „neîndeplinire a condiției bunei reputații” este o chestiune de aplicare a legii, ce cade în competența instanței de drept comun, iar nu de constituționalitate. În orice caz, potrivit prevederilor legale în vigoare, nerespectarea condiției bunei reputații atrage chiar eliberarea din funcția de magistrat, măsură care nu poate fi dispusă de procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție.

17. În ceea ce privește celelalte aspecte invocate de autoarea excepției de neconstituționalitate, respectiv existența unei suspiciuni rezonabile de imparțialitate din partea titularului cererii de revocare, lipsa posibilității de a se apăra în procedura de revocare, dar și alte elemente de fapt reținute în ordinul de revocare, Guvernul consideră că acestea sunt aspecte care țin de aplicarea legii, iar nu de constituționalitate, eventualele abuzuri putând fi eliminate prin intermediul unei acțiuni în justiție împotriva măsurilor considerate nelegale.

18. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile avocatului autoarei excepției prezent la ședința publică, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

19. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

20. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum este precizat în actul de sesizare a Curții Constituționale, îl constituie prevederile art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005, cu

următorul cuprins: „*Procurorii numiți în cadrul Direcției Naționale Anticorupție pot fi revocați prin ordin al procurorului-șef al Direcției Naționale Anticorupție, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii, în cazul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor specifice funcției sau în cazul aplicării unei sancțiuni disciplinare*”. Ulterior sesizării Curții Constituționale, textul de lege criticat a suferit două modificări succesive, după cum urmează:

— prin art. I pct. 43 din Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 636 din 20 iulie 2018, potrivit căruia, „*Procurorii numiți în cadrul Direcției Naționale Anticorupție pot fi revocați prin ordin al procurorului-șef al Direcției Naționale Anticorupție, cu avizul conform al secției de procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, în cazul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor specifice funcției sau în cazul aplicării unei sancțiuni disciplinare*.”;

— prin art. II pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 874 din 16 octombrie 2018, potrivit căruia „*Procurorii numiți în cadrul Direcției Naționale Anticorupție pot fi revocați prin ordin al procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție, cu avizul secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, în cazul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor specifice funcției sau în cazul aplicării uneia dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 100 lit. b)–e) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.”

21. Astfel, Curtea constată că, deși, în mod formal, textul de lege aplicabil litigiului în cadrul căruia s-a invocat excepția de neconstituționalitate este art. 87 alin. (8) din Legea nr. 303/2004, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 207/2018, soluția legislativă criticată se regăsește și în art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004, în forma în vigoare în prezent, modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2018.

22. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 1 alin. (5), potrivit căruia „*În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie*”, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare, precum și principiului privind stabilitatea și inamovibilitatea magistratului, principiului securității raporturilor juridice și principiului încrederii legitime.

23. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autoarea excepției a solicitat instanței judecătorești suspendarea executării Ordinului nr. 301 din 5 iulie 2017, emis de procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, (prin care s-a dispus revocarea sa din funcția de procuror al Direcției Naționale Anticorupție), până la pronunțarea instanței de fond asupra acțiunii în anularea acestui ordin. Cererea de suspendare a acestui ordin a fost întemeiată pe dispozițiile art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, potrivit căruia „*În cazuri bine justificate și pentru prevenirea unei pagube iminente, după sesizarea, în condițiile art. 7, a autorității publice care a emis actul sau a autorității ierarhic superioare, persoana vătămată poate să ceară instanței competente să dispună suspendarea executării actului administrativ unilateral până la pronunțarea instanței de fond. În cazul în care persoana vătămată nu introduce acțiunea în anularea actului în termen de 60 de zile, suspendarea încetează de drept și fără nicio formalitate*.” În cadrul acestui litigiu, a invocat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004. Prin Sentința civilă nr. 3.325 din 27 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 6.018/2/2017, Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a

sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și, în baza art. 14 din Legea nr. 554/2004, a suspendat executarea Ordinului nr. 301 din 5 iulie 2017, emis de procurorul-șef al Direcției Naționale Anticorupție, până la pronunțarea instanței de fond asupra acțiunii în anularea acestui ordin.

24. Cu privire la admisibilitatea excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că, având în vedere obiectul litigiului în cadrul căruia a fost invocată excepția de neconstituționalitate — și anume cererea de suspendare a executării unui act administrativ, întemeiată pe art. 14 din Legea nr. 554/2004 — se ridică problema legăturii cu soluționarea cauzei a acesteia. În cazuri similare, prin Decizia nr. 196 din 4 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 231 din 22 aprilie 2014, și prin Decizia nr. 756 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 110 din 11 februarie 2015, paragraful 17, pronunțate ca urmare a ridicării unor excepții de neconstituționalitate în cadrul soluționării unor cereri de suspendare a unor hotărâri adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea Constituțională a stabilit că cererea de suspendare a executării actelor administrative, formulată în condițiile art. 14 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, reprezintă o cerere conexă acțiunii întemeiate pe art. 7 și 8 din aceeași lege, cerere a cărei introducere este guvernată de principiul disponibilității. Prin aceleași decizii, Curtea a mai reținut că dispozițiile de lege criticate pentru neconstituționalitate, constituind temeiuri ale hotărârilor emise de Consiliul Superior al Magistraturii și a căror suspendare se solicită, au legătură cu soluționarea acțiunilor deduse judecătii.

25. De asemenea, prin Decizia nr. 374 din 2 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 504 din 5 iulie 2016, paragraful 32, Curtea a reținut că doar o soluție definitivă de suspendare a actului administrativ atacat ar face inadmisibilă excepția de neconstituționalitate (a se vedea, în același sens, Decizia nr. 637 din 27 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 120 din 13 februarie 2017, paragraful 18).

26. Având în vedere această jurisprudență constantă, precum și cadrul procesual în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în cazul de față, cererea de suspendare a executării ordinului de revocare, emis de procurorul-șef al Direcției Naționale Anticorupție, a fost admisă prin Sentința civilă nr. 3.325 din 27 septembrie 2017, prin care Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat și Curtea Constituțională cu

excepția de neconstituționalitate. Ulterior, prin Decizia nr. 77 din 15 ianuarie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a respins recursul declarat de Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, împotriva acestei sentințe.

27. Prin urmare, Curtea constată că, în acord cu jurisprudența sa, suspendarea definitivă a executării actului administrativ atacat conduce la inadmisibilitatea excepției de neconstituționalitate a unor dispoziții de lege ce constituie temeiuri ale acestui act, deoarece chiar și o eventuală admitere a excepției nu ar mai produce niciun efect în cauză. Or, condiția relevanței excepției de neconstituționalitate, respectiv a incidenței textului de lege criticat în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței judecătorești, nu trebuie analizată *in abstracto*, ci trebuie verificat, în primul rând, interesul procesual al invocării excepției de neconstituționalitate, mai ales din prisma efectelor unei eventuale constatări a neconstituționalității textului de lege criticat (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 465 din 23 septembrie 2014, paragraful 20, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 788 din 29 octombrie 2014, Decizia nr. 712 din 27 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 880 din 24 noiembrie 2015, paragraful 19).

28. Curtea a subliniat în jurisprudența sa că, „în cadrul procesului judiciar, excepția de neconstituționalitate se înscrie în rândul excepțiilor de procedură prin care se urmărește împiedicarea unei judecări care s-ar întemeia pe o dispoziție legală neconstituțională. Constatarea neconstituționalității unui text de lege ca urmare a invocării unei excepții de neconstituționalitate trebuie să profite autorilor acesteia și nu poate constitui doar un instrument de drept abstract. [...] Neconstituționalitatea unei dispoziții legale nu are numai o funcție de prevenție, ci și una de reparație, întrucât ea vizează în primul rând situația concretă a cetățeanului lezat în drepturile sale prin norma criticată” (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015, paragraful 30, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 1 februarie 2016).

29. În consecință, Curtea constată că aceste considerente sunt aplicabile, *mutatis mutandis*, și în prezenta cauză, unde eventuala admitere a excepției de neconstituționalitate nu ar sluii cauzei în care a fost ridicată, în care nu ar mai produce nicio consecință, câtă vreme cererea de suspendare a executării actului administrativ a fost admisă, printr-o hotărâre definitivă, iar recursul împotriva acestei hotărâri a fost respins. În consecință, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004 este inadmisibilă.

30. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 87 alin. (8) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, excepție ridicată de Mihaiela Moraru Iorga în Dosarul nr. 6.018/2/2017 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 29 ianuarie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

